

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická

Diplomová práce

Kauza knihy Základy tauhídu

Bc. Marcela Holubjaková

Plzeň 2019

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
Katedra blízkovýchodních studií
Studijní program: Mezinárodní teritoriální studia
Studijní obor: Blízkovýchodní studia

Diplomová práce

Kauza knihy Základy tauhídu
Bc. Marcela Holubjaková

Vedoucí práce:
Mgr. Daniel Křížek, Ph.D.

Plzeň 2019

Prohlašuji, že jsem práci zpracovala samostatně a použila jen uvedených pramenů a literatury.

V Plzni, duben 2019

Poděkování

Děkuji vedoucímu mé diplomové práce Mgr. Danielu Křížkovi, Ph.D. za cenné rady, za odbornou pomoc při jejím zpracování a za přínosné připomínky během jednotlivých konzultací práce.

Obsah

Úvod	1
1 Kauza knihy Základy tauhídu	4
1.1 Policejní zásah.....	4
Protestní modlitba muslimů (2.5.2014).....	8
Stížnosti na policejní zásah (2014).....	10
Přezkoumání policejního zásahu (2014).....	15
1.2 Soudní řízení.....	18
Navržení obžaloby (duben - listopad 2015).....	18
Soudní řízení (2016).....	22
Zrušení soudního verdiktu z roku 2016 (únor 2017).....	25
Soudní řízení (únor 2018).....	26
Soudní řízení (květen 2018).....	27
Zamítnutí dovolání (únor 2019).....	28
Obžalovaný RNDr. Vladimír Sáška.....	29
1.3 Ohlasy kauzy.....	32
Návrh novely zákona.....	32
Mediální ohlas kauzy.....	33
Facebook „Základy tauhídu - islámský koncept Boha; kniha“.....	37
2 Kniha Základy tauhídu	39
2.1 Základní údaje o knize.....	39
2.2 Autor knihy Bilal Philips.....	40
2.3 Uvedení do kontextu knihy.....	44
Wahhábismus.....	44
Salafismus.....	46
2.4 Kniha Základy tauhídu.....	47
Rozdílnost překladů knihy.....	51
Problematické pasáže knihy.....	52
Soudní znalecké posudky knihy.....	54
Recenze knihy.....	63
3 Závěr	66
4 Seznam použitých zdrojů	68
5 Resumé	97
6 Přílohy	98

Úvod

V posledních několika letech v České republice výrazně stoupl zájem veřejnosti o diskuzi na téma islámské menšiny v České republice a začleňování muslimů do společnosti. V souvislosti s tím se také objevilo mnoho osob, ale i politických a dalších hnutí, které se svým jednáním a aktivitami vymezují proti islámu.

Když v roce 2014 proběhl, zřejmě v souvislosti s knihou *Základy tauhídu* od kontroverzního muslimského učitele, řečníka a spisovatele Bilala Philipse, policejní zásah v institucích a objektech Islámské nadace přímo v hlavním městě České republiky, značná část populace opět ve větší míře zaznamenala existenci muslimské komunity v naší republice a problematiku s tím spojenou. V závislosti na policejním zásahu došlo k obvinění jedné osoby a následně k několikaletému soudnímu procesu, který definitivně skončil až na počátku roku 2019. V průběhu celé kauzy vyšlo v českých online médiích přes více než 100 článků, které se snažily celou kauzu zmapovat a nabídnout tak čtenářům nejnovější průběh událostí.

Cílem této práce je tedy celou kauzu knihy *Základy tauhídu*, včetně policejního zásahu, zmapovat a dát jí do souvislostí. Čtenář v práci nalezne všechny zásadní události kauzy, její ohlasy a uvedení do kontextu samotné problematiky vydání knihy *Základy tauhídu*. Získá tak možnost nahlédnout na celou kauzu uceleně, se všemi potřebnými detaily a v časové posloupnosti tak, jak se konkrétní události v kauze odehrávaly.

Samotná práce je rozdělena do dvou částí. První část mapuje kauzu knihy *Základy tauhídu* a nabízí čtenáři pohled na kauzu, počínaje policejním zásahem v dubnu roku 2014, na který reagovali nejen muslimové svou veřejnou open-air modlitbou na pražské Letenské pláni, ale jeho adekvátnost a přiměřenost následně prošetřovala také Generální inspekce bezpečnostních sborů. Následně jsou v práci popsána také všechna soudní řízení, která probíhala od roku 2016 až do února roku 2019.

Během jednotlivých soudních jednání byl obžalovaný RNDr. Vladimír Sáška, který působil jako odpovědný redaktor knihy *Základy tauhídu*, dvakrát zproštěn viny a následně byl kvůli zrušení soudních verdiktů znovu postaven před soud. Definitivní konec soudních jednání nastal až na počátku roku 2019, kdy Nejvyšší soud zamítl dovolání nejvyššího státní zástupce Pavla Zemana. Pro Vladimíra Sášku tak celý soudní proces skončil definitivním zprošťujícím verdiktem.

Práce dále nabídne pohled na další ohlasy kauzy - ať už se jedná o návrh novely zákona od politického hnutí SPD v čele s Tomiem Okamurou, nebo vznik virtuálního prostoru na sociální síti Facebook, na jejíž platformě byla založena stránka s názvem „Základy tauhídu - islámský koncept Boha“, která také mimo jiné reflektovala celou kauzu.

Neméně zajímavou částí práce je také mediální analýza všech článků, které mezi lety 2014 - 2019 vyšla na téma kauzy knihy. Média celou akci reflektovala a nabídla tak čtenářům pohled na její průběh, na jednotlivá soudní jednání a verdikty soudů. Čtenáři mediálních webů tak byli informováni nejen o průběhu kauzy, ale v mediálních člancích také mohli shlédnout některé fotografie a videa dokumentující kauzu. Pro práci bylo mapováno celkem 10 online mediálních webů a zanalyzováno přes 100 článků. Média budou v práci analyzována podle několika faktorů, z nichž lze jmenovat např. četnost a aktuálnost vydávání článků, zkoumána byla také doprovodná fotodokumentace a videodokumentace jednotlivých článků, zároveň práce nabízí i tematickou analýzu mediálních článků.

Druhá část práce popisuje kontext samotného případu knihy *Základy tauhídu* - čtenář zde najde nejprve základní údaje o knize, kvůli které nejspíše celá kauza vznikla. Část textu je věnovaná také již zmiňovanému kontroverznímu spisovateli knih o islámu a provozovateli online islámské univerzity Bilalu Philipsovi. Čtenář je uveden do kontextu, ze kterého byla kniha hodnocena - v práci jsou vysvětleny základní principy wahábistického a salafistického směru islámu, které mají velký vliv na celkové vyznění knihy *Základy tauhídu*.

Dalším zkoumaným faktorem je také rozdílnost českého překladu a originální jazykové verze knihy, prostor je věnován problematickým pasážím knihy, a také jsou v práci zmíněny některé recenze, které na danou knihu vyšly.

Zásadním zdrojem práce jsou vzhledem k povaze kauzy mediální články. Kauza je stále živé a diskutované téma, jiné zdroje tedy nejsou vzhledem k jejich soudní povaze celé kauzy k dispozici. Přesto však práce nabízí alespoň útržkovitě některé důležité dokumenty a soudní posudky, které byly dány k dispozici veřejnosti.

V přílohové části práce jsou mimo jiné umístěna data, ze kterých vycházela mediální analýza jednotlivých online článků, které se v souvislosti s kauzou objevily na zkoumaných mediálních online webech.

Je na uvážení čtenáře, jak sám zhodnotí celou kauzu knihy, jaký názor si utvoří na adekvátnost policejního zásahu, na průběh a výsledky soudních jednání a na celkové vyznění kauzy. Tato práce se bude snažit být dobrým vodítkem pro veřejnost, která projeví o kauzu zájem.

1 Kauza knihy Základy tauhídu

1.1 Policejní zásah

Policejní zásah Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu (ÚOOZ)¹ proběhl v pátek 25. dubna 2014 v sídlech Islámské nadace² (v Blatské ulici č. 9 na pražském Černém Mostě a také v centru města v Opletalově ulici č. 1)³ a také se uskutečnilo několik domovních prohlídek (viz Přílohy - Fotografie č. 1).⁴

Policisté zasahovali na základě příkazu k domovní prohlídce, který vydal Obvodní soud pro Prahu 1.

Během zásahu, který narušil pravidelnou páteční modlitbu muslimů,⁵ bylo zadrženo 5 osob. Jedna z osob byla obviněna z maření výkonu úředního rozhodnutí. Některým zadržným osobám hrozilo vyhoštění ze země.⁶ Policejní zásah trval 4,5 hodiny.

V objektech Islámské nadace se v době zásahu nacházel kromě dalších muslimů také tajemník indonéského velvyslanectví Wahono Yulianto,⁷ který popsal, že dovnitř vešli ozbrojení policisté a řekli lidem v mešitě, aby si lehli na zem. „Někteří lidé s nimi chtěli diskutovat, oni ale diskutovat nechtěli," řekl novinářům diplomat.⁸

¹ Útvar pro odhalování organizovaného zločinu vznikl v lednu 1995, je výkonným pracovištěm služby kriminální policie a vyšetřování s působností na celém území České republiky, v současné době je pověřen jeho řízením náměstek ředitele útvaru plk. Mgr. Bc. Milan Komárek. Ve vymezeném rozsahu je koordinační, metodickým a kontrolním pracovištěm. Odhalováním a vyšetřováním organizovaného zločinu se podílí na udržování vnitřního pořádku a bezpečnosti.

² Islámská nadace v Praze je neziskovou organizací, která vznikla proto, aby naplňovala potřeby praktikujících muslimů v Praze a okolí. Její činnost lze rozdělit do tří hlavních oblastí: provozování islámského centra, charitativní a osvětová činnost. Vznikla na počátku 90. let minulého století. První společná kázání muslimů se uskutečnila již v roce 1989. Islámská nadace spolupracuje s dalšími organizacemi, např. Islámskou nadací v Brně a Ústředím muslimských obcí v ČR.

³ Ústavní soud odmítl stížnost muslimů na policejní razii. *Aktuálně.cz* [online].

⁴ Policie zasahovala v Islámské nadaci v Praze. *Novinky.cz* [online].

⁵ Policie kvůli islámské knize obvinila 55letého muže české národnosti. *Echo24.cz* [online].

⁶ Policisté zadrželi a obvinili člověka kvůli knize šířící rasismus. *Novinky.cz* [online].

⁷ Wahono Yulianto (*1975) je tajemník indonéského velvyslanectví v České republice. Vystudoval diplomacii a získal titul MgA na univerzitě v Melbourne.

⁸ Policie zasahovala v Islámské nadaci v Praze. *Novinky.cz* [online]

„Žádáme české úřady, aby respektovaly ambasádu, diplomaty a jejich doprovod," řekla novinářům pracovnice indonéskeho konzulátu, která před mešitou čekala na své kolegy.⁹ Mluvčí ÚOOZ ujistil, že policisté konali "s nejvyšší možnou ohleduplností proti zúčastněným osobám a respektováním jejich svobody vyznání".¹⁰

V objektech, kde zasahovala policie, byl také nalezen obnos peněz. Média (Blesk.cz a Neovlivní.cz) publikovala několik článků se spekulacemi, pro jaké účely byl obnos určen. Server Blesk.cz spekuluje o tom, že peníze měly být určeny pro financování působení Islámského státu v Sýrii. „Krom zakázané knihy našli i balík peněz! Policie prověřuje, pro koho byly určené peníze, které našla při razii v Islámské nadaci. Směřovat totiž měly do Sýrie, jejíž část ovládá Islámský stát."¹¹ Islámská nadace podala vyjádření, že peníze byly určeny pro humanitární účely, pochází z malých darů muslimů, kteří do modliteben přicházejí.¹² Mluvčí ÚOOZ také dementoval výroky, podle kterých by měly být během zásahu nalezeny zbraně a výbušniny.¹³

Server Blesk.cz zveřejnil ve svém článku odkaz na video, které bylo sdíleno na sociálních sítích. Video natáčel přímý účastník policejního zásahu, na sociální síť Facebook ho zveřejnil s komentářem: „Eyes down or WE WILL SHOOT attacking Friday Muslim prayers at Mosque, humiliating innocent people, disrespect religion, aggressive Czech police!"¹⁴

Podle prvotních informací zásah proběhl v možné souvislosti s trestním oznámením bývalého muslima Lukáše Lhoťana.¹⁵ Podle něj byla důvodem zásahu kniha Základy tauhídu.

⁹ Policie zasahovala v Praze kvůli podezření z šíření závadné knihy. Zadržela několik lidí. *Hospodářské noviny* [online].

¹⁰ Pražská policie zasáhla u muslimů kvůli rasistické knize, desítka zadrženy. *iDnes.cz* [online].

¹¹ Při razii v české mešitě našli statisíce: Byly určeny teroristům? *Blesk.cz* [online].

¹² SYROVÁTKA, T. Policie hledá peníze z mešity. *Neovlivní.cz* [online].

¹³ Po zásahu v Islámské nadaci obvinila policie jednoho Čecha, hrozí mu 10 let. *Lidovky.cz* [online].

¹⁴ Zátah v Islámské nadaci: Muže (55) obvinili kvůli rasistické knize. *Blesk.cz* [online].

¹⁵ Lukáš Lhoťan se označuje za bývalého muslima, podle médií došlo k policejnímu zásahu zřejmě v souvislosti s trestním oznámením, které sám podal. V minulosti spolupracoval na židovském webu Shekel.cz, do roku 2010 působil jako spolupracovník předsedy českých muslimů Muneeba Alrawiho. Lhoťan má svůj blog na platformě iDnes.cz, kde vydává články s tématy islámu. Také zřídil své vlastní nakladatelství.

Lhoťan knihu kritizuje za šíření rasismu, antisemitismu, xenofobie a násilí proti tzv. méněcenným rasám. „Myslím, že jde o knihu *Základy tauhídu - Islámský koncept Boha - autora, který je v Německu a jiných západních zemích zakázán a kniha tam je na indexu radikální literatury. Je možné, že jde o zásah právě v souvislosti s touto knihou,*“ uvedl pro server iDnes.cz Lukáš Lhoťan.¹⁶ „*Jsou tam pasáže (pozn. v knize Základy tauhídu), které jsou rasistické a hlásají nenávisť vůči nevěřícím,*“ dodává Lhoťan. Ke knize Základy tauhídu se vyjádřil i jeden z muslimů, svědek policejního zásahu. „*Já jsem tu knihu přečetl a tam není nic proti nikomu. Jde v ní jen o jedinečnost Boha. Nevím, co v ní našli. Je to univerzální kniha, která existuje kdekoliv na světě. Je velmi známá,*“ říká.¹⁷

Tiskový mluvčí ÚOOZ Pavel Hanták v souvislosti s policejním zásahem uvedl následující: „*Trestní řízení je vedeno pro podezření z trestné činnosti konkrétní osoby, spočívající ve vydání a distribuci knihy šířící svým obsahem rasismus, antisemitismus, xenofobii a násilí proti tzv. méněcenným rasám,*¹⁸ *kteřou měl následně distribuovat prostřednictvím nabídky na internetu, internetového knihkupectví i přímého prodeje v určených místech,*“ popsal Hanták.¹⁹ „*Zda jde o tuto knihu (pozn. Základy tauhídu), nemůžu potvrdit ani vyvrátit.*“²⁰ „*Náš útvar se nebude k názvu knihy nijak vyjadřovat a nebude ho ani upřesňovat, protože nechceme knize tímto způsobem dělat jakoukoli reklamu,*“ dodává.²¹ Následně ještě podotknul: „*Policisté mají při zásahu na zřeteli především fakt, že se prohlídky konají v místech pravidelného shromažďování většího počtu nábožensky orientovaných osob. Probíhající úkony trestního řízení jsou prováděny s maximální ohleduplností vůči nezúčastněným osobám, s respektováním jejich svobody vyznání.*“²²

¹⁶ Po zásahu v Islámské nadaci policie obvinila kvůli knize jednoho Čecha. *iDnes.cz* [online].

¹⁷ SKALICKÝ, Jaroslav a Veronika NEPRAŠOVÁ. Muž zadržený při zásahu v Islámské nadaci byl obviněn z šíření rasismu. *iRozhlas.cz* [online].

¹⁸ Policie zasahovala v Islámské nadaci v Praze. *Novinky.cz* [online].

¹⁹ Policie kvůli islámské knize obvinila 55letého muže české národnosti. *Echo24.cz* [online].

²⁰ Pražská policie zasáhla u muslimů kvůli rasistické knize, desítka zadržených. *iDnes.cz* [online].

²¹ SKALICKÝ, Jaroslav a Veronika NEPRAŠOVÁ. Muž zadržený při zásahu v Islámské nadaci byl obviněn z šíření rasismu. *iRozhlas.cz* [online].

²² Policie zasahovala v Islámské nadaci v Praze. *Novinky.cz* [online].

Policie zůstala přítomna před objekty Islámské nadace až do sobotního dopoledne, v okolí parkovalo asi 8 policejních aut, u vstupu do objektu hlídkovali dva členové zásahové jednotky.²³

Policejní zásah v rámci kauzy knihy *Základy tauhídu* se také objevil ve čtvrtletních zprávách o extremismu, které vydává Odbor bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra České republiky.²⁴ Celá kauza policejního zásahu je zařazena do aktivit krajně pravicové scény. Zásah je zde označen jako impuls pro islamofobní scénu. V rámci scény islamofobního chování došlo k větší intenzitě protiislámských vyjádření, v některých případech došlo ke zneužití policejního zásahu k legitimizování vlastní činnosti některých organizací (např. Czech Defence League - tato organizace se následně přihlásila k útoku prasečí močí na místě plánované protestní modlitby v Praze na Letné v roce 2014.) Většina aktivit uvedeného subjektu však nadále nepřesahovala hranice virtuálního prostoru. Kauza knihy *Základu tauhídu* (respektive policejní zásah v rámci kauzy) spadá do následujících oblastí: násilnosti proti úřední osobě, násilí a vyhrožování proti skupině osob a jedinců, hanobení národa, rasy, etnické a jiné skupiny, podněcování k národnostní a rasové nenávisti, podpora a propagace hnutí směřující k potlačování svobody (viz Přílohy - Dokument č. 1).²⁵ O policejním zásahu informovala také výroční zpráva Bezpečnostní informační služby:²⁶ „*Svou roli v problematickém dialogu mezi českou majoritou a muslimskou menšinou sehrál i zásah Policie ČR v pražských mešitách, který měl za cíl zabránit šíření knihy „Základy tauhídu“ kontroverzního autora Dr. Bilála Philipse.*“²⁷

²³ Policie zasahovala v Praze kvůli podezření z šíření závadné knihy. Zadržela několik lidí. *Hospodářské noviny* [online].

²⁴ Ředitelem Odboru bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra ČR je Mgr. David Chovanec. Odbor se člení na několik oddělení (např. organizace a ekonomiky, prevence kriminality a vnitřní bezpečnosti, krizového řízení, řízení strategických projektů apod.)

²⁵ Extremismus: Souhrnná situační zpráva 2. čtvrtletí roku 2014 [online].

²⁶ Bezpečnostní informační služba (BIS) je zpravodajská instituce českého státu, která působí uvnitř jeho území. Služba je řízena a kontrolována vládou ČR. Služba je bezpečnostním sborem, její příslušníci jsou ve služebním poměru, mají služební hodnosti a hodnostní označení a jsou oprávněni držet a nosit služební zbraň. Použití zbraň mohou ale pouze v případech nutné obrany a krajní nouze, stejně jako kterýkoliv občan.

²⁷ Výroční zpráva Bezpečnostní informační služby za rok 2014 [online].

Protestní modlitba muslimů (2.5.2014)

Jako reakci na policejní zásah z konce dubna roku 2014 se členové Islámské nadace a další muslimové žijící v České republice rozhodli zorganizovat protestní modlitbu. Datum konání bylo zvoleno na 2. května 2014, modlitba samotná se konala na pražské Letenské pláni nedaleko ministerstva vnitra. Podle zveřejněných údajů se zde nacházelo asi 300 muslimů (viz Přílohy - Fotografie č. 2).²⁸ Mluvčí pražských policistů sdělila, že páteční akce byla předem nahlášena a že na ni bude dohlížet zvýšený počet policistů včetně několika kriminalistů.

Cílem akce bylo poukázat na běžný průběh muslimské páteční modlitby tak, jak by měla probíhat, pokud by jí nenarušil zásah policie. Muslimové se touto protestní akcí chtějí vymezit vůči netaktnosti a neadekvátnosti zásahu členů ÚOOZ.²⁹ „Nebude se tu dít nic jiného než každý den v pátek v mešitě. Pomodlíme se s kázáním. A jen na konci modlitby rozdáme naše prohlášení," řekl ještě před zahájením protestu předseda Ústředí muslimských obcí Muneeb Alrawi.³⁰ „Zazněly citace z Koránu a výzva, pokyn k tomu, jak se má muslim vypořádat s tím, když je na něj vyvíjen nějaký nátlak a jakým způsobem má takový nátlak řešit. Byla výzva k tomu, aby byl tento pocítený nátlak řešen zákonnými prostředky," dodal.³¹

Muslimové následně novinářům předali své prohlášení.³² Ústředí muslimských obcí se v něm prezentuje jako organizace, která vyzývá a vždy vyzývala k dodržování zákonů v České republice. Zavazují se, že nebudou bránit orgánům činným v trestném řízení v plnění úkolů. Zároveň však vyjadřují rozhořčení na zásahem Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu, žádají objasnění tohoto aktu.

²⁸ Modlitba jako protest: Před vnitrem se sešlo 300 muslimů. *Aktuálně.cz* [online].

²⁹ Stovky muslimů protestovaly v Praze proti zásahu policie. *Novinky.cz* [online].

³⁰ Muneeb Alrawi (*1966) je Iráčan, který v roce 1985 přišel do České republiky jako stipendijní student elektrotechniky na Vojenské akademii. V roce 1994 se stal spoluzakladatelem Islámské nadace v Brně. Právě on byl organizátorem protestní modlitby muslimů.

³¹ Modlitba jako protest: Před vnitrem se sešlo 300 muslimů. *Aktuálně.cz* [online].

³² Muslimové se na protest proti zásahu policie modlili u ministerstva vnitra. *iDnes.cz* [online].

Zmiňují, že kvůli zásahu policie mohou v republice stoupnout protimuslimské nálady a extrémismus. Dále uvádějí, že cílem protestní modlitby na pražské Letné je demonstrovat běžný průběh modlitby, a také se jasně vymezit a nesouhlasit s policejním zásahem. Za Ústředí muslimských obcí je zde podepsán jeho předseda Muneeb Alrawi (viz Přílohy - Dokument č. 2).

Při modlitbě, která trvala zhruba půl hodiny, promluvil i samotný obžalovaný Vladimír Sářka. „*Islám respektuje místa určená k uctívání. Mají u nás svou posvátnost,*“ uvedl mimo jiné. Prohlásil také, že islám „*vyzývá k diskusi a respektuje názory druhých*“.³³

Někteří z věřících měli v rukou transparenty s nápisy „*just for a book*“ nebo „*ne rasismu*“ nebo také obrázky knihy spoutané řetězy a ostnatými dráty. Odděleně se na pražské Letné modlili muži a ženy s dětmi. Mezi muslimy pobíhala malá dívka s šátkem na hlavě, která v ruce svírala bílou květinu a na ramenou měla českou vlajku.³⁴

Zásahu se ve své řeči krátce dotkl i kazatel, který k věřícím při modlitbě promlouval. „*Místa určená k uctívání mají svou posvátnost. Islám také respektuje místa určená k uctívání, i když neslouží muslimům,*“ vysvětloval imám výhrady komunity k jednání policie. Shromáždění přihlíželo několik policistů.³⁵ Po modlitbě mezi sebou muslimové konverzovali a pojídali tradiční arabskou pochutinu, baklavu, kterou mezi nimi roznášely děti.

V povzdálí protestní modlitby se nacházely dvě skupiny osob, které byly pod dohledem sedmi policistů. Osoby, za kterými visela zavěšená izraelská vlajka, během modliteb vykřikovaly slova jako „*lháři*“, pískaly na píšťalky nebo plastové trumpety. Proti muslimům se také vymezila Jana Volfová,³⁶ v ruce po dobu modlitby držela letáček s nápisem „*Islám v ČR nechceme*.“³⁷

³³ Muslimové se na protest proti zásahu policie modlili u ministerstva vnitra. *iDnes.cz* [online].

³⁴ Modlitby na protest proti zásahu v mešitě se zúčastnilo 300 muslimů. *Lidovky.cz* [online].

³⁵ Muslimové se na protest proti zásahu policie modlili u ministerstva vnitra. *iDnes.cz* [online].

³⁶ Mgr. Jana Volfová (*1957) je 2. předsedkyní strany Suverenita - Blok Jany Bobošíkové (nověji: Česká suverenita). Od června 2015 je také první místopředsedkyní spolku Blok proti islámu.

³⁷ Bosí muslimové protestovali modlitbou na Letné. *Echo24.cz* [online].

Všechny osoby, které se takto vůči modlitbě vymezily, byly zastřešovány organizací Česká suverenita, která se mimo jiné vymezuje vůči přistěhovalcům do Evropy.³⁸

Ještě před samotným začátkem modlitby se na Facebooku objevila informace, že odpůrci muslimů na místo protestní modlitby noc předtím nalili zkvašenou vepřovou moč (přičemž právě vepř je v islámské kultuře označován za rituálně nečisté zvíře). Informace o tomto činu se objevila na Facebookové stránce Islám v České republice nechceme, akci dokumentuje i krátké video a fotografie kbelíku s močůvkou.³⁹

Stížnosti na policejní zásah (2014)

Muslimové dali najevo svou nespokojenost s policejním zásahem nejen protestní modlitbou na pražské Letné, ale také žalobou na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu, kterou podalo Ústředí muslimských obcí v ČR.⁴⁰ Předmětem žaloby je neadekvátnost, nepřiměřenost a necitlivost zásahu ÚOOZ, pražského policejního ředitelství a ředitelství cizinecké policie ČR. Muslimové se domáhali rozsudku, který by konstatoval, že část zásahu, která narušila průběh páteční modlitby, byla nezákonná. Vyplývá to z justiční databáze, informaci potvrdila také mluvčí pražského městského soudu Markéta Puci.⁴¹

Muslimům vadilo například to, že zasahující členové ÚOOZ po mešitě chodili v botech, nerespektovali přítomnost dětí, žen a diplomatů, vyhrožovali střelbou, a že muslimům agresivně přikazovali, co mají během zásahu dělat. „Policie nás zajistila a lustrovala. Pořád jsme dostávali pokyn, abychom měli hlavu dole,“ popisoval zásah novinářům jeden z přítomných.⁴² „Odvedli ty, kteří neměli doklady, pracují vedle a přišli na modlitbu. Vypadalo to hnusně, chodili se zbraněmi, šlápli na lidi, to není dobrý, co udělali,“ stěžovali si muslimové.⁴³

³⁸ Muslimové se na protest proti zásahu policie modlili u ministerstva vnitra. *iDnes.cz* [online].

³⁹ Muslimové se modlili na Letné, jejich odpůrci předtím polili místo močí. *iDnes.cz* [online].

⁴⁰ Muslimové chystají po razii v modlitebnách ústavní stížnost. *Aktuálně.cz* [online].

⁴¹ Zásah policie v muslimských centrech soud řešit nebude, žalobu odmítl. *iDnes.cz* [online].

⁴² Zátah v Islámské nadaci: Muže (55) obvinili kvůli rasistické knize. *Blesk.cz* [online].

⁴³ SKALICKÝ, J. a NEPRAŠOVÁ, V. Muž zadržený při zásahu v Islámské nadaci byl obviněn z šíření rasismu. *iRozhlas.cz* [online].

„Nesměli jsme mluvit, většinu času jsme museli mít hlavy dole,” řekl serveru iDnes.cz Ahmed, který se v pátek účastnil modlitby v centru Prahy. „Přišli v botách, pro nás je to přitom svaté místo, kde se musí každý zout. Měli jsme skloněné hlavy, takže jsem boty viděl před sebou. To nás mrzelo. Říkali, že když se budeme chovat dobře, bude to celé trvat maximálně hodinu. Bylo to nakonec čtyři a půl hodiny,” dodal. “Nemohli jsme ani zavolat manželkám nebo do práce, co se děje.”⁴⁴

Předseda Islámské nadace Muneeb Alrawi se k zásahu vyjádřil hned v několika mediálních článcích. *„Šlo o velmi necitlivý zásah. (...) Nemyslím, že si policie musela vybrat týdenní čas muslimské modlitby. Vždyť mohli přijít hodinu před ní, nebo až po, či v sobotu. Kniha ani ta osoba přece nespady z Marsu zrovna v pátek ve 13 hodin.”⁴⁵ S tímhle způsobem se nemůžu ztotožnit. Ztotožňujeme se se zákonem. Respektujeme, že policie mohla zasáhnout a zásah neupíráme. Ale způsob a načasování budeme chtít vysvětlit. Jenom tím přitáhli pozornost médií a nahnali vítr do plachet těm, kteří jsou proti muslimům,” dodal Alrawi.⁴⁶ „Trváme na tom, že to bylo předem naplánované, nevíme kým, ale celá akce byla podle nás zaměřená proti muslimské menšině,” podotknul.⁴⁷ „Bude to trvat déle, ale chceme splnit hlavně dluh vůči muslimské komunitě. Už moc nevěřím, že se zjistí, kdo za celou akci stál,” řekl webu Parlamentní listy.⁴⁸*

Muslimům také vadilo možné narušení pověsti muslimů žijících v České republice. *„Negativní ohlasy se objevují zatím jen na diskuzích na internetu, ale jsou plné nenávisti a jdou mnohdy až za hranice zákona. Proto se budeme bránit soudně,”* řekl Alrawi.⁴⁹

„Ústavní soud se věcně nezabýval ústavností provedeného zásahu, neboť k tomu za této situace není oprávněn, a stížnost odmítl z procesních důvodů jako nepřijatelnou,” uvedla mluvčí soudu Miroslava Sedláčková.⁵⁰

⁴⁴ Muslimové chystají stížnost na policii kvůli zásahu během modliteb. *iDnes.cz* [online].

⁴⁵ Po zásahu v Islámské nadaci policie obvinila kvůli knize jednoho Čecha. *iDnes.cz* [online].

⁴⁶ Pražská policie zasáhla u muslimů kvůli rasistické knize, desítka zadržovaných. *iDnes.cz* [online].

⁴⁷ Muslimové už policii nevěří, kvůli razii v Praze podají ústavní stížnost. *Lidovky.cz* [online].

⁴⁸ Muslimové se bouří se kvůli policejní razii a podávají ústavní stížnost. *Parlamentní listy.cz* [online].

⁴⁹ Bosí muslimové protestovali modlitbou na Letné. *Echo24.cz* [online].

⁵⁰ Ústavní soud odmítl stížnost muslimů proti razii v modlitebnách. *iDnes.cz* [online].

Stížnost tedy byla zamítnuta Ústavním soudem 22. září 2015 (viz Přílohy - Dokument č. 3).⁵¹ Ze soudního řádu správního vyplývá, že soud může žalobu odmítnout z několika důvodů. Mezi ně patří například to, že byl návrh podán předčasně, opožděně nebo je nezákonný.⁵²

Podle ústavního soudce Vojtěcha Šimíčka se ústředí mělo obrátit na státního zástupce a případně na nadřízené zastupitelství. Žalobce má podle trestního řádu nárok na prověření postupu policie při provádění prohlídky. Může si vyžádat kopie protokolů a ptát se na průběh vyšetřování.⁵³

„Když jsme od ministerstva vnitra dostali oznámení, že naše stížnost byla postoupena řediteli Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu, věděli jsme, že policie nepřipouští, že by pochybila,“ uvedl za muslimy Muneeb Alrawi.⁵⁴

Zamítnutí stížnosti mělo následující znění:

*„Usnesení Ústavního soudu - soudce zpravodaje Vojtěcha Šimíčka - ze dne 28. srpna ve věci ústavní stížnosti Ústředí muslimských obcí (...) proti zásahu orgánu veřejné moci - Policie České republiky, za účasti a) Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu, b) Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy a c) Ředitelství služby cizinecké policie jako účastníků řízení. Ústavní stížnost se odmítá.“*⁵⁵ (viz pokračování dokumentu - Přílohy - Dokument č. 3).

Svou stížnost na policejní zásah vyjádřilo také indonéské velvyslanectví v České republice. Podle nich byla porušena Vídeňská úmluva o diplomatických stycích v tom smyslu, že diplomaté nesmějí být žádným způsobem zatčeni nebo zadrženi.⁵⁶

⁵¹ Zásah policie v muslimských centrech soud řešit nebude, žalobu odmítl. *iDnes.cz* [online].

Ústavní soud odmítl stížnost muslimů proti razii, mají se obrátit na žalobce. *Lidovky.cz* [online].

BYSTRÝ, T. a BARTOŠOVÁ, S. Razie v muslimských centrech v Praze jde k soudu, podle žaloby byla nezákonná. *iRozhlas.cz* [online].

⁵² Byl policejní zátah v pražské mešitě nezákonný? Soud žalobu odmítl. *Blesk.cz* [online].

⁵³ Ústavní soud odmítl stížnost muslimů na policejní razii. *Aktuálně.cz* [online].

⁵⁴ BYSTRÝ, Tomáš a Simona BARTOŠOVÁ. Razie v muslimských centrech v Praze jde k soudu, podle žaloby byla nezákonná. *iRozhlas.cz* [online].

⁵⁵ Usnesení ústavního soudu [online].

⁵⁶ Muslimové už policii nevěří, kvůli razii v Praze podají ústavní stížnost. *Lidovky.cz* [online].

Zástupci indonéské ambasády byli z mešity údajně propuštěni až po hodině a půl, přestože se chtěli prokázat diplomatickými dokumenty.⁵⁷ Členové indonéského velvyslanectví předali nótu Černínskému paláci. „*My se tou věcí budeme samozřejmě dále zabývat se vší vážností, která jí náleží,*“ uvedl David Frous z tiskového oddělení ministerstva zahraničí.⁵⁸ Další dění v případě stížnosti indonéského velvyslanectví již médiu následně nebylo reflektováno.

Policejní zásah odsoudili také někteří představitelé církví a odborníci na islám a arabskou problematiku. „*Necitlivý zásah české policie proti našim bratřím a sestram muslimům v čase modlitby byl nepochybně hřích - jako každý čin, který zraňuje, rozněcuje nenávisť a provokuje ducha pomsty,*“ uvedl teolog Tomáš Halík.⁵⁹ „*Pokud se jednalo o knížku, má policie dostatek prostředků, aby zajistila důkazy a zasáhla přiměřeně,*“ vysvětlil.⁶⁰

Vyjádřil se také místopředseda Ekumenické rady církví Joel Ruml, ten podotkl, že policie si pro svůj zásah mohla zvolit lepší čas, než právě v době modlitby.⁶¹

„*Vtrhnout na páteční modlitbu, to je stejné jako na nedělní mši. Pokud byl opravdu zadržen Vladimír Sáňka (předseda brněnských muslimů), tak to je úplně absurdní, protože to je velmi umírněný člověk, žádný fanatik a naopak stimuluje, aby ten náš islám, který je, nevybočoval,*“ zastal se muslimů Eduard Gombár⁶², který byl ředitelem Ústavu Blízkého východu a Afriky na pražské Filozofické fakultě.⁶³

⁵⁷ Indonésie si kvůli zásahu v pražské mešitě stěžuje u Zaorálka. *iDnes.cz* [online].

⁵⁸ Indonéské velvyslanectví kritizuje razii policie v mešitě. *Aktuálně.cz* [online].

⁵⁹ Mons. prof. PhDr. Tomáš Halík, Th.D. (*1948) působí jako profesor filozofické fakulty Univerzity Karlovy, kde vyučuje obory filozofie, sociologie a náboženství. Od roku 1990 působí jako prezident České křesťanské akademie, zároveň je také předsedou Centra pro studium politické filozofie, etiky a náboženství na FF UK. Během komunistického období České republiky působil v disentu, po roce 1989 opět začal být aktivní a kromě přednášel podnikal také studijní cesty např. do Oxfordu, Cambridge nebo Harvardu.

⁶⁰ Modlitba jako protest: Před vnitrem se sešlo 300 muslimů. *Aktuálně.cz* [online].

⁶¹ Policejní zásah proti našim muslimským bratřím je hřích, míní Halík. *iDnes.cz* [online].

⁶² Prof. PhDr. Eduard Gombár, CSc. (*1952) je přední český arabista, historik, islamolog. Specializuje se na moderní dějiny islámských zemí a dějiny islamologie. Působí na Karlově univerzitě v Praze.

⁶³ Bosí muslimové protestovali modlitbou na Letné. *Echo24.cz* [online].

Nepřiměřenost a nevhodnost zásahu policie kritizují faráři Českobratrské církve evangelické Mikuláš Vymětal a Matěj Opočenský, kteří v otevřeném dopise vyzvali policii, „aby vyvrátila podezření, že šlo o zásah, který měl za cíl zejména zastrašit jednu z menšin na našem území“.⁶⁴

Policejní zásah kritizuje také teolog Pavel Keřkovský: „Byli jsme rozezleni přístupem policie, která je tak neinformovaná, že nerozlišuje mezi islamisty a pokojnými účastníky bohoslužeb.“ Podle něj zaručují české zákony právo na bohoslužebný život všem věřícím, muslimy nevyjímaje. Teolog se spolu s dalšími obrátil na představitele své církve, aby policii požádali o prošetření zásahu.⁶⁵ Vedení českobratrské evangelické církve se k policejnímu zásahu vyjádřilo následně: „Od nepaměti v evropském a blízkovýchodním prostoru platilo, že chrám, modlitebna či kostel a univerzitní území, byly místem azylu. Tam okovaná bota neměla vstoupit. Intimita chrámu, kostela či modlitebny, i toho, co se tam odehrávalo, nemělo být porušeno vetřelci, kteří měli při vstupu jiné záměry, než se ztišit před Bohem. Do kostelů a chrámu se také uchýlovali poražení, pronásledovaní, ohrožení. Hledali zde azyl, pomoc, milosrdenství. To, že byl narušen tento prostor a toto nepsané právo v pátek 25. dubna v muslimských modlitebnách v Praze českou policií, není dobré znamení pro věřící spoluobčany ani demokratickou společnost. Víme přece, že v mnohých zemích našeho neklidného světa, např. v zemích komunistických a muslimských, jsou pronásledováni křesťané, mnohdy i vražděni přímo v kostelích jako nepřátelé společnosti i boha. V naší zemi toto právo v minulosti porušili jen nacisté a pak komunistická policie. Proto v nás zásah Policie ČR v muslimských modlitebnách vyvolává silné pochyby, zda policie jednala odpovědně a po právu. Vypovídá to také o necitlivém přístupu, nebo dokonce neomalenosti a špatné teoretické připravenosti příslušníků policie. Policisté měli jednat mimo bohoslužebné prostory. Prosíme vedení policie o nápravu v této věci a omluvu účastníkům muslimských modliteb. Na druhé straně víme a jsme o tom přesvědčeni, že náboženské obřady a náboženské prostory nemají a nesmí být využívány jako zástěrka ke zlé činnosti.“

⁶⁴ KULIŠKOVÁ, E. a ŠINDLEROVÁ, D. Soud se začne zabývat žalobou českých muslimů na policii. Kvůli zásahu v mešitách. *iRozhlas.cz* [online].

⁶⁵ Duchovní kritizují zásah policie v muslimských modlitebnách. Ministr policisty brání. *iRozhlas.cz* [online].

*Například k šíření rasistických, protižidovských a nesnášenlivých materiálů či ideologie, nebo dokonce navádění k nenávisti, která tak snadno přeroste v násilný čin. V takovém případě, při zásahu státní moci, nemají aktéři zmíněného jednání nárok ani právo odvolávat se na náboženské svobody v demokratickém státě.*⁶⁶

Tomáš Kraus z Federace židovských obcí v ČR řekl, že věří, že páteční zákrok policie není precedens, který by se mohl vztahovat na náboženské svobody v Česku. *„Ale nemyslím si to. Od listopadu 1989 stát do náboženských struktur nezasahoval, choval se neutrálně,”* řekl. K případu z minulého týdne má podle svých slov málo informací. *„Ale pokud už je tam trestní oznámení, může to svědčit o tom, že jsou v té komunitě nějaké problematické jevy, ty se ale vyskytují v každé komunitě, nejen v náboženských společenstvích. Vždycky je ale špatně, když stát zasahuje do náboženských struktur,”* uvedl.⁶⁷

Muslimskou obec podpořil také Zdeněk Vojtíšek vedoucí katedry religionistiky na Husitské teologické fakultě Univerzity Karlovy. *„Prvním, kdo nás minulý pátek podpořil, byl docent Vojtíšek,”* řekl Alrawi. Zdeněk Vojtíšek dorazil také na protestní modlitbu muslimů na pražskou Letnou a po celou dobu stál po boku modlících se muslimů.⁶⁸

Přezkoumání policejního zásahu (2014)

Policejní zásah, který muslimové označili za nepřiměřený a necitlivý, byl prověřován Generální inspekcí bezpečnostních sborů (GIBS) na nařízení ministerstva vnitra v čele s Milanem Chovancem.

„Asi nejen mně, ale i odborné veřejnosti to přišlo neadekvátní. Mně to načasování vhodné nepřipadá. Ale možná byl zásah v této době nutný. Možná jen nemám všechny informace. Chci také vědět, jestli zásah nenařídil státní zástupce. Nemusí být hned vše vinou policie,” řekl v úterý na tiskové konferenci ministr Chovanec.⁶⁹

⁶⁶ K policejnímu zásahu v muslimských modlitebnách. *e-Církev.cz* [online].

⁶⁷ Modlitba jako protest: Před vnitřem se sešlo 300 muslimů. *Aktuálně.cz* [online].

⁶⁸ Bosí muslimové protestovali modlitbou na Letné. *Echo24.cz* [online].

⁶⁹ Byla razie při modlitbě nutná? Chovanec to chce prověřit. *iDnes.cz* [online].

„Každý si musí uvědomit, že musí dodržovat zákony a české právo. Chci jen vědět, zda policie měla relevantní důvod zasáhnout tímto způsobem a v tuto dobu,“ dodal Chovanec.⁷⁰

Policejní prezident Tomáš Tuhý v pátečním Interview ČT24 uvedl, že zákrok považuje za *"profesionálně provedený"*, i když prý rozumí reakcím, které policie dostala. Odmítl i kritiku načasování zásahu. *„Útvar prováděl konkrétní a neopakovatelný úkon v návaznosti na distribuci závadového materiálu, (...) což je v českých zákonech nepřípustné,“* uvedl s tím, že zákrok koordinovala policie i státní zastupitelství.⁷¹

Sporné oblasti zásahu byly mimo jiné následující: diplomaté, ženy a děti podle muslimů během zásahu nebyli vyzváni k odchodu, zásah narušil čas páteční modlitby, apod.

„Protestovali jsme proti zásahu jako takovému. Je to jako by nedělní mše měla začít v půl osmé a v sedm deset tam přijela policie,“ uvedl mluvčí muslimů Muneeb Alrawi.⁷² Podle policie zásah proběhl v 7:10 v pátek 25. dubna 2014 ráno, čas modlitby je stanoven na 7:30, přímá modlitba tedy narušena podle závěrů šetření nebyla.

Razantnost zásahu policie byla vysvětlena možným nálezem zbraní u návštěvníků mešity.⁷³ Nález zbraní v místě zásahu se potvrdil, zbraně však byly drženy legálně.⁷⁴ *„Byla tam bezpečnostní rizika, která ten zásah odůvodňovala, konkrétně šlo o podezření na držení střelných zbraní,“* řekl k tomu zdroj blízký vyšetřování.⁷⁵ Ředitel středočeské policie Václav Kučera, který má prověřování také na starost, to nepotvrdil.⁷⁶

⁷⁰ Zásah policie v mešitě byl mediálně neadekvátní, říká Chovanec. *Lidovky.cz* [online].

⁷¹ Zásah v mešitách byl v pořádku, uzavřela policie. Chovanec ji pokáral. *iDnes.cz* [online].

⁷² Policie vysvětlila ministrovi zásah v mešitě. Přišla už před modlitbou. *iDnes.cz* [online].

⁷³ Policie: Zásah v islámském centru byl v pořádku. *Novinky.cz* [online].

⁷⁴ Zásah policie v mešitách byl v pořádku. Dávejte ale pozor, vzkazuje Chovanec. *Lidovky.cz* [online].

⁷⁵ Zásah v mešitách byl v pořádku, uzavřela policie. Chovanec ji pokáral. *iDnes.cz* [online]

⁷⁶ Razie v mešitě začala před modlitbou, bez diplomatů, žen a dětí, řekl Chovanec. *Lidovky.cz* [online].

Přezkoumávání zásahu proběhlo neveřejně, na žádost muslimů, ale také policie a dalších bezpečnostních složek.⁷⁷

Podle ministerstva vnitra existuje důkazní videozáznam⁷⁸ o tom, že lidé s diplomatickou imunitou, ženy, děti a zdravotně postižení byli vyzváni, aby místo domovní prohlídky neprodleně opustili.⁷⁹

„Máme zadokumentovanou výzvu policie, aby se diplomaté přihlásili. Tato výzva byla provedena v pořádku. Více se k tomu však nechci vyjadřovat, kompletní výsledky budeme vědět do pátku,“ sdělil pro Aktuálně.cz náměstek policejního prezidenta Václav Kučera.⁸⁰

„Policie vyhodnocuje tento zásah podle českého práva jako oprávněný, včetně taktiky. To znamená, včetně vstupu do mešity v pátek. Měli informace o tom, že právě při této páteční modlitbě má dojít k masivní distribuci této knihy,“ prohlásil ministr vnitra.⁸¹

Podle interního šetření zásahu, jehož výsledky sdělil policejní prezident Tomáš Tuhý ministru Milanu Chovancovi, byl policejní zásah v pořádku. Zásah byl nařízen „jako neodkladný úkon“ Obvodním soudem pro Prahu 1.⁸²

„Policejní prezident mě dnes seznámil s komplexní prověrkou zásahu, který se jeví v souladu s českým právem. Jedná se však o živou kauzu, z níž nechci ani nemohu mít podrobné informace,“ uvedl Chovanec.⁸³

⁷⁷ Byla policejní razie v muslimských centrech nezákonná? Rozhodne se za zavřenými dveřmi. *Blesk.cz* [online].

⁷⁸ Razie v mešitě začala před modlitbou, bez diplomatů, žen a dětí, řekl Chovanec. *Lidovky.cz* [online].
Vedení policie má video zásahu v pražské mešitě. Má prokázat, že diplomaty vyzvali k odchodu. *iRozhlas.cz* [online]

⁷⁹ Policie vysvětlila ministrovi zásah v mešitě. Přišla už před modlitbou. *iDnes.cz* [online].

⁸⁰ Policejní záznam boří stížnost na zásah ÚOOZ v mešitě. *Aktuálně.cz* [online].

⁸¹ Chovanec: Policejní zásah v Islámské nadaci v Praze byl oprávněný. *iRozhlas.cz* [online].

⁸² Vnitro: Zásah policie v muslimských centrech byl v pořádku. *Blesk.cz* [online].

⁸³ Zásah policie v mešitách byl v pořádku. Dávejte ale pozor, vzkazuje Chovanec. *Lidovky.cz* [online].

„Zpráva, kterou ministr vnitra obdržel, konstatuje, že domovní prohlídku nařídil jako neodkladný úkon Obvodní soud pro Prahu 1, k zásahu došlo před začátkem modlitby, takže nemohlo dojít k jejímu přerušování, jak bylo mediálně interpretováno,“ uvedlo ministerstvo vnitra.⁸⁴

Ministr Chovanec však dodal poznámku o mediální neadekvátnosti zásahu: *„Asi nejen mně, ale i odborné veřejnosti zásah přišel neadekvátní z mediálního pohledu.“⁸⁵*

Bezpečnostní zásahové složky byly pro příští případy poučeny, aby braly více ohledu na situaci a místo zásahu.⁸⁶ *„(...) Zároveň jsem dnes požádal zástupce policie, BIS a UZSI (zpravodajské služby), aby v budoucnu při případných zásazích tohoto typu společně zohledňovali i ostatní aspekty a rizika, které podobné zásahy mohou vyvolat,“* doplnil Chovanec.⁸⁷

1.2 Soudní řízení

Navržení obžaloby (duben - listopad 2015)

V návaznosti na policejní zásah byla z trestného činu založení, podpory a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka podle § 403 trestního zákoníku obviněna jedna osoba⁸⁸ - 55letý muž české národnosti, žijící v Praze,⁸⁹ Vladimír Sánka.⁹⁰ Sánka byl v době zásahu ředitelem a místopředsedou Ústředí muslimský obcí v ČR.⁹¹ Právě on byl odpovědným redaktorem knihy Základy tauhídu, kvůli které nejspíše celý policejní zásah proběhl.

⁸⁴ Policie vysvětlila ministrovi zásah v mešitě. Přišla už před modlitbou. *iDnes.cz* [online].

⁸⁵ Zásah policie v mešitě byl mediálně neadekvátní, říká Chovanec. *Lidovky.cz* [online].

⁸⁶ Zásah v mešitách byl v pořádku, uzavřela policie. Chovanec ji pokáral. *iDnes.cz* [online].

⁸⁷ Vnitro: Zásah policie v muslimských centrech byl v pořádku. *Aktuálně.cz* [online].

⁸⁸ Policie navrhla opět obžalovat expředsedu muslimské obce kvůli radikální knize. *Novinky.cz* [online].

⁸⁹ Po zásahu v Islámské nadaci: Policie obvinila jednoho Čecha. *Aktuálně.cz* [online].

⁹⁰ Zásah v mešitě: Sánkovi hrozí za šíření islámské knihy až 10 let. *Echo24.cz* [online].

⁹¹ Obviněným po zásahu v Islámské nadaci má být její šéf. *Novinky.cz* [online].

„Zadržený muž je podezřelý, že měl v České republice zajistit překlad a vydání knihy šířící svým obsahem rasismus, antisemitismus, xenofobii a násilí proti takzvané méněcenným rasám, kterou měl následně distribuovat prostřednictvím nabídky na internetu, internetového knihkupectví i přímého prodeje v určených místech. Název této knihy nebude ÚOOZ po dohodě se stáním zastupitelstvím však nijak upřesňovat, neboť nechce knize dělat tímto způsobem reklamu,“ uvedl mluvčí kriminální policie.

„Trestní stíhání obviněného je vedeno na svobodě. V případě prokázání viny mu hrozí v horní hranici až desetiletý trest odnětí svobody,“ uvedl mluvčí ÚOOZ Pavel Hanták.⁹²

Ke svému obvinění se také vyjádřil samotný obžalovaný Vladimír Sářka. *"Překládalo se to (pozn. - kniha Základy tauhídu) před lety. Netušili jsme, že by z toho mohly být nějaké problémy, ale doba se možná změnila,"* řekl Sářka.⁹³ *„Já tu knihu vidím jako nezávadnou. Četla ji před vydáním řada lidí v originále a ti, kteří dělali korektury, i v českém překladu. I náš duchovní ji četl, tehdy se to nejevilo nikomu závadné,“* dodal. *„Zásah přišel až letos jako blesk z čistého nebe. My nevíme, co za tím zásahem bylo. Ta kniha neobsahuje nic, co by se jí dalo vytknout,“* uvedl.⁹⁴

Součástí návrhu obžaloby Vladimíra Sářky byl soudní znalecký posudek knihy Základy tauhídu, který měl vyhotovit Miroslav Mareš.⁹⁵ Dne 8. dubna 2015 byl Státnímu zastupitelství pro Prahu 1 předložen spisový materiál s obžalobou.

⁹² Po zásahu v Islámské nadaci policie obvinila kvůli knize jednoho Čecha. *iDnes.cz* [online].

⁹³ Ústavní soud odmítl stížnost muslimů proti razii, mají se obrátit na žalobce. *Lidovky.cz* [online].

⁹⁴ Obviněný po zásahu v mešitě promluvil: Nám ta kniha nepřišla zlá. *iDnes.cz* [online].

⁹⁵ Miroslav Mareš je brněnský politolog, který se zaměřuje na terorismus, pravicový a levicový extremismus a fotbalové chuligánství, byl autorem jednoho ze soudních posudků v kauze. Je absolventem filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně, své práce zaměřoval na výzkum politického násilí a extrémismus. V roce 2005 vydal např. knihu Terorismus v České republice.

Kniha, kvůli níž se zatýkalo v mešitách: Policie má usvědčující posudek. *Blesk.cz* [online].

*"Vyšetřování bylo ukončeno s návrhem na podání obžaloby kvůli podezření z podpory a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka. Spisový materiál byl na Státní zastupitelství pro Prahu 1 s návrhem na podání obžaloby předán 8. dubna," řekl ČT mluvčí ÚOOZ Pavel Hanták.*⁹⁶

Pro nedostatek důkazů a celistvost informací byl spis vrácen k doplnění důkazů.⁹⁷ „Je nutné doplnit dokazování," dodala státní zástupkyně Zdeňka Galková.⁹⁸

Podle informací deníku Neovlivní.cz je jedním z důvodů vrácení spisu fakt, že detektivové odmítli vyslechnout samotného obviněného Sářku, ač o to po seznámení se spisem sám požádal.⁹⁹

Dalším důvodem mohlo být to, že odborné posudky knihy Základy tauhídu rozhodně nevyšly jednoznačně. Vyznění hned několika posudků nepotvrdilo, že by kniha šířila rasismus, antisemitismus, xenofobii a násilí proti tzv. méněcenným rasám.¹⁰⁰

K prodloužení vyšetřování případu se vyjádřil i bývalý muslim Lukáš Lhoťan, kvůli jehož oznámení na knihu nejspíše policejní zásah proběhl. „Domnívám se, že vyšetřování trvá tak dlouho proto, že se nemohou shodnout, jestli to zahrají do autu s tím, že se zas tolik nestalo, nebo zda tato radikalizace v podobě chození po hraně zákona je už problém," míní Lhoťan. Podle něj může policie zvažovat i žalobu na další lidi, protože na vydání knihy, která vyšla v nakladatelství Ústředí muslimských obcí, se nepodílel pouze Sářka.¹⁰¹

⁹⁶ Policie navrhla obžalobu kvůli radikální islámské knize. *Aktuálně.cz* [online].

⁹⁷ Kauza islámské knihy Základy tauhídu se vrací k policii, chybějí důkazy. *iDnes.cz* [online].

Případ šíření knihy propagující radikální směr islámu míří k soudu. *Hospodářské noviny* [online].

Málo důkazů. Policie musí došetřit případ islámské knihy. *Aktuálně.cz* [online].

Policie navrhla podruhé obžalobu za šíření radikální islámské knihy. *Aktuálně.cz* [online].

⁹⁸ SYROVÁTKA, T. Dramatická razie v mešitě? Státní zástupci případ vrátili vyšetřovatelům. *Neovlivní.cz* [online].

⁹⁹ Tamtéž.

¹⁰⁰ Dramatická razie v mešitě v Praze bude mít soudní dohru. *Neovlivní.cz* [online].

¹⁰¹ Policie čte 9 měsíců knihu o islámu. A prošvihla lhůtu. *Echo24.cz* [online].

V prosinci roku 2015 byl již spisový materiál doplněn a obžaloba posunuta k soudu.¹⁰² „Vyšetřování již skončilo,“ řekl v úterý šéf Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 1 Jan Lelek s tím, že policisté znovu navrhli obžalobu.¹⁰³

Zpráva Ministerstva vnitra o extremismu na území České republiky v roce 2014 s titulkem „Propagace salafismu“ informuje o zahájení trestního stíhání v rámci kauzy knihy následovně: *„Ve věci bylo trestní stíhání V. S. zahájeno původně usnesením policejního orgánu, avšak toto bylo usnesením státní zástupkyně Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 1 ke stížnosti obviněného zrušeno a tímtež usnesením státní zástupkyně zahájila trestní stíhání obviněného pro zločin založení podpory a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka (...), kterého se měl (ve stručnosti) dopustit tím, že zajistil překlad, vydání a distribuci knihy A. A. B. Philipse Základy tauhídu, islámský koncept Boha, kdy tato propaguje salafijský směr islámu hlásající netoleranci a nenávisť k jiným náboženstvím. Jakkoliv je věc skutkově jasná, bude z právního hlediska nutné vyhodnotit výsledky znaleckého zkoumání, a to zejména v tom směru, zda předmětná kniha propaguje salafijský směr islámu, a zda tento náboženský směr lze považovat za hnutí (...) a pokud ano, pak jaké v knize reálně šířené ideje směřují k potlačení práv a svobod člověka či hlásají rasovou, náboženskou (či jinou) zášť. V usnesení o zahájení trestního stíhání nejsou citovány žádné pasáže z vydané knihy, které by prokazovaly příslušnost zvolené právní kvalifikace.“*¹⁰⁴

¹⁰² Šíření islámské knihy Základy tauhídu bude řešit soud, rozhodli žalobci. *iDnes.cz* [online].

Případ radikální islámské knihy jde k soudu. Expředsedovi pražské muslimské obce hrozí 10 let. *Novinky.cz* [online].

Soud se bude zabývat případem šíření údajně radikální islámské knihy. *Lidovky.cz* [online].

Žalobci poslali k soudu případ šíření radikální islámské knihy. *Aktuálně.cz* [online].

¹⁰³ Policie podruhé navrhla obžalobu kvůli islámské knize, doplnila důkazy. *iDnes.cz* [online].

¹⁰⁴ Zpráva o extremismu na území České republiky v roce 2014 [online].

Soudní řízení (2016)

Po postoupení žaloby k soudu bylo v roce 2016 zahájeno soudní řízení s obviněným Vladimírem Sáňkou (viz Přílohy - Fotografie č. 3).¹⁰⁵

Sáňka hned v první větě před soudem odmítl obžalobu. „*Nikdy jsem žádný názorový proud nepropagoval,*“ uvedl Sáňka. „*Odmítám posloužit některým státním složkám, aby si vykázaly boj proti radikalismu. Není pravda, že bych zajišťoval překlad knihy. Já ji nevybral, nehodnotil. Policie u mě doma žádný výtisk této knihy nenašla,*“ řekl.¹⁰⁶ „*Policie od začátku vycházela z nepravdivých tvrzení.*“¹⁰⁷

„*Byl jsem pouze pracovníkem na administrativní pozici a tyto věci spadly do mé kompetence,*“ uvedl Vladimír Sáňka.¹⁰⁸

V průběhu řízení byli vyslechnuti někteří svědci - např. Hatem Berrezouga,¹⁰⁹ Emír Omič, Lazhar Maamri,¹¹⁰ předseda Ústředí muslimských obcí Muneeb Alrawi nebo zástupce společnosti Kosmas, která se na distribuci knihy také podílela. V soudním řízení také hrál svou roli posudek odborníka na islám Pavla Ťupka.

U soudu byla také zmíněna e-mailová korespondence mezi Vladimírem Sáňkou a Bilalem Philipsem, autorem originálu knihy Základy tauhídu. E-maily byly údajně získány státní zástupkyní Galkovou z rasistického webu White Media¹¹¹.

¹⁰⁵ K soudu jde kauza údajně rasistické knihy Základy Tauhídu. Vydavateli hrozí desetiletý trest. *iRozhlas.cz*[online].

¹⁰⁶ Radikální islámskou knihu jsem nešířil, řekl soudu český muslim. *iDnes.cz* [online].

Bývalý šéf muslimské obce Sáňka: Radikální islámskou knihu jsem nešířil. *Lidovky.cz* [online].

¹⁰⁷ Exšéf pražských muslimů: Za šíření radikální islámské knihy mu hrozí 10 let. *Blesk.cz* [online].

¹⁰⁸ Horší než Mein Kampf? Ničeho jsem si nevšiml, říká muž obviněný z šíření knihy radikálního islámu. *Aktuálně.cz* [online].

¹⁰⁹ Hatem Berrezouga, původem Tunisán, který v Tunisu také vystudoval anglickou literaturu, přišel do ČR v roce 1998, aby v Olomouci pokračoval ve studiu italsko-francouzské filologie na filozofické fakultě Univerzity Palackého. Své vzdělání si doplnil také v oblasti cestovního ruchu (zkoušky na kapitána mladého plavidla, turistický průvodce). Působí také v IT oblasti a vyučuje cizí jazyky.

¹¹⁰ Lazhar Maamri (*1955) je šéfem pražské Islámské nadace, původem z Alžírsko, se narodil v roce 1955, v současné době žije v Praze.

¹¹¹ Web White Media (www.white-media.info) byl neonacistický, pravicově extremistický a xenofobní web, který publikoval nenávislné a útočné články vůči imigrantům, multikulturalismu apod.

UHLOVÁ, S. Jak se státní zástupkyně Galková rozhodla „dostat toho muslima“. *Deník Referendum* [online].

Sáňka ve své soudní výpovědi uvedl, že byl pouze součástí týmu, který vydání knihy *Základy tauhídu* měl na starosti, není ale autorem celého projektu.¹¹²

Server iDnes.cz nabídl videorozhovor s Vladimírem Sáňkou, opuštějícím soudní síň. Na dotaz, co obžalovaný Sáňka říká na svou obžalobu, odpověděl následující: „*No, podle mě je naprosto vykonstruovaná, a já doufám, že ta kniha začne být posuzovaná podle toho, co v ní skutečně je, a ne podle toho, co v ní není, tak jak dosud bylo uvedeno. Určitě to je teologická kniha. Teologické pojednání o jedinečnosti našeho stvořitele, o jeho vlastnostech a takový osobní vztah člověka k bohu. Trestu se nebojím, doufám, že soud bude nezávislý a nezaujatý.*“¹¹³

Obvodní státní zástupce pro Prahu 1 Jan Lelek přitom označuje případ za vážnější, než když soudy v Česku stíhaly vydavatele knihy *Mein Kampf*. „*U Mein Kampf to Nejvyšší soud uzavřel kvůli tomu, že kniha jako taková propaguje nacismus, což je hnutí, které už je vyhynulé. A aby mohl být někdo trestně stíhán za tento zločin, musí propagovat hnutí, které aktuálně působí, vyvíjí nějakou činnost.*“¹¹⁴

Vladimír Sáňka byl Obvodním soudem pro Prahu 1 zproštěn viny.¹¹⁵ Rozsudek není pravomocný, lze se proti němu odvolat.¹¹⁶ Soud uznal, že kniha *Základy tauhídu* je knihou typu učebnice a není extrémistická. Salafistický směr islámu, který kniha popisuje označil za ideologii, nikoli za hnutí.

Soudce Vladimír Hermann uvedl, že řešili základní otázku, zda je salafismus hnutí či ideologie. „*Senát dospěl k závěru, že salafismus představuje ideologii, nikoli konkrétní hnutí. Trestní zákon nestíhá nikoho za propagaci ideologie, ale za propagaci konkrétního hnutí. To je v podstatě jediný důvod, na základě kterého soud dospěl ke zprošťujícímu rozsudku,*“ vysvětlil.¹¹⁷

¹¹² Žádná nenávist, ale náboženský text, hájí před soudem knihu muslim Sáňka. *Novinky.cz* [online].

¹¹³ Soud zrušil osvobození Sáňky kvůli šíření radikální islámské knihy. *iDnes.cz* [online].

¹¹⁴ Příklad knihy, kvůli které vrazila policie do mešity, začíná. Je horší než *Mein Kampf*, varuje žalobce. *Aktuálně.cz* [online].

¹¹⁵ Soud osvobodil obžalovaného Sáňku v kauze šíření radikální islámské knihy. *Lidovky.cz* [online].

Soud osvobodil šéfa muslimské obce v kauze šíření radikální islámské knihy. *Aktuálně.cz* [online].

¹¹⁶ Soud: Předseda muslimské obce Sáňka radikální islám nešířil. *Echo24.cz* [online].

¹¹⁷ Soud zprostil Sáňku obžaloby v kauze šíření radikální islámské knihy. *iDnes.cz* [online].

„Trestní zákon tohoto státu nestíhá někoho za propagaci ideologie, nýbrž za propagaci konkrétního hnutí. Žádné hnutí v této knize propagováno není,“ zdůvodnil soud zproštění Sáňky.¹¹⁸

Státní zástupkyně Zdeňka Galková se proti verdiktu soudu odvolala, a tak se ještě bude kauzou zabývat pražský městský soud.¹¹⁹ Galková salafistický směr islámu označila za hnutí, zmínila jej také ve spojitosti s teroristickými útoky v Nice a Paříži. *„Trvám na tom, že salafismus je hnutí,“* uvedla státní zástupkyně, která si na místě podala proti verdiktu odvolání.¹²⁰

Deník Referendum v závislosti na odvolání se státní zástupkyně Zdeňky Galkové podal ministru spravedlnosti Robertu Pelikánovi podnět ke kárnému řízení. Podle podnětu se zástupkyně neřídí platnými zákony, ale osobními preferencemi a předsudky. Galková podle nich Vladimíra Sáňku stíhá v rozporu s řadou znaleckých posudků.¹²¹ Ke státní zástupkyni Galkové se vyjádřila mimo jiné také nevládní organizace Český helsinský výbor ve svém tiskovém prohlášení:

*„Ačkoliv byl Vladimír Sáňka za dva roky poté v únoru roce 2016 zproštěn obžaloby, státní zástupkyně Zdeňka Galková se proti rozhodnutí odvolala, pražský městský soud poté zrušil osvobozující verdikt a případ se tak vrátil na začátek. Obvodní soud v Praze 1 dne 27. února 2018 opět rozhodl o zproštění obžaloby, jelikož další přizvaný expert nepotvrdil, že by Vladimír Sáňka svou činností podporoval hnutí usilující o potlačení lidských práv. Český helsinský výbor přivítal rozhodnutí soudu, ale je znepokojen již druhým odvoláním státní zástupkyně Zdeňky Galkové v tomto případě, které znamená mimo jiné, že celý proces bude trvat více než čtyři roky. Je nutné se zamyslet, zda nejde o účelové jednání, kdy není cílem sjednat spravedlnost, ale pouhou délkou procesu, obviněného zcela zničit psychicky i finančně. Státní zástupkyně Zdeňky Galkové je nechvalně známá z jiných kauz.“*¹²²

¹¹⁸ Soud osvobodil exšéfa pražské muslimské obce v kauze kontroverzní islámské knihy. *iRozhlas.cz* [online].

¹¹⁹ Soud osvobodil muže obžalovaného z šíření radikální islámské knihy. Ideologii propagovat smí, zdůvodnil. *Hospodářské noviny* [online].

¹²⁰ Soud zprostil arabistu obžaloby kvůli vydání knihy Základy tauhídu. *Novinky.cz* [online].

¹²¹ UHLOVÁ, S. Jak se státní zástupkyně Galková rozhodla „dostat toho muslima“. *Deník Referendum* [online].

¹²² Stanovisko Českého helsinského výboru ke zproštění obžaloby Vladimíra Sáňky. *Český helsinský výbor* [online].

Další tisková zpráva nevládní organizace Český helsinský výbor (viz Přílohy - Dokument č. 4)¹²³ z února 2016 informuje, že v případě kauzy knihy *Základy tauhídu* dochází k výjimečným porušováním svobody vyznání a smýšlení. Kniha je podle tiskové zprávy nábožensky konzervativní, polemická, odmítavá k neislámské vládní moci. Nic z toho však podle organizace nenaplňuje skutkovou podstatu trestného činu, ze kterého byl Sáňka obviněn. Zásah policie byl podle organizace neadekvátně silový a chování vůči účastníkům modlitby bylo ponižující. „Český helsinský výbor pokládá policejní zásah a obžalobu Vladimíra Sáňky za porušení svobody vyznání a je odhodlán důsledně sledovat právo Vladimíra Sáňky na spravedlivý proces a rovněž postavit tuto kauzu před oči světové veřejnosti.“¹²⁴

Zrušení soudního verdiktu z roku 2016 (únor 2017)

Městský pražský soud rozsudek o Sáňkově zproštění viny zrušil v neveřejném jednání.¹²⁵ Kauzu šíření radikální islámské knihy musí znovu projednat Obvodní soud pro Prahu 1.¹²⁶ „Mohu potvrdit, že 26. ledna měl Městský soud v Praze takzvané neveřejné zasedání. Zasedal pouze trestní senát, který rozhodl, že se rozhodnutí soudu prvního stupně ruší a případ se vrací zpět Obvodnímu soudu pro Prahu 1 k novému projednání,“ potvrdila mluvčí městského soudu Markéta Puci.¹²⁷

Důvodem zrušení rozsudku byly vady a jednostranné hodnocení důkazů ve prospěch obžalovaného. Rozsudek také nespĺňuje základní kritéria. Je například špatně odůvodněn.¹²⁸ Je tedy nutné otevřít nové soudní líčení, doplnit důkazy a celou kauzu lépe objasnit. Zároveň je také nutné vzít v potaz další, nově zhotovený, znalecký posudek.

¹²³ Zásah v mešitě a obžaloba Sáňky je selhání policie. *Echo24.cz* [online].

¹²⁴ Stanovisko Českého helsinského výboru k porušení svobody vyznání [online].

¹²⁵ Soud zrušil osvobození Sáňky kvůli šíření radikální islámské knihy. *iDnes.cz* [online].

Kauza radikální islámské knihy pokračuje. Soud zrušil osvobozující verdikt nad Sáňkou. *Lidovky.cz* [online].

Soud zrušil osvobozující verdikt nad bývalým předsedou pražské muslimské obce. Šířil radikální islámskou knihu. *Hospodářské noviny* [online].

Autor islámské knihy možná skončí za mřížemi. Soud zrušil osvobozující verdikt. *Blesk.cz* [online].

¹²⁶ Soud zrušil osvobozující verdikt v kauze šíření radikální islámské knihy. *Aktuálně.cz* [online].

¹²⁷ Kauza kontroverzní islámské knihy nekončí. Soud zrušil osvobozující verdikt. *iRozhlas.cz* [online].

¹²⁸ Kauza kolem knihy o islamu jde znovu před soud, žalobci se odvolali. *iRozhlas.cz* [online].

Soud by se měl zaměřit v novém projednání případu zejména na jednoznačné posouzení salafistického směru islámu. Celá věc tak bude vrácena k novému projednání k Obvodnímu soudu pro Prahu 1.¹²⁹ „Podle názoru odvolacího soudu bude třeba, aby soud prvního stupně vyžádal nový, revizní znalecký posudek, kterým by byly posouzeny závěry znaleckých posudků a též odborných vyjádření vypracovaných v nyní projednávané věci,“ konstatoval v usnesení soud.¹³⁰ Soudce prvního soudního řízení Vladimír Hermann již na soudu nepůsobí, nový proces tedy má přebrat nový senát.

Soudní řízení (únor 2018)

Další soudní projednání případu se uskutečnilo 27. února roku 2018 (z původního dřívějšího data konání projednání sešlo z důvodu, kdy se omluvil znalec, který pro soud vypracoval revizní znalecký posudek). Státní zástupkyně znovu přečetla obžalobu a nový soudní senát zrekapituloval, co se dělo při minulém procesu. Kauzu nově dostala na starost soudkyně Šárka Šantorová.¹³¹

Soud znovu pracoval s teoriemi, podle kterých kniha propaguje salafistický směr islámu, drží se doslovného výkladu Koránu a požaduje nastolení islámské legislativy *šaría*.

K dispozici byl soudu revizní znalecký posudek Daniela Křížka, ze kterého podle názoru soudu jednoznačně vyplývá, že v knize nebyly nalezeny znaky extremismu a publikace ani neobsahuje přímé výzvy k násilí vůči jinověrcům. „Je to vnitřně nejednotná ideologie, určitý proud v rámci islámského diskurzu,“ odmítl Křížek u soudu, že by šlo o hnutí.¹³²

Sánka byl i napodruhé zproštěn viny. Rozsudek ovšem není pravomocný.¹³³

¹²⁹ Arabista Sánka půjde kvůli vydání radikální knihy znovu před soud. *Novinky.cz* [online].

¹³⁰ Českého muslima budou opět soudit kvůli islamistické knize. *Echo24.cz* [online].

¹³¹ Radikální islámská kniha v ČR? Případ opět otevřen, řeší ho soudkyně z trenýrkové kauzy. *Eurozprávy.cz* [online].

¹³² Daniel Křížek působí jako zástupce vedoucího katedry Blízkovýchodních studií Filozofické fakulty na Západočeské univerzitě v Plzni.

¹³³ V kauze šíření islámské knihy padl druhý zprošťující verdikt pro Sánku. *Lidovky.cz* [online].

V kauze šíření islámské knihy padl druhý zprošťující verdikt. *Aktuálně.cz* [online]

„Nebylo prokázáno, že se stal skutek, pro který je obžalovaný stíhán,“ odůvodnila zprošťující verdikt soudkyně Šárka Šantorová. „Obžalovanému je kladeno za vinu, že měl podporovat hnutí směřující k potlačení práv a svobod člověka. Dospěli jsme k závěru, že tento skutek se nestal,“ dodala.¹³⁴

Soudní řízení (květen 2018)

Pražský městský soud znovu potvrdil Sáňkovo zproštění viny.¹³⁵ To oznámil odvolací senát pražského městského soudu, když zamítl odvolání státního zastupitelství, čímž jen utvrdil verdikt Obvodního soudu pro Prahu 1 z února roku 2018.¹³⁶

Argumentem pro potvrzení Sáňkova zproštění viny byl fakt, že kniha šířící salafistický směr islámu je zdrojem učení, nelze ji spojovat s žádným hnutím. „Jako hnutí bychom mohli označit subjekty, které některou z podob této ideologie přijaly za vlastní. Za hnutí se považuje skupina osob alespoň částečně organizovaná, to salafismus nesplňuje,“ citoval z posudku předseda senátu Richard Petrásek.¹³⁷ „Za této situace je prokázáno, že skutek, pro který je obžalovaný stíhán, se nestal,“ ještě dodal.¹³⁸

„Táhlo se to čtyři roky a jsem rád, že to mám za sebou,“ vyjádřil se k verdiktu soudu Sáňka. Poděkoval také svému okolí za podporu a za to, že se od něj neodvrátilo.¹³⁹

Ve 2. čtvrtletí roku 2018 přinesla zpráva ministerstva vnitra informaci o zamítnutí odvolání státní zástupkyně v kauze vydání knihy.¹⁴⁰ K soudnímu řízení a celé kauze knihy se vyjádřil také Český helsinský výbor, nevládní nezisková organizace, která se zaměřuje na lidská práva.

¹³⁴ Soud opět zprostil arabistu obžaloby z šíření náboženské nenávisti. *Novinky.cz* [online].

¹³⁵ Šíření knihy propagující radikální islám nebylo trestným činem, rozhodl soud. *Blesk.cz* [online].

Bývalý šéf muslimské obce za šíření radikální knihy o islámu potrestán nebude. *Aktuálně.cz* [online].

¹³⁶ Vydáním Základů tavihídu se arabista nedopustil trestného činu, potvrdil soud. *Novinky.cz* [online].

Soud definitivně osvobodil Vladimíra Sáňku, který šířil radikální islámskou knihu. *iRozhlas.cz* [online].

¹³⁷ Šíření islámské knihy zůstane bez trestu. Soud Sáňku zprostil obžaloby. *iDnes.cz* [online].

¹³⁸ Za šíření knihy bývalý předseda muslimské obce Sáňka potrestán nebude. *Lidovky.cz* [online].

¹³⁹ Policie kvůli tomu vtrhla do mešity. Teď soud zastavil stíhání za šíření islamistické knihy. *Echo24.cz* [online].

¹⁴⁰ Projevy extremismu a předsudečné nenávisti: Souhrnná situační zpráva 2. čtvrtletí roku 2018 [online].

Ve svém dopisu Vladimíru Sáňkovi uvádí, že se organizace věnuje dodržování občanských svobod a lidských práv. Sáňkův případ organizace velmi pečlivě sledovala, její zástupci se dokonce osobně účastnili soudních řízení. Organizace Sáňkovi gratuluje k osvobození v rámci všech soudních řízení (viz Přílohy - Dokument č. 5).¹⁴¹

Zamítnutí dovolání (únor 2019)

Na počátku roku 2019 kauzu přezkoumal Nejvyšší soud v souvislosti s dovoláním nejvyššího státního zástupce Pavla Zemana.¹⁴² V dovolání je argumentováno pro posouzení salafistického směru islámu jako hnutí ve smyslu trestního zákoníku. Žalobci nejsou spokojeni s výroky znalců, podle kterých se jedná o ideologii. Otázka hnutí vs. ideologie by podle nich měla být řešena v právním smyslu.

„Tam, kde existuje ideologie, která má četné stoupence, existuje i hnutí,“ stojí v dovolání.¹⁴³ *„O jejich zášti (pozn. - o zášti salafistů) proti šítům, Židům a křesťanům a představitelům (vládám) sekulárního Západu není pochyb,“* napsali žalobci.¹⁴⁴

Soudy podle dovolání chybovaly také v tom, že po zproštění původní obžaloby nevážily možnost jiné právní kvalifikace. Namísto založení, podpory a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka mohl být Sáňka podle žalobců souzen za podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod.¹⁴⁵

„Podaný opravný prostředek byl zamítnut,“ objevilo se následně v databázi InfoSoud.¹⁴⁶ Odůvodnění zatím není na webu Nejvyššího soudu k dispozici.

¹⁴¹ *Dopis Českého helsinského výboru Vladimíru Sáňkovi* [online].

¹⁴² Kauza šíření radikální muslimské knihy pokračuje. Nejvyšší soud přezkoumá zproštění Vladimíra Sáňky. *iRozhlas.cz* [online].

¹⁴³ Čech vydal radikální islámskou knihu. Zproštění viny přezkoumá Nejvyšší soud. *Blesk.cz* [online].

¹⁴⁴ Kauza šíření radikální muslimské knihy pokračuje. Nejvyšší soud přezkoumá zproštění Vladimíra Sáňky. *iRozhlas.cz* [online].

¹⁴⁵ Zproštění Sáňky v kauze islámské knihy? Zeman nesouhlasí, Nejvyšší soud kauzu přezkoumá. *Eurozprávy.cz* [online].

¹⁴⁶ Zproštění Sáňky v kauze knihy Základy tauhídu je definitivní. *České noviny.cz* [online].

Dovolání nejvyššího státního zástupce Pavla Zemana bylo zamítnuto, zproštění obžaloby Vladimíra Sáňky je tak definitivní.¹⁴⁷

Obžalovaný RNDr. Vladimír Sáňka

Pro lepší objasnění kontextu celé kauzy je také vhodné zmínit samotnou osobnost obžalovaného Vladimíra Sáňky (viz Přílohy - Fotografie č. 4). Média poprvé přišla s uveřejněním jeho jména několik dní po provedeném policejním zásahu v pražských islámských objektech.

Vladimír Sáňka se narodil 30. března 1959 v Brně. V roce 1983 ukončil svá studia na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy v Praze, poté pokračoval jako vědecký pracovník v Českém geologickém ústavu v Praze, kde působil mezi lety 1989 - 1999.¹⁴⁸ Sáňka působil jako odborný poradce pro film z roku 2010 *Bohové a proroci*,¹⁴⁹ v roce 2004 osobně přispěl k propuštění unesených českých novinářů v Iráku, za což dostal Cenu české diplomacie.¹⁵⁰

Na konci roku 1994 konvertoval k islámu. Od roku 1999 pracuje v Islámském centru v Praze. Jeho počátek na duchovní cestě k islámu stál na hledání odpovědí na otázky ohledně smyslu života, existenci Boha, posmrtného života apod. Islám pro Vladimíra Sáňku působil srozumitelně a logicky.

„A najednou mi víra připadala jako něco úplně přirozeného a logického, co mi odpovídalo na většinu otázek. Bez jakýchkoliv předsudků jsem se díval na monoteistická náboženství - judaismus, křesťanství a islám, která mají mnoho společného a vznikla ve stejné oblasti, a viděl jsem mezi nimi kontinuitu. Islám jako poslední z nich završuje všechna předchozí poselství od jediného Boha. Islám byl pro mne srozumitelný. Vede člověka k maximální zodpovědnosti za všechno, co dělá, a také mu ukazuje způsob chování. Určuje, jaká by měla být morálka přitom nechává dostatek volnosti pro vlastní kulturu a názory.“¹⁵¹

¹⁴⁷ Expředsedu pražské muslimské obce soud definitivně zprostil obžaloby za šíření Základů tauhídu. *Novinky.cz* [online].

¹⁴⁸ Dr. Vladimír Sáňka: Proč jsem konvertoval k islámu. *Britské listy* [online].

¹⁴⁹ Vladimír Sáňka. *FDB.cz - Filmová databáze* [online].

¹⁵⁰ SYROVÁTKA, T. Islámský radikál? Stíhaný Sáňka získal cenu české diplomacie. *Neovlivní.cz* [online].

¹⁵¹ Dr. Vladimír Sáňka: Proč jsem konvertoval k islámu. *Britské listy* [online].

V otázce, jak jeho islámské vyznání přijalo Sáňkovo okolí, odpověděl, že okolí nereagovalo nijak negativně. Za dobu působení v Islámské nadaci Sáňkovi sice přišlo několik anonymních e-mailů, ale vzhledem k tomu, že se pohybuje spíše ve vzdělanější společnosti, nenarazil na nic zásadně negativního.¹⁵²

„Byl jsem vychován jako ateista. Jak ve škole, tak v rodině. V době, kdy jsem vyrůstal, to bylo běžné, ale už tehdy jsem si uvědomoval, že naprostá většina obyvatel naší planety jsou lidé věřící v různá náboženství a tak vysoké procento ateistů je snad jen u nás. Ale není nakonec i ateismus v určitém smyslu vírou?“

Korán je podle něj vědecká kniha, kromě veršů o náboženství a morálce zmiňuje čistě vědecká fakta (geologie, oceánografie, biologie, apod.). Muslimem se podle něj člověk stává tehdy, pokud uvěří, že existuje jediný Bůh, jehož prorokem je Muhammad.¹⁵³ Má mnoho křesťanských i židovských přátel, se kterými se schází. Sáňka pracoval jako geochemik tři roky v Sýrii, kde se setkával s místními muslimy a našel si tam i manželku. Islám ale přijal až 5 let po návratu ze Sýrie.¹⁵⁴

Osobnost Vladimíra Sáňky se také v diskuzích pod mediálními články rozebírala z hlediska toho, zda se hlásí k radikálnímu nebo extrémistickému směru islámu. Sám Sáňka o těchto kontroverzních tématech říká následující:

„Máte-li na mysli násilné činy, které jsou Bin Ládínovi nebo některým jiným extremistům připisovány (např. atentáty z 11.9.2001, Bali, Madrid), s nimi v žádném případě nesouhlasím. Jsou jednoznačně proti duchu islámu a odsoudily je i muslimské autority po celém světě.“

Vůči ostatním náboženstvím se Sáňka staví tolerantně: *„V Koránu je mnoho veršů, které vedou muslimy k respektu k jinověrcům. Islám zakazuje jakékoliv donucování ve věcech víry. Zakazuje hanění víry ostatních, i toho co oni uctívají, atd.“¹⁵⁵*

¹⁵² STARÁ, LORENC, VYMAZAL a ČERVENKA. *Islám* [online].

¹⁵³ Dr. Vladimír Sáňka: Proč jsem konvertoval k islámu. *Britské listy* [online].

¹⁵⁴ SYROVÁTKA, T. Sáňka poprvé popsal, jak ho zatýkali coby islámského radikála. *Neovlivní.cz* [online].

¹⁵⁵ Muslimové v Čechách. *Hospodářské noviny* [online].

Vladimír Sáška o kauze knihy Základy tauhídu

Vladimír Sáška byl 25. dubna 2014 kolem poledne ve sprše, když ho vyrušila manželka, že je u nich doma policie. Do bytu vpadlo komando policistů, někteří v kuklách. Nasadili mu pouta a přečetli souhlas s domovní prohlídkou.

„Byl to samozřejmě šok a velká osobní újma. Bylo to kolem poledne, byl jsem ve sprše a ozvalo se zvonění. Manželka přiběhla vyděšená, že tam je policie. Řekl jsem jí, ať chvíli počkají, že hned vylezu. Ona ale vyděšeně přiběhla znovu, že říkají, že vylomí dveře. Tak jsem ještě mokrý vystartoval, otevřel dveře a dovnitř vpadlo komando ozbrojených policistů, někteří byli v kuklách. Jako první mi nasadili pouta a přečetli souhlas soudu s domovní prohlídkou. Uvnitř byli deset až dvanáct hodin, obrátili celý byt vzhůru nohama.“

Během 10-12 hodinové prohlídky v bytě hledali knihu, tu měl Sáška pouze v online podobě zálohovanou na externím disku svého počítače.

„Zeptali se mě, zda mám doma něco v souvislosti s tou knihou. Tak jsem jim přinesl jeden harddisk, kde jsem měl zálohovaný počítač z muslimského centra, a kde jsem předpokládal, že ta kniha bude. Řekl jsem jim, že nic víc doma nemám. Oni ale odpověděli, že mají důvodné podezření, že u mě něco najdou a jali se prohledávat celý byt.“

Sáškově prohledávali byt, sklep i auto. Poté ho policie deportovala do Bartolomějské ulice na služebnu.

„Odvezli mě do Bartolomějské ulice na policii, kde mě fotili, odebírali mi několikrát otisky prstů, pak mě posadili do cely předběžného zadržení a celý následující den vyslyšeli. Večer mě propustili.“

Tématy policejního výslechu podle Sášky nebyla ani tak samotná kniha, jako spíše činnost islámského centra a jeho fungování.

Knihy Základy tauhídu podle něj pojednává o hlavním tématu islámu - o jedinství Boha, co si s ním můžeme a nesmíme spojovat. Autor se v knize vymezuje vůči praktikám, které nejsou v souladu s principy tauhídu. Kniha není politická, je určena především muslimům.

V knize je uveden jako redaktor vydání, protože tehdy v Muslimské nadaci měl na starosti administrativu, logistiku vydávání knih apod. Jednalo se ale o kolektivní dílo. Knihy se podle něj prodalo několik desítek kusů, finanční zisk z prodeje využilo Ústředí muslimských obcí na distribuci jiných tiskovin.

„To obvinění je absurdní a nezakládá se na pravdě. Hodnocení samotné knihy považuji za velice neadekvátní, nepravdivé a nekompetentní. Vůbec nic z toho se v té knize neobjevuje. A ani policejní spis neodkazuje na žádnou pasáž knihy, kde by se něco takového mohlo objevit. Do spisu jsme navíc založili několik posudků největších českých kapacit na islám z univerzit a všechny říkají: obvinění je nesmyslné.“¹⁵⁶

1.3 Ohlasy kauzy

Návrh novely zákona

Politické hnutí Svoboda a přímá demokracie (SPD) v čele s Tomiem Okamurou v závislosti na kauzu navrhla novelu trestního zákona.¹⁵⁷ Strana požaduje přidání nového paragrafu o trestání šíření ideologie (viz Přílohy - Dokument č. 6 a Dokument č. 7). Tomio Okamura tak plní své sliby, ve kterých se v předvolební kampani zavázal k boji proti islámu.¹⁵⁸ Trestná by měla být i podpora a propagace ideologie, která potlačuje práva a svobody nebo hlásá nenávisť, nejen podpora a propagace takového hnutí.

Nové znění zákona má být následující: *„(1) Kdo založí, podporuje nebo propaguje hnutí nebo ideologii, které prokazatelně směřují k potlačení práv a svobod člověka, nebo hlásá rasovou, etnickou, národnostní, náboženskou či třídní zášť nebo zášť vůči jiné skupině osob, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.“¹⁵⁹*

¹⁵⁶ SYROVÁTKA, T. Sáňka poprvé popsal, jak ho zatýkali coby islámského radikála. *Neovlivní.cz* [online].

¹⁵⁷ SPD navrhla zákon, který by trestal podporu nenávisťných ideologií. Svobodu vyznání prý omezovat nebude. *Hospodářské noviny* [online].

¹⁵⁸ SPD navrhuje trestat už samotnou podporu ideologie hlásající nenávisť. *Aktuálně.cz* [online].

¹⁵⁹ Trestné činy proti lidskosti, proti míru a válečné trestné činy: Platné znění části zákona s vyznačením navrhovaných směn [online].

„Zákon by měl zcela jednoznačně říkat, co zákonodárce a společnost chce - a to zamezit společensky nebezpečné veřejné propagaci nenávisti, popírání lidských práv a omezování rovnosti lidí bez rozdílu národnosti, příslušnosti k etnické skupině, rase, náboženství, třídě či jiné skupině osob,“ stojí v návrhu, jenž se dostal do ruky poslancům 20. prosince 2017.¹⁶⁰ „Jestli tu tyhle věci někdo šíří a není to trestně postiženo, tak je to za jakoukoliv hranou. Proto jsem připravil tuhle jednoduchou novelku,“ poznamenal Okamura.¹⁶¹

Předlohu nezařazených poslanců (např. Radim Fiala, Jaroslav Holík) nejprve dostala k posouzení vláda, následně o ní rozhodovali zákonodárci.¹⁶²

Novela zákona však schválením neprošla. Bylo mimo jiné uvedeno, že návrh je pokládán za nepřipravený a neprodiskutovaný na odborné úrovni.¹⁶³

V 1. čtvrtletní zprávě Ministerstva vnitra z roku 2018 je zmíněna novela zákona, se kterou přišlo hnutí SPD. Novela by měla umožňovat trestat i samotnou podporu nenávistných ideologií. SPD uvádí, že cílem novely má být postih „nenávistné islámské ideologie“.¹⁶⁴

Mediální ohlas kauzy

Pro lepší dokreslení a pochopení kauzy bylo nutné provést analýzu mediálních článků, které celý průběh kauzy reflektovaly. Čtenářům vybraných mediálních online webů byly poskytovány nejen informace o průběhu kauzy, ale také byly články doprovázeny obsáhlou fotodokumentací a videodokumentací. Vzhledem ke špatné dostupnosti soudních dokumentů a znaleckých soudních posudků, byla právě média významným zdrojem této práce.

¹⁶⁰ Okamura plní slib. Novelou chce trestat nenávistnou ideologii, míří na radikální islám. *Lidovky.cz* [online].

¹⁶¹ Okamura se bojí náboženského fašismu a chce měnit zákon. Vládou asi neprojde. *Lidovky.cz* [online].

¹⁶² Okamura chce trestat i podporu nenávistných ideologií, navrhuje novelu. *Lidovky.cz* [online].

¹⁶³ SPD navrhuje trestat podporu ideologie hlásající nenávist. Novelu hnutí předložilo ve sněmovně. *iRozhlas.cz* [online].

¹⁶⁴ Extremismus: Souhrnná situační zpráva 1. čtvrtletí roku 2018 [online].

V souvislosti s kauzou knihy Základy tauhídu ve vybraných českých on-line médiích vyšlo mezi lety 2014 až 2019 celkem 114 mediálních článků. Pro mediální analýzu bylo zkoumáno celkem 10 mediálních webů (iDnes.cz, Novinky.cz, Blesk.cz, Lidovky.cz, Hospodářské noviny, Eurozprávy.cz, Echo24.cz, Aktuálně.cz, iRozhlas.cz a Neovlivní.cz) (viz Přílohy - tabulka č. 1).

Obsahová mediální analýza

Mediální články byly podrobeny analýze z následujících hledisek:

- **z hlediska četnosti jejich publikování** - které z vybraných médií publikovalo nejvíce článků
- **z hlediska aktuálnosti jejich publikování** - jak často články vycházely, v kterých letech byly publikovány nejčastěji
- **z hlediska poskytnutého prostoru pro vyjádření osob zapojených v kauze** - analyzovány byly přímé citace jednotlivých účastníků kauzy,
- **a z hlediska fotodokumentace a videodokumentace** v jednotlivých článcích.

Co se týká četnosti publikování článků, nejvíce článků na téma kauzy knihy Základy tauhídu publikovala média Aktuálně.cz (19 článků), iDnes.cz (18 článků) a Lidovky.cz (18 článků). Některá média publikovala na dané téma menší počet článků, což mohlo způsobit jejich zaměření - např. web Neovlivní.cz se z největší části zabýval v publikovaných článcích zejména rozhovory s účastníky kauzy (viz Přílohy - Graf č. 1).

V otázce aktuálnosti publikovaných článků bylo zjištěno, že nejvíce článků bylo publikováno v roce 2014 (35% ze všech zkoumaných článků) a 2015 (25% ze všech zkoumaných článků). Je to odůvodněno zejména tím, že mezi lety 2014 až 2015 se v kauze objevilo hned několik významných událostí - na začátku samotný policejní zásah, následná protestní modlitba muslimů a také první návrh obžaloby Vladimíra Sáňky (viz Přílohy - Graf č. 2).

Mediální prostor pro vyjádření jednotlivých osob zapojených v kauze byl zkoumán z několika hledisek. Osoby zapojené v kauze byly rozděleny do několika kategorií:

- **osoby působící ve službách státního sektoru** - soudci, státní zástupci, tiskoví mluvčí, apod.,
- **kritici islámu** - bývalí muslimové, členové proti-islámských hnutí, apod.,
- **zástupci církví** - teologové, duchovní, apod.,
- **odborníci na islám** - soudní znalci, autoři znaleckých posudků, odborníci na islám a extrémismus, apod.,
- **muslimové** - přímí účastníci policejního zásahu, svědci vypovídající u soudu, obžalovaní, apod.,
- **diplomaté** - zaměstnanci velvyslanectví v naší republice.

Z důvodu povahy zkoumaných mediálních článků bylo nejvíce prostoru pro vyjádření věnováno osobám působícím ve službách státního sektoru, z nichž můžeme jmenovat např. státní zástupkyni Zdeňku Galkovou, mluvčího Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu Pavla Hantáka nebo šéfa Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 1 Jana Lelka. Tyto osoby pokryly 42% z celkového prostoru věnovanému pro vyjádření osob. Další nejvíce zastoupenou skupinou, kterou tvořilo 39% osob, byli muslimové - přímá citace v médiích se objevila např. ve spojitosti s osobami jako jsou Hatem Berrezouga, Muneeb Alrawi nebo Vladimír Sářka (viz Přílohy - Graf č. 3).

Fotodokumentace jednotlivých mediálních článků byla posuzována podle kategorií, do kterých byly rozděleny zveřejněné fotografie (policejní zásah, protestní modlitba, soudní procesy a obal knihy).

Fotografie policejního zásahu, které tvořily 44% z celkového počtu publikovaných fotografií, vyobrazovaly účastníky modlitby v budovách Muslimské nadace, zasahující policisty z útvaru ÚOOZ a také na nich byly zachyceny budovy a modlitebny samotné. Zajímavostí je, že u valné většiny osob nebyl zakryt obličej a čtenářům tak byla umožněna plná identifikace daných osob.

Protestní modlitba byla v médiích doprovázena fotografiemi muslimů na modlitebních kobercích, častým tématem byla také malá muslimská dívka s bílou květinou a českou vlajkou. Fotografie ze soudních procesů nejčastěji zachycovaly účastníky soudních řízení - např. Vladimíra Sáňku, jeho obhájce a další osoby příslušící k soudním řízením (viz Přílohy - Graf č. 4).

Videodokumentace (viz Přílohy - Graf č. 5) publikovaných článků byla nejméně zastoupená zkoumaná kategorie. Nejčastější byly videozáznamy zachycující policejní zásah, na kterých policisté na zadržené křičí např. „*Kdo umíte česky, hlavy dolů,*“ apod. Server Blesk.cz zveřejnil video s popiskem: „*Eyes down or WE WILL SHOOT, attacking Friday Muslim prayers at Mosque, humiliating innocent people, disrespect religion, aggressive Czech police!*“¹⁶⁵ Video, zveřejněné na webu iDnes.cz,¹⁶⁶ vyobrazuje zásah těžkooděných policistů z Útvaru pro odhalování organizovaných zločinů (ÚOOZ), kteří mají na sobě kukly, jsou vyzbrojeni, na zádech mají nápisy Policie. Dále tento videozáznam zachycuje hloučky osob postávajících okolo objektu Islámské nadace, který byl obehnán policejní páskou. Záběry policistů, kteří vcházejí do budov Islámské nadace, střídají záběry na člověka stojícího u zaparkovaného automobilu, který výrazně gestikuluje a hádá se s příslušníky policie. Videá z protestní modlitby zachycovala modlící se muslimy, sedící na modlitebních kobercích, jednoho kázajícího muslima sedícího na plastové židli, zvolávání modlitby do megafonu. Nedaleko od modlících se muslimů se vyskytovalo mnoho fotoreportérů a novinářů. Muslimové měli v rukou cedule „*no to rasism*“.¹⁶⁷

¹⁶⁵ Zátah v Islámské nadaci: Muže (55) obvinili kvůli rasistické knize. *Blesk.cz* [online].

¹⁶⁶ Pražská policie zasáhla u muslimů kvůli rasistické knize, desítka zadržených. *iDnes.cz* [online].

¹⁶⁷ Muslimové se modlili na Letné, jejich odpůrci předtím polili místo močí. *iDnes.cz* [online].

Tematická mediální analýza

Po obsahové analýze všech článků podle výše zmiňovaných faktorů byly články analyzovány i podle jednotlivých témat.

V rámci analýzy médií byla zkoumána následující témata článků a jejich procentuální zastoupení (viz Přílohy - graf č. 6 a Tabulka č. 2):

- 1. Policejní zásah**
- 2. Protestní modlitba**
- 3. Přezkoumání policejního zásahu**
- 4. Navržení obžaloby, doplnění důkazů**
- 5. Soudní proces, 2016**
- 6. Zrušení verdiktu soudu, 2017**
- 7. Nový soudní proces, 2018**
- 8. Poslední soudní proces, 2018**
- 9. Návrh novely zákona**

Nejvíce článků bylo publikováno na téma návrhu první obžaloby na obviněného Vladimíra Sánku a následného doplňování důkazů (samotná obžaloba byla podána na konci roku 2015). Toto zjištění může vycházet i z důvodu, kdy tyto články zahrnovaly znovu celé popisy policejního zásahu a následné protestní modlitby, články tedy byly velmi obsáhlé a vzhledem k dodatečnému doplňování důkazů pro obžalobu vyšlo článků skutečně velké množství.

Facebook „Základy tauhídu - islámský koncept Boha; kniha“

Stránka byla na sociální síti Facebook vytvořena 27. dubna 2014, tedy dva dny po policejním zásahu v objektech Islámské nadace. Informace o vytvořené stránce obsahují sdělení přesvědčení o tom, že kniha Základy tauhídu neobsahuje žádné rasistické ani xenofobní informace (viz Přílohy - Fotografie č. 5).

Impresum stránky sděluje: „Jsme přesvědčeni o tom, že kniha "Základy tauhídu - islámský koncept Boha" neobsahuje žádné rasistické a xenofobní informace, ba právě naopak. Jsme přesvědčeni, že policejní akce 25.4.2014 v pražské mešitě a islámském centru využila pouze falešné záminky (rasismus a xenofobie v publikaci) a byla provedena nevhodným způsobem - ozbrojeným komandem. Posuďte sami (viz odkazy dále), že tato kniha je pouze záminkou, a neobsahuje nic rasistického, nebo xenofobního. Přichází snad doba policejní perzekuce, záminek k demonstracím síly a omezování náboženského vyznání? Také musíme uvést na pravou míru lživou mediální informaci, že kniha je zakázaná v jiných zemích - opak je pravdou. Kniha je volně k prodeji ve své anglické, německé či francouzské verzi. Také jsme přesvědčeni, že tato událost jen posílí zájem o knihu, která podle nás vede ke vzdělání a poznání islámu, ne k ničemu jinému. Prosím, sdílejte tyto informace dále.“¹⁶⁸

Stránka má celkem 373 označení „To se mi líbí“, sleduje jí 368 sledujících.¹⁶⁹ Po přidání prvního příspěvku s informacemi o stránce se vznesla diskuze mezi sledujícími o samotné knize. Uživatelka pod jménem „Sarka Radwan“ se zmiňovala: „Čtu jí po etapách, zatím jsem v ní na nic rasistického nenarazila.“ Proti tomu jí oponuje uživatel „Pavol Jursa“ s tvrzením: „Rasistické tam sice nic není, to je fakt. Alláhovi na barvě pleti nezáleží.“

Na stránce se nacházejí odkazy na anglickou, německou a francouzskou verzi knihy Základy tauhídu, zároveň si zde návštěvník může přečíst samotný český překlad knihy. Autoři stránky také sdíleli nejnovější informace o kauze včetně odkazu na některá online média (iDnes.cz, Echo24.cz, apod.). Poslední příspěvek na stránce je publikován 6. srpna roku 2015.

¹⁶⁸ Základy tauhídu - islámský koncept Boha; kniha. *Facebook* [online].

¹⁶⁹ Data získaná k 1. dubnu 2019.

2 Kniha Základy tauhídu

2.1 Základní údaje o knize

Základy tauhídu (jedinečnosti Alláha): islámský koncept Boha má 146 stran.¹⁷⁰ Vyšla v paperbackové vazbě. Kniha byla poprvé celosvětově vydána v roce 1998,¹⁷¹ své české verze se dočkala až v roce 2012¹⁷² (konkrétně 27. srpna 2012).¹⁷³ Český překlad knihy vydala Muslimská obec v Praze, nakladatelství Ústředí muslimských obcí.

Překladačem českého vydání knihy je Robert Hýsek, na její odborné korektuře se podíleli Hatem Berrezouga a Noor at-Tamimi, kontrolu textu provedl Emír Omič. Odpovědným redaktorem knihy je Vladimír Sáňka, návrh obálky má pod dohledem Jindřich Havlík.

Kniha je podle prodejců označována jako „povinná četba pro všechny, kdo si přejí správně pochopit náboženství islámu“, jak knihu popsal redaktor deníku The Peninsula Hedyiah al-Amin.¹⁷⁴ Další zdroj uvádí, že se kniha zabývá pojmem islám, jednosti Boží (tauhíd).¹⁷⁵

Kniha je dostupná v online verzi (česká¹⁷⁶ i originální verze),¹⁷⁷ co se týká fyzické podoby knihy, lze jí zapůjčit v knihovnách ve Zlíně¹⁷⁸, Praze¹⁷⁹ nebo Šumperku.¹⁸⁰

¹⁷⁰ ZBOŘIL, J. Kniha: Základy Tauhídu - Islámský koncept boha. Blog iDnes.cz [online].

¹⁷¹ Základy tauhídu. ČBDB.cz - Československá bibliografická databáze [online].

¹⁷² ZBOŘIL, J. Kniha: Základy Tauhídu - Islámský koncept boha. Blog iDnes.cz [online].

¹⁷³ Kniha: Základy tauhídu Islámský koncept Boha, Autor: Abu Ameenah B. Philips. *Knihy ABZ!.cz* [online].

¹⁷⁴ Základy tauhídu – Islámský koncept Boha. *Knihy Dobrovský.cz* [online].

Základy tauhídu - Islámský koncept Boha. *BookTook.cz* [online].

Základy tauhídu. *Martinus.cz* [online].

Kniha: Základy tauhídu Islámský koncept Boha, Autor: Abu Ameenah B. Philips. *Knihy ABZ!.cz* [online].

¹⁷⁵ Základy tauhídu. ČBDB.cz - Československá bibliografická databáze [online].

¹⁷⁶ Základy tauhídu. *Tomáš Pecina - osobní stránka* [online].

¹⁷⁷ The Fundamentals of Tawheed. *Kalamullah.com* [online]

¹⁷⁸ Základy tauhídu (jedinečnosti Alláha). *Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně*. [online].

¹⁷⁹ Základy tauhídu (jedinečnosti Alláha). *Městská knihovna v Praze* [online].

¹⁸⁰ Základy tauhídu (jedinečnosti Alláha). *Městská knihovna T.G. Masaryka, Šumperk* [online].

V databázi knih ji mělo například vydavatelství Martinus,¹⁸¹ BookTook.cz (dříve Levnéučebnice.cz),¹⁸² Knihy.abz.cz,¹⁸³ Kosmas,¹⁸⁴ Důmknihy.cz¹⁸⁵ nebo slovenský Pantarhei.sk.¹⁸⁶ U vydavatelů a prodejců knih je ale kniha buď vyprodána nebo aktuálně není dostupná k prodeji.

Co se týká žánru, kniha *Základy tauhídu* spadá do populárně-naučných publikací.¹⁸⁷ Při vyhledávání v knižních databázích se kniha nachází pod hesly: islámské pojetí - Bůh, monoteismus, existence Boha, vlastnosti Boha, náboženský život, učení islámu.¹⁸⁸ Server Databáze knih.cz tuto publikaci zařadil mezi duchovní literaturu.¹⁸⁹

Fotografie obalu knihy znázorňuje zatahující se bouřkové mraky (viz Přílohy - Fotografie č. 6).¹⁹⁰

2.2 Autor knihy Bilal Philips

Bilal Philips (*1946) (viz Přílohy - Fotografie č. 7), původem Jamajčan, který strávil dětství a mládí v Kanadě,¹⁹¹ je zakladatelem a děkanem online islámské univerzity, k islámu konvertoval na počátku 70. let minulého století.¹⁹² Tehdejší jeho cíl a touha byla pochopit islám do hloubky, aby ho mohl vysvětlit také ostatním. Během prvního roku po jeho konverzi k islámu se věnoval učení v Torontu v Kanadě, následně se rozhodl odejít do Saúdské Arábie, kde ve svých studiích islámu chtěl pokračovat.¹⁹³

¹⁸¹ *Základy tauhídu*. *Martinus.cz* [online].

¹⁸² *Základy tauhídu - Islámský koncept Boha*. *BookTook.cz* [online].

¹⁸³ Kniha: *Základy tauhídu Islámský koncept Boha*, Autor: Abu Ameenah B. Philips. *Knihy ABZ!.cz* [online].

¹⁸⁴ Na webu společnosti *Kosmas.cz* již není kniha *Základy tauhídu* k dispozici.

¹⁸⁵ *Základy tauhídu*. *Dům knihy.cz* [online].

¹⁸⁶ *Základy tauhídu*. *Panta Rhei* [online].

¹⁸⁷ *Základy tauhídu (jedinečnosti Alláha) : islámský koncept Boha*. *OCLC World Cat* [online].

¹⁸⁸ Kniha: *Základy tauhídu Islámský koncept Boha*, Autor: Abu Ameenah B. Philips. *Knihy ABZ!.cz* [online].

Základy tauhídu (jedinečnosti Alláha). *Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně*. [online].

¹⁸⁹ *Základy tauhídu*. *Databáze knih.cz* [online].

¹⁹⁰ Co je v knize, kvůli níž se zatýkalo v mešitě? Pár nenávistných odstavců. *iDnes.cz* [online].

¹⁹¹ Co je tak nebezpečné na knize o islámském pojetí monoteizmu? *E-ISLÁM.cz* [online].

¹⁹² About. *Dr. Abu Ameenah Bilal Philips* [online].

¹⁹³ Exclusive Interview of Dr. Bilal Philips. *Times of Youth* [online].

Během svého procesu konverze k islámu měl Bilal Philips plnou podporu své rodiny, jeho rodiče nakonec k islámu také konvertovali.¹⁹⁴ Během svých studijních let se zabýval poznáním islámu, pobýval např. v Saúdské Arábii v Medíně (1980), kde absolvoval s titulem bakaláře umění, následně získal magisterský titul po ukončení studií v Rijádu v oboru islámská teologie. Počátkem 90. let úspěšně dokončil doktorát na univerzitě v britském Walesu.

Po dokončení studií po dobu 10 let působil jako učitel islámu na Islámské střední škole v Rijádu, přednášel také na americké univerzitě v Dubaji, kde následně také založil Islámské informační centrum.¹⁹⁵

Během svého působení jako učitel islámu zjistil, že o islámu vyšlo příliš málo titulů v anglickém jazyce, proto se stále častěji zabíral myšlenkou na vydání vlastních knih o islámu.¹⁹⁶

V roce 2000 založil islámská studia na univerzitě v Ajmánu (Spojené arabské emiráty), o sedm let později, v roce 2007, se spolupodílel na založení Akademie islámských studií v Dauhá v Kataru.

Bilal Philips působil také ve vedení oddělení islámských studií na Knowledge University ve Velké Británii. Následně vedl také další oddělení na univerzitách v Súdánu a Indii.

Od roku 2007 je také provozována Islámská online univerzita, která nabízí bezplatné kurzy o islámu. Možnosti online univerzity využívá více než 100 000 přihlášených studentů ve více než 207 zemích světa.¹⁹⁷ Online univerzita nabízí studijní programy o islámském právu *šaría*, v programu jsou také moderní oblasti vzdělání - poradenství, školení učitelů, psychologie, management, islámské bankovníctví, IT a další oblasti. Vzdělání Bilal Philip na této univerzitě umožnil studentům za údajně nejnižší možnou cenu na světě, školné je ve výši 60 až 150 USD za semestr.¹⁹⁸

¹⁹⁴ Exclusive Interview of Dr. Bilal Philips. *Times of Youth* [online].

¹⁹⁵ About. *Dr. Abu Ameenah Bilal Philips* [online].

¹⁹⁶ Exclusive Interview of Dr. Bilal Philips. *Times of Youth* [online].

¹⁹⁷ About. *Dr. Abu Ameenah Bilal Philips* [online].

¹⁹⁸ Exclusive Interview of Dr. Bilal Philips. *Times of Youth* [online].

Bilal Philips se podle svých slov domnívá, že online univerzita je dobrá alternativa k osobní komunikaci a sdělování znalostí o islámu. Online učení přirovnává ke čtení knih. Islámská online univerzita podle něj spojuje tradiční oblasti studia islámu. Kurzy jsou vyučovány v angličtině, jsou tedy dostupny i nerabsky mluvící veřejnosti. Do výuky jsou zahrnovány také moderní předměty, právě jimi se online univerzita odlišuje od běžných islámských *madras*.¹⁹⁹

Philips je autorem a překladatelem více než 50 knih o islámských tématech, podílel se na některých islámských programech na lokálních televizích v Rijádu, emirátu Šardžá apod.²⁰⁰ V saúdské televizi Channel 2 měl svůj program nazvaný „*Why Islam?*“ - v něm se zaměřoval na nové muslimy, popisoval zde svou cestu k islámu. Program koncipoval jako jakousi pozvánku pro nemuslimy, aby se mohli o tomto náboženství dozvědět více.²⁰¹ Je také aktivní na sociálních sítích, např. Facebook,²⁰² Instagram²⁰³ nebo Twitter.²⁰⁴

V současné době působí a žije v Kataru.²⁰⁵ Předtím žil deset let ve Spojených arabských emirátech a dvacet let v Saúdské Arábii.²⁰⁶

Bilal Philips je jistě kontroverzní osobou a to hned z několika důvodů. Philips obhajuje smrt jako trest pro muže, kteří se přiznají k homosexuálnímu chování nebo jsou v zemích, kde se řídí podle islámského práva, kvůli svědectví 4 osob za homosexuály považováni. Homosexuálně orientované ženy podle Philipse mají dostat trest zbičování.²⁰⁷ Bilal Philips ve svých dílech řeší také téma znásilňování v manželství. Ve svém díle *Contemporary issues*²⁰⁸ zmiňuje, že na Západě může žena obvinít svého manžela ze znásilnění a on pak může být kvůli tomu stíhán a uvězněn.

¹⁹⁹ Exclusive interview of Hiba Magazine with Dr. Bilal Philips. *Hiba - Family resource centre* [online].

²⁰⁰ About. *Dr. Abu Ameenah Bilal Philips* [online].

²⁰¹ Exclusive Interview of Dr. Bilal Philips. *Times of Youth* [online].

²⁰² Dr. Bilal Philips. *Facebook* [online].

²⁰³ bilalphilipsofficial. *Instagram* [online].

²⁰⁴ Dr. Bilal Philips. *Twitter* [online].

²⁰⁵ Co je tak nebezpečné na knize o islámském pojetí monoteizmu? *E-ISLÁM.cz* [online].

²⁰⁶ Interview with Dr. Bilal Philips. *Muslim matters.org* [online].

²⁰⁷ DALE, D. Anti-gay speakers at Muslim conference during Pride. *The Star* [online].

²⁰⁸ PHILIPS, Bilal. *Contemporary Issues* [online], str. 7.

Na rozdíl od toho Philips uvedl, že v islámu neexistuje taková věc jako znásilnění v manželství. Tvrdí, že žena je povinna dát se manželovi, a že manžel nemůže být ze znásilnění obviněn.²⁰⁹ Zároveň také podporuje uzavírání manželství s dívkami mladšími 15 let.²¹⁰

Ve svých přednáškách a spisech tvrdí, že sebevražední atentáčníci jsou nespravedlivě kritizováni, ve skutečnosti podle něj nepáchají sebevraždy, které jsou v islámu zakázané, ale prokazují statečnost. V jedné ze svých přednášek řekl následující: *„Když se podíváte na myšlenku sebevražedného atentátu, je to úplně jiný záměr. Nepřítel je buď příliš těžce vyzbrojen, nebo nemá vybavení, které se s ním může vypořádat, takže jediná možnost je sám vykonat atentát a zachránit tak životy ostatních. Nedá se to tedy považovat za sebevraždu v pravém slova smyslu. Jedná se o vojenskou akci, ve které jsou obětovány lidské životy.“*²¹¹

Právě z důvodu Philipsovy kontroverzní osobnosti a jeho výroků mu byl zakázán vstup do několika států. V otázce zákazu pobytu Bilala Philipse v Německu, o čemž proběhla také vlna dezinformací v médiích, byla podána žádost starostkou Frankfurtu, aby bylo Philipsovi za jeho kontroverzní výroky zakázáno vstoupit do oblasti Německa. V roce 2013 ale německý nejvyšší soud žádost zamítl s tím, že Philips nepáchá svými výroky žádnou trestnou činnost.²¹²

Co se týká Bilalova pobytu v Austrálii, vláda zakázala Bilalu Philipsovi vstup do země. Autorovi mnoha knih o islámu bylo podle médií zamítnuto udělení víz pro vstup na území státu. Média spekulují o tom, že se událost stala na doporučení národních bezpečnostních agentur. Ve stejnou dobu, kdy Philips žádal o vstupní víza, však byla tato víza udělena dalším čtyřem zahraničním islámským osobnostem, včetně kontroverzní britské novinářky a aktivistky Yvonne Ridleyové, která označuje sebevražedné atentáty muslimů za „mučednické operace“.²¹³

²⁰⁹ Odpálit se není sebevražda, hlásá autor knihy. Kvůli ní se v Praze zatýkalo. *Echo24.cz* [online].

²¹⁰ Po zásahu v Islámské nadaci obvinila policie jednoho Čecha, hrozí mu 10 let. *Lidovky.cz* [online].

²¹¹ TOWNSEND, M. Stockholm bomber's mosque website carries links to extremist preacher. *The Guardian* [online].

²¹² Co je tak nebezpečné na knize o islámském pojetí monoteizmu? *E-ISLÁM.cz* [online].

²¹³ MCMANUS, G. Radical sheik refused entry for Islamic talks. *News.com.au* [online].

V roce 2004 proběhla zahraničním tiskem informace, že byl Bilal Philips v souvislosti s teroristickými útoky z 11. září 2001 vyhoštěn ze Spojených států amerických. Tuto zprávu Bilal Philip dementoval s tím, že od roku 1995 se v USA nevyskytoval.²¹⁴ V kauze, kdy bylo Philipsovi zamítnuto vstoupit na území státu Filipíny, se Philips nechal slyšet, že tyto problémy ho nezastaví v oslovování svých následovníků prostřednictvím nejen online kurzů. "*Poselství, které se snažím sdělit, je stejně přenášeno, ať už jsem v této zemi nebo ne,*" řekl Bilal Philips v rozhovoru.²¹⁵

2.3 Uvedení do kontextu knihy

V rámci toho, že v případě kauzy knihy *Základy tauhídu* několikrát zazněly pojmy jako salafismus, salafistický směr islámu, salafistické hnutí a wahhábismus, je nejprve nutné definovat tuto problematiku.

Wahhábismus

Stejně jako další nově vznikající revivalistická islámská hnutí, i wahhábismus musel ve své době (18. století) čelit útokům ze strany ortodoxie. Zde, v Nadždu, ortodoxii představovala hanbalíja. Hanbalitští učenci udržovali kontakty s ostatními vyspělejšími kulturními centry v Sýrii a Egyptě, velkou roli také hrála pouť do Mekky. Lidé uctívali hroby, ke kterým konali poutě, byl také rozšířen kult posvátných míst, např. jeskyň a skal. Lidé věřili v magii - pracovali s nejrůznějšími amulety a talismany. V protikladu k ortodoxii začalo vznikat nové učení na základě učení Muhammada ibn Abdulwahhába,²¹⁶ které se označuje jako wahhábismus.

²¹⁴ Interview with Dr. Bilal Philips. *Muslim matters.org* [online].

²¹⁵ Controversial imam Bilal Philips says banning him won't stop his message. *The Globe and Mail* [online].

²¹⁶ BLANCHARD, Ch. M. CRS Report for Congress: The Islamic Tradition of Wahhabism and Salafiyya [online], str. 2.

Wahhábistický fundamentalismus by se dal definovat následujícími body:

- uctívání jediného Boha,
- odmítání všech forem polyteismu - tzn. přidružování k Bohu, pokrytectví, dávání zbožnosti na odív, uctívání mrtvých, nošení amuletů a talismanů, praktikování magie, apod.,
- očista islámu od novot a cizích vlivů,
- dělení světa na dobro a zlo,
- přímá interpretace Koránu a sunny - návrat k podobě původního islámu, který byl praktikován v době života Proroka Muhammada (571 - 632),
- morální rekonstrukce muslimské společnosti, aj.²¹⁷

Své myšlenky Abdulwahháb soustředil zejména do tří jeho knih: Kniha o monoteismu, Odhalení mýlek a Tři principy. Ve svých dílech vyslovuje názor, že společnost se nachází ve stavu *džáhilíja* (barbarství a ignorance). Lidé se podle něj odklonili od pravého náboženství.

Wahhábismus se nejprve šířil mezi Abdulwahhábovými učenci, až se stal poměrně masivním hnutím v oblasti Arabského poloostrova. Základy státu byly položeny v roce 1744. V tomto roce uzavřel Abdulwahháb smlouvu s vládnoucími Saúdy, čímž vznikl první wahhábovský stát.²¹⁸ Území wahhábovského státu se šířilo z Nadždu až do oblasti Hidžázu, kde ležela Mekka a Medina. Právě okupací Hidžázu se wahhábisté dostali do sporu s osmanským sultánem, jemuž území Mekky a Mediny náleželo. Již od roku 1802 proti wahhábovskému hnutí Osmanská říše začala podnikat výbojné kroky, ve kterých jí pomáhal egyptský místodržící Muhammad Alí. Hlavní město wahhábovského státu (Diríja) bylo zničeno, členové saúdské rodiny a také potomci Abdulwahhába byli zajati a odvezeni do Egypta jako rukojmí. Další wahhábovsko-saúdský stát se na krátkou dobu podařilo obnovit emíru Turkímu mezi lety 1824 - 1891.²¹⁹

²¹⁷ ABDUL-WAHHAB, M. *Kitab at-Tauhid* [online].

²¹⁸ WESTON, M. *Prophets and Princes: Saudi Arabia from Muhammad to the Present*, str. 91-92

²¹⁹ JORDAN, A. T. *The Making of a Modern Kingdom: Globalization and Change in Saudi Arabia*, str. 39-40.

K další a již definitivní obnově státu stoupců wahhábismu a členů saúdské rodiny došlo až v roce 1902, kdy Saúdové dobyli město Rijád. Zahájili plošnou islamizaci území, ovládli i beduínské kmeny. Právě z beduínských kmenů si stát zřídil svou „ozbrojenou složku“, které se říkalo ichwáni. Ichwáni pak byli školeni v náboženství - správné modlení, dodržování předepsaných modlitebních časů, rituální očistu, apod. Ichwánům se však časem přestal líbit způsob vlády Saúdů, proti kterým se následně v roce 1929 vzbouřili.

Saúdská rodina však tuto ichwánskou vzpuru vyřešila, a tak v roce 1932 vzniklo wahhábovské království Saúdská Arábie. Wahhábismus je tedy ideologií saúdského státu, jedná se o silnou ideologii, která se však může někdy obrátit také proti režimu.²²⁰

Salafismus

Jelikož v soudních jednáních padla obžaloba na základě podezření na podporu salafistického hnutí, je nutné také definovat samotný salafismus.

Salafismus je jedním z myšlenkových proudů islámu. Jeho kořeny sahají již do 18. až 19. století, ale v rámci vysvětlení vyznění knihy *Základy tauhídu* je nutné věnovat pozornost zejména současným projevům salafismu.

Označení salafismus se odvozuje od termínu *al-salaf al-salih*, což se dá přeložit jako ctihodní předkové. Jak již bylo zmíněno, salafistický islám vznikl jako jeden z projevů reformistického islámu. Docházelo k novému vnímání původní ortodoxie skrze díla učenců, jako byli Muhammad aš-Šawkání, Džamáluddín al-Afghání, Muhammad Abduh nebo Muhammad Rašíd Ridá. V muslimském světě se objevil nový „nepřítel“ v podobě kolonialismu, na který muslimové přirozeně reagovali potřebou návratu k původnímu, západem nenarušenému, islámu.²²¹ Z výše jmenovaných učenců je nutné zmínit např. Muhammada Abduha, který byl jedním z klíčových představitelů egyptského národního obrození.

²²⁰ ŤUPEK, P. *Salafitský islám*, str. 85-105.

²²¹ ANTUNEZ, J. C. *Salafism: From a Religious Movement to a Political Force* [online], str. 14 - 15.

Abduh se snažil o náboženskou a mravní reformu muslimské společnosti, bojoval proti zaostalosti islámu, otevřeně přistupoval k novým poznatkům vědy (zejména té západní). Vědu považoval za slučitelnou s islámem.²²² Také se otevřeně vyjadřoval k tomu, že je pro muslimy vhodnější a výhodnější se západním světem spolupracovat, než se proti němu stavět negativně.²²³

Salafisté se s wahhábistickým směrem islámu shodují např. v ideje následování vzoru proroka Muhammada. Na rozdíl od wahhábistů však na islám nahlízejí v kontextu s moderním světem. Salafismus se také negativně staví k tradicím, historii a klasickým právním školám, rozdíly v názorech naopak mají být použity ve prospěch společnosti (*maslaha*). Salafisté nezastávali tolik se vymezující postoj k islámské mystice (tedy súfismu), stavěli se do role kritiků ohledně autenticity hadíthů, hájili racionalismus.

V průběhu času bylo postupně ustupováno od původního radikálního wahhábismu a salafismus stále více vystupoval do popředí událostí. Oba směry jsou dnes však velmi těžko rozlišitelné. Jednu z nejvíce „viditelných“ složek salafistů tvoří některé extrémistické organizace, hnutí a manifestace (např. *al-Qáida*, Islámský stát, *Hizb at-Tahrír*, apod.). Moderní salafismus tedy nelze nijak jednoznačně definovat. Salafismus však nelze označit jako hnutí, vzhledem k velkému množství přístupů, metod a ideálů, kterými je podle salafistů islám vykládán.

2.4 Kniha Základy tauhídu

Kniha Základy tauhídu, v originálním anglickém znění *The Fundamentals of Tahweed (Islamic Monotheism)*, jejíž český překlad byl vydaný v roce 2012 Muslimskou obcí v Praze a vyšel v nakladatelství Ústředí muslimských obcí, se zabývá tematikou monoteismu a přístupu k pochopení Boha.

Celkové vyznění knihy jasně patří do kategorie salafismu a wahhábismu. Kniha je inspirována dílem Muhammada ibn Abd Al-Wahhába, popisuje wahhábistické cíle a problematiku, vysvětluje základy prvky tohoto směru islámu.

V knize se však pojmy jako wahhábismus nebo salafismus nikde nevyskytují.

²²² ŤUPEK, P. *Salafitský islám*, str. 66 - 84.

²²³ MOTADEL, D. *Islam and the European empires*.

Kniha je velmi stručně a jasně psaná. Objevují se zde výčty činů a myšlenek, které jsou v rozporu s tauhídem. Čtenář zde může přehledně objevit základní ideje wahhábismu. Nejčastěji zmiňované prohrěšky vůči tauhídu jsou např. některé projevy islámské mystiky, judaismu, křesťanství, apod.

Kniha je metodicky psaná jako učebnice nebo příručka. To dokládá i sám autor na straně 13: „Záměrně jsem se vyhnul uvádění teologických témat, která se objevují v klasických pracích a která pro dnešního čtenáře mají jen malý či žádný význam.“

V knize se vyskytuje mnoho odkazů na západní společnost, zmiňují se zde západní praktiky a myšlenky, které jsou v protikladu k tauhídu. Kniha nepropaguje žádné hnutí nebo organizaci.

Samotná kniha je rozdělená do 11 kapitol, přičemž každá z nich se zabývá jiným tématickým okruhem.

V počáteční předmluvě,²²⁴ která vychází z anglického originálu, je popisován vděk a chvála k Alláhovi a vysvětlen tauhíd jakožto jádro islámské víry. Tauhíd je brán jako existence pouze jednoho Boha, který má výhradní právo, aby byl jako jediný uctíván (např. modlitbami 5x denně). Předmluva také zmiňuje autora původního originálu Dr. Abu Ameenah Bilala Philipse a je zde i dodatek o oblibě jeho knih ve všech zemích.

V úvodu knihy, jehož autorem je samotný autor originálu knihy Bilal Philips,²²⁵ je ještě jednou, ale detailněji, vysvětlen tauhíd jakožto víra v jedinečnost Alláha, což je základem islámské víry. Princip tauhídu je zde demonstrován na příkladu, podle kterého je pouze jedna existence, a to je Alláh.²²⁶ Kniha je označována za základní analýzu tauhídu, který vychází z více zdrojů. Autor originálu knihy Bilal Philips zde zmiňuje, že podklady ke knize získával a shromažďoval během hodin tauhídu, a že je kniha psaná jednoduchým a srozumitelným jazykem.

První kapitola (Kategorie tauhídu)²²⁷ se zabývá výkladem kategorií tauhídu.

²²⁴ PHILIPS, A. A. B. *Základy tauhídu (jedinečnosti Alláha): islámský koncept Boha*, str. 9 - 10.

²²⁵ Tamtéž, str. 11 - 13.

²²⁶ Tamtéž, str. 11.

²²⁷ PHILIPS, A. A. B. *Základy tauhídu (jedinečnosti Alláha): islámský koncept Boha*, str. 15 - 27.

Nejprve autor vysvětluje samotné slovo tauhíd (vychází z arabského *wahhada* - spojit, sjednotit). Samotný tauhíd pak dělí na tři kategorie:

- 1. zachování jedinečnosti Pána světů,
- 2. zachování jedinečnosti Alláhových jmen a přívlastků,
- 3. zachování jedinečnosti v uctívání Alláha.

Čtenáři knihy je nabídnut např. pohled na hlavní Alláhovy přívlastky, na to, jak s nimi pracovat a jak je používat.

Druhá kapitola (Kategorie polyteismu - širku)²²⁸ se zabývá systematickou analýzou protikladů tauhídu, mezi které např. patří *širk* (polyteismus). Mluví se zde o přidružování k Alláhovi, přidávání jiných božstev k Alláhovi, popírání Alláhovy existence, apod. Část textu je věnována špatnému zacházení s Alláhovými přívlastky - např. Alláhovo polidštění, zbožštění věcí, apod. *Širk* autor dělí na tzv. malý a velký. Také je zde řeč o předvádění se, kdy muslim praktikuje náboženství za účelem pochvaly od svého okolí.

Třetí kapitola (Alláhova úmluva s Adamem)²²⁹ se zabývá islámem ve vztahu k otázce víry v reinkarnaci duší, pre-existence. Řeší se otázka přirozené víry u nově narozených dětí.

Čtvrtá kapitola (Talismany a znamení)²³⁰ se zabývá přidružováním, tedy hříchem proti tauhídu, specificky pak také nošením talismanů a vírou v ně. Kniha pracuje s tezí, že muslimové prostřednictvím používání talismanů a znamení napodobují křesťanské a židovské tradice. V knize se zároveň nachází vysvětlení použití některých konkrétních talismanů (např. zaječí nožka, koňské podkovy, apod.). Autor knihy pracuje také s významy znamení, např. rozbití zrcadla, přeběhnutí černé kočky přes cestu, apod.

Pátá kapitola (Věštění budoucnosti)²³¹ se zabývá např. světem džinů, rozděluje džiny do kategorií a také řeší otázku věštění a horoskopů v islámu.

²²⁸ Tamtéž, str. 28 - 37.

²²⁹ Tamtéž, str. 38 - 45.

²³⁰ Tamtéž, str. 46 - 56.

²³¹ PHILIPS, A. A. B. *Základy tauhídu (jedinečnosti Alláha): islámský koncept Boha*, str. 57 - 64.

Šestá kapitola (Astrologie)²³² se zabývá hvězdnými a planetárními výpočty (*tandžím*), jejich třemi hlavními kategoriemi a také argumenty muslimských astrologů pro ospravedlnění jejich činností. Zároveň také kniha řeší přístup muslimů k horoskopům.

Sedmá kapitola (Magie)²³³ řeší magickou podstatu, její aspekty a další.

Osmá kapitola (Povznesení Alláha nad trůn - transcendence)²³⁴ shrnuje pohled muslimů na transcendenci Alláha, jeho všudypřítomnost a důkazy o ní, vysvětluje správné pojetí Boha a jeho přívlastků.

Devátá kapitola (Spatření Alláha)²³⁵ řeší prostřednictvím textů z Koránu a jiných zdrojů důkazy o spatření Alláha a také zda je spatření vůbec možné.

Desátá kapitola (Uctívání svatých)²³⁶ popisuje, jak islám vnímá uctívání svatých, nadřazenost mezi věřícími obecně a také například spojení člověka s Alláhem. Autor knihy se ohrazuje proti islámské mystice.

Poslední, jedenáctá, kapitola (Uctívání hrobů)²³⁷ se věnuje modlitbám k mrtvým, debatám o tom, zda uctívání není polyteismus a vyskytuje se zde také výčet omezení, které se týkají návštěv hrobů. Jedinou výjimkou je podle autora Prorokův hrob, který se jeho nauce vymyká a neplatí na něj zde zmíněná pravidla.

Závěrem²³⁸ je ujištění, že opravdovou vírou lze docílit tauhídu. Kniha dále ještě obsahuje slovník arabských pojmů a výčet publikací vydaných Muslimskou obcí v Praze.

²³² Tamtéž, str. 65-70.

²³³ Tamtéž, str. 71 - 78.

²³⁴ Tamtéž, str. 79 - 91.

²³⁵ Tamtéž, str. 92 - 100.

²³⁶ Tamtéž, str. 101 - 115.

²³⁷ Tamtéž, str. 116 - 133.

²³⁸ Tamtéž str. 135 - 136.

Rozdílnost překladů knihy

V českém překladu anglického originálu knihy chybí podkapitola 7. kapitoly s názvem *The Islamic Ruling on Magic*.²³⁹ Kapitola zmiňuje, že praktikování a učení magie je v islámu označováno jako *kufř* (nevíra). Islámské právo *šaría* proto navrhuje trest smrti. Tento trest byl uplatňován hlavně v období tzv. pravověrných chalífů, kdy chalífa Umar nařídil zabít každého kouzelníka nebo věštce, který bude magii praktikovat. Osobně také Umar údajně popravil 3 kouzelníky. Po skončení období vlády tzv. pravověrných chalífů se však islámské právo k trestání praktikování magie začalo stavět trochu laxnějším přístupem. Kouzelníci a další osoby praktikující magii působili přímo na dvoře vládnoucích Umajjovců. Kapitulu uzavírá vysvětlení, proč byly tresty smrti nařízeny. Společnost měla být likvidací kouzelníků a věštců chráněna před širkem, kouzelníkům totiž byly připisovány božské kvality, nadpřirozené síly a boží atributy, což se rozchází s hlavní ideologií islámského monoteismu (tauhídu).

Dále byla v českém překladu na straně 78 vynechána třetí historka, která dokládá, jak vyhánět démony z lidí. Chybějící historka se v anglickém originálu knihy nachází na straně 128. Příběh popisuje, jak muž, jehož syn byl šílený, prosil Proroka o modlitbu za uzdravení svého syna. Prorok souhlasil a dal muži pokyn, aby k němu svého syna přivedl. Ten tedy oblékl syna do nejlepšího oblečení a šel s ním za Prorokem. Prorok však chlapce otočil k sobě a zbičoval ho. Během bičování křičel: „Odejdi, nepříteli Alláha!“ Chlapce si pak posadil před sebe a otřel mu tvář vodou. Následně se za něj pomodlil. Chlapec se vrátil zpátky do normálního stavu a již nebyl více šílený.

²³⁹ PHILIPS, B. *The Fundamentals of Tawheed – Islamic Monotheis*, str. 129 - 133.

Problematické pasáže knihy

Jednou ze zmiňovaných problematických pasáží je text na straně 12, kde se píše následující: „Všichni ti, kdo pracovali na zničení islámu a svedení jeho následovníků na scestí, se pokoušeli zneutralizovat princip tauhídu, protože představuje samotnou podstatu poselství islámu přinášeného všemi proroky.“²⁴⁰ Tato část textu odkazuje na wahhábismus, potažmo salafismus, svou kritikou všeho, co odporuje tauhídu. Je zde také znázorněno typické ohrožení islámu, proti kterému se správní věřící mají stavět.

V rámci soudních jednání je v soudních znaleckých posudcích nejčastěji zmiňovanou problematickou pasáží knihy její strana 27, která zmiňuje následující: „A proto značná část víry v jedinečnost uctívání Alláha si žádá zavedení islámské legislativy šaríi, zvláště v zemích, kde muslimové tvoří většinu populace. Alláhův zákon musí být znovu zaveden v takzvaně muslimských zemích, kde vlády vládou podle dovezených kapitalistických či komunistických ústav a kde islámské právo buď úplně vymizelo nebo bylo vytlačeno do několika mála vcelku nevýznamných oblastí. Podobně i muslimské země, kde islámské právo je zakotveno v knihách, ale řídí se světskými zákony, musí tyto zákony usměrnit v souladu s šaríou, vzhledem k tomu, že pokrývá všechny aspekty života. Přijetí neislámských pravidel místo šaríi v muslimských zemích je aktem polyteismu (širk) a nevíry (kufr). Ti, kdo mají moc to změnit, musí tak učinit, zatímco ti, kdo tuto moc nemají, musejí veřejně vystupovat proti uplatňování světských zákonů a vyžadovat zavedení šaríi. A pokud ani to není možné, je nutno své neislámské vlády upřímně nenávidět a pohrdat jimi k uspokojení Alláha a udržení víry v Jeho jedinečnost (tauhíd).“²⁴¹

Nejčastěji diskutovanou se stala poslední zmíněná věta o nenávisti neislámských vlád, která však byla - zejména v médiích - hodnocena bez doplnění kontextu vyznění celé myšlenky textu. Výše uvedené pasáži z knihy Základy tauhídu bylo vytýkáno, že kniha žádá zavedení šaríi v zemích, kde muslimové tvoří většinu populace, např. v Turecku.²⁴²

²⁴⁰ PHILIPS, B. *Základy tauhídu (jedinečnosti Alláha): islámský koncept Boha*, str. 12.

²⁴¹ Tamtéž str. 27.

²⁴² Co je v knize, kvůli níž se zatýkalo v mešitě? Pár nenávistných odstavců. *iDnes.cz* [online].

Pasáž se podle kritiků vztahuje tedy zejména na situaci v muslimských zemích. V otázce nemuslimských zemí již není autor konkrétní, vybízí zde jen k nesouhlasu s neislámskými vládami. Podle kritiky měl překladatel české verze knihy používat při překladu vhodnější slova (např. nahradit slovo nenávisť „zřeknutím se“ nebo „odporem“).²⁴³

Další diskutovanou problematickou částí knihy byla část textu ze strany 44: *„Podobně skutek může vypadat jako špatný, i když je ve skutečnosti dobrý. Například někdo může namítnout, že useknutí ruky za krádež je barbarské, nebo že zbičování za pití alkoholu je nelidské, a tak může takové tresty považovat za příliš tvrdé a tedy vůbec ne dobré, a přitom jde o tresty nařízené Alláhem a Jeho Prorokem, a jejich dobrý vliv na společnost mluví sám za sebe.“*²⁴⁴ Autor jedné z recenzí knihy, Jakub Pokorný, vytýká schvalování fyzických trestů podle islámského práva *šaría*, zároveň však dodává, že problém nemusí být v knize, ale např. v samotném autorovi knihy.²⁴⁵ Podle rozboru knihy její text kritizuje jevy v lidovém islámu jako např. dobrá a zlá znamení (str. 46-57), věštění (str. 57-65), víru v astrologii (str. 65-71), dále např. kult světců (str. 101-111) nebo uctívání mrtvých v hrobech a hrobkách (str. 116-135). Zároveň však recenzent konstatuje, že kniha kritizuje spíše muslimy než nemuslimy (udává zde poměr 60/146 stran).²⁴⁶

Policejní noviny zmiňují také strany 27 a 44, které kritizují za problematické vyznění v rámci zavedení islámského práva *šaría* a výkonech trestů. K trestům se kritika ze serveru Policejní noviny zmiňuje následně: *„Zde se autor odkazuje na zemi (muslimskou), kde funguje sociální systém. Pokud i přes toto vše je zločinec odhodlán krást, měl by počítat s následky dle tohoto, značně extrémního práva. Nic víc, nic míň!“*²⁴⁷

²⁴³ Co je tak nebezpečné na knize o islámském pojetí monoteizmu? *E-ISLÁM.cz* [online].

²⁴⁴ PHILIPS, B. *Základy tauhídu (jedinečnosti Alláha): islámský koncept Boha*, str. 44.

²⁴⁵ Co je v knize, kvůli níž se zatýkalo v mešitě? Pár nenávislných odstavců. *iDnes.cz* [online].

²⁴⁶ Co je tak nebezpečné na knize o islámském pojetí monoteizmu? *E-ISLÁM.cz* [online].

²⁴⁷ Základy Tauhídu - kniha, díky níž se zatýkalo při páteční modlitbě. *Policejní noviny.cz* [online].

Soudní znalecké posudky knihy

V rámci soudních řízení bylo osloveno několik odborníků na islám a extremismus, aby se vyjádřilo k vyznění knihy a k jejímu obsahu. Vzhledem k povaze soudních posudků jakožto dokumentů, které nejsou učeny pro veřejnost, jsou v této práci brány v potaz jen ty části posudků, které byly publikovány v médiích.²⁴⁸

Mgr. Ondřej Beránek, Ph.D. (*1980)

Ondřej Beránek je český arabista a islamolog. Od února roku 2013 je ředitelem Orientálního stavu Akademie věd ČR.²⁴⁹ V roce 2007 vydal publikaci Saúdská Arábie: Mezi tradicemi a moderností, která mapuje historický vývoj Saúdské Arábie v období po válce v Perském zálivu. V roce 2008 vydal spolu s Pavlem Ťupkem knihu Dvojí tvář islámské charity.

Podle Beránka je kniha Základy tauhídu „*bezpochyby vyjádřením salafistické ideologie.*“ Autor knihy Bilal Philips je Beránkem označován za kontroverzní postavu. „*Exkluzivní důraz na absolutní tawhíd a opakované kritizování šíitů a súfistů může vést k radikalizaci nových muslimských konvertitů i radikálnějšími postoji stávajících muslimů,*“ dovozuje Beránek. Beránek sám tauhíd definuje jako víru v to, že Alláh je jen jeden jediný. Kniha je podle něj salafisticky laděná, protože salafisté často používají odpadlický koncept proti jiným muslimům. V případě radikálních salafistů tento koncept může vést až k usmrcení daného odpadlíka od islámu.²⁵⁰

²⁴⁸ UHLOVÁ, S. Jak se státní zástupkyně Galková rozhodla „dostat toho muslima“. *Deník Referendum* [online].

²⁴⁹ *Orientální ústav Akademie věd České republiky* [online].

²⁵⁰ UHLOVÁ, S. Jak se státní zástupkyně Galková rozhodla „dostat toho muslima“. *Deník Referendum* [online].

Prof. doc. Pavel Hošek, Th.D. (*1973)

Pavel Hošek je vedoucí katedry religionistiky na Evangelické teologické fakultě, působí také jako kazatel Církve bratrské. Mezi jeho nejznámější díla patří *Na cestě k dialogu* nebo *Towards a public theology of religious pluralism*.²⁵¹

Hošek názory a postoje Bilala Philipse vnímá jako nepřijatelné a označuje je za nešťastné, ale kniha podle něj nepodněcuje k potlačení práv a svobod. Hlavním záměrem autora je podle něj nabádat muslimy, aby nepoužívali talismany, vyhýbali se lidové magii a dalším praktikám. Hošek udává, že neexistuje jednotná a jasná definice salafismu. Sáňkovo obvinění považuje za politováníhodné.²⁵²

Prof. PhDr. Luboš Kropáček, CSc. (*1939)

Orientalista, afrikanista a arabista, který se narodil v roce 1939 v Praze, vystudoval mezi lety 1959 - 1964 na filozofické fakultě UK obory arabština, angličtina a afrikanistika. V rámci studijních pobytů navštívil např. Káhiru. Kvůli normalizaci mu nebylo dovoleno obhájit disertační práci, proto se do roku 1990 živil jako tlumočník a překladatel, hlavně z arabského jazyka. V současné době působí jako profesor na FF UK²⁵³, kde vyučuje předměty spojené s islámem a islámskou filozofií a mystikou. Mezi jeho nejznámější práce patří díla jako *Moderní islám*, *Duchovní cesty islámu* nebo např. *Islámský fundamentalismus*.²⁵⁴

Kropáček ve svém posudku uvedl, že *„Kniha se vůbec nezabývá otázkami státního uspořádání, neodmítá demokracii, prostě o tomto tématu vůbec nehovoří. Jde v ní jen o teologický diskurz.“* Kropáček upozorňuje, že za závažnou proti-ideu tauhídu se v knize označuje hlavně islámská mystika. *„Není pravdou, že kniha šíří rasismus - naopak, vysloveně jej velmi příkře odmítá, a to v jakékoliv podobě,“* vysvětluje Kropáček. Vydání knihy nepovažuje za nebezpečné, jakkoli někomu nemusí být názory autora sympatické.²⁵⁵

²⁵¹ Prof. doc. Pavel Hošek, Th.D. *ETS - Evangelikální teologický seminář* [online].

²⁵² UHLOVÁ, S. Jak se státní zástupkyně Galková rozhodla „dostat toho muslima“. *Deník Referendum* [online].

²⁵³ Prof. PhDr. Luboš Kropáček, CSc. *Univerzita Karlova: Husitská teologická fakulta* [online].

²⁵⁴ Luboš Kropáček: vydávané knihy. *Databáze knih.cz* [online].

²⁵⁵ UHLOVÁ, S. Jak se státní zástupkyně Galková rozhodla „dostat toho muslima“. *Deník Referendum* [online].

Mgr. Daniel Křížek, Ph.D.

Působí jako zástupce vedoucího katedry Blízkovýchodních studií Filozofické fakulty na Západočeské univerzitě v Plzni.²⁵⁶ V kauze knihy vypracoval revizní soudní posudek.²⁵⁷

Ve svém posudku vymezuje pojmy jako salafismus a wahhábismus, vysvětluje cíle a myšlenky těchto směrů islámu. Salafismus ve svém posudku neoznačuje jako hnutí, ale jako ideologii. Zmiňuje mimo jiné, že kniha *Základy tauhídu* vychází z díla wahhábistického autora Muhammada ibn Abdalwahhába (*Kitáb al-tawhíd*), ač tento zdroj není v knize v závěrečném seznamu literatury uveden. Z jeho posudku jednoznačně vyplývá, že v knize nebyly nalezeny znaky extremismu a publikace ani neobsahuje přímé výzvy k násilí vůči jinověrcům. Podle Křížka není salafismus, kterého se zkoumaná kniha týká, hnutím, jak tvrdila obžaloba, ale ideologií. „*Je to vnitřně nejednotná ideologie, určitý proud v rámci islámského diskurzu,*“ odmítl Křížek u soudu, že by šlo o hnutí.²⁵⁸

Doc. JUDr. PhDr. Miroslav Mareš, Ph.D. (*1974)

Brněnský politolog, který se zaměřuje na terorismus, pravicový a levicový extremismus a fotbalové chuligánství, byl autorem jednoho ze soudních posudků v kauze. Je absolventem filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně, své práce zaměřil na výzkum politického násilí a extrémismus. V roce 2005 vydal např. knihu *Terorismus v České republice*.²⁵⁹

„*Nemohu k tomu nic říct. Jen to, že posudek jsem vypracoval z pověření děkana naší fakulty,*“ poznamenal Mareš v rámci jednoho ze soudních jednání.²⁶⁰

²⁵⁶ Mgr. Daniel Křížek, Ph.D. *Západočeská univerzita v Plzni* [online].

²⁵⁷ Znalecký posudek pro Obvodní soud pro Prahu 1, sp. zn. 7T 57/2015. *Západočeská univerzita v Plzni* [online].

²⁵⁸ Soud opět zprostil arabistu obžaloby z šíření náboženské nenávisti. *Novinky.cz* [online].

²⁵⁹ Doc. JUDr. PhDr. Miroslav Mareš, Ph.D. *Masarykova univerzita* [online].

²⁶⁰ Exšéf pražských muslimů jde před soud. Hrozí zákaz celé obce? *Echo24.cz* [online].

Mareš ve svém posudku rozebírá odstavec na 27. straně knihy, na základě slova „zvláště“ dovozuje, že by se právo *šaría* mělo aplikovat i v neislámských zemích, byť ne prioritně. Dalším důležitým bodem posudku je osoba autora knihy. Přestože se k salafismu staví posudek negativně, stejně jako ke zmíněné pasáži na straně dvacet sedm, nedovozuje se v něm explicitně, že by vydání knihy mohlo být pro českou společnost nebezpečné.²⁶¹ Podle jiného zdroje vyplývá, že kniha podle Marešova posudku obsahuje nenávislné a rasově nesnášenlivé výroky.²⁶² Posudek obdržel Útvar pro odhalování organizovaného zločinu po Vánocích roku 2014.

Doc. PhDr. Miloš Mendel, CSc. (*1952)

Miloš Mendel je orientalista, v kauze působil jako soudní znalec přizvaný obhajobou. Po studiích na FF UK a také v Tunisu pracoval jako redaktor v mezinárodní redakci ČTK a v arabské sekci zahraničního vysílání Československého rozhlasu. Také působil jako tlumočnick z arabštiny. Od roku 1984 je pracovníkem Akademie věd ČR. Ve svých výzkumech se zabýval oblastmi analýzy islámských textů, politickou teorií islámu, apod. Publikoval řadu vědeckých studií v domácích i zahraničních odborných tiskovinách.²⁶³ Mezi jeho díla patří např. *Islámská výzva, Džihád nebo Náboženství v boji o Palestinu*.²⁶⁴

Mendel se ve svém posudku ohrazuje vůči tomu, že by měla kniha vyzývat ke sdílení salafistického směru islámu. Upozorňuje na to, že v knize se samotná slova jako wahhábismus nebo salafismus vůbec nevyskytují. „*V odůvodnění trestního stíhání, opřené o dva posudky odborníků z oboru politologie a islamologie, se nahodile a účelově používají některé termíny a argumentační konstrukce, jež naprosto nesdílím,*“ píše Mendel.

²⁶¹ UHLOVÁ, S. Jak se státní zástupkyně Galková rozhodla „dostat toho muslima“. *Deník Referendum* [online].

²⁶² Policie navrhla obžalobu kvůli radikální islámské knize. *Novinky.cz* [online].

²⁶³ Miloš Mendel: vydávané knihy. *Databáze knih.cz* [online].

²⁶⁴ Miloš Mendel. *ČBDB.cz - Československá bibliografická databáze* [online].

V knize podle Mendela není žádná pasáž, která by vyzývala k nenávisti vůči jiným náboženstvím nebo k rasismu. „*Chválení vlastní víry na úkor jiných je ovšem běžným projevem polemických textů a prohlášení ve všech náboženských systémech, vyvozovat z toho trestněprávní důsledky by znamenalo postupovat analogicky i v případě jiných (přinejmenším monoteistických) náboženství - křesťanství a judaismu,*“ píše Mendel.²⁶⁵

PhDr. Bronislav Ostránský, Ph.D. (*1972)

Český orientalista, který se zajímá o sufismus, středověké islámské myšlení, súfijské písemnictví apod., v kauze zpochybnil nebezpečný obsah knihy, ačkoliv knihu samotnou považuje za velmi rigidní text. Ostránský vystudoval obor dějiny a kultura zemí Asie a Afriky na FF UK, studoval také v Damašku v Sýrii. Mezi jeho díla patří např. Islamofobie po Česku, Stíny minaretů nebo Islám v srdci Evropy.²⁶⁶

Ostránský se kriticky vyjádřil k autorovi originální předlohy knihy Bilalu Philipsovi, knihu ale neshledává za hodnou kritiky. "Autor může být kritizován za spoustu věcí a právem, ale za toto nikoli," míní Ostránský.²⁶⁷ „*Ta kniha nabízí výklad islámu v podání osobnosti, která je kontroverzní. Je to salafistická propaganda,*“ uvedl orientalista. Dodal ale, že podle něj nepodněcuje k nenávisti a k rasismu. Ostránský se přiklání k tomu, že salafismus je spíš ideologie než hnutí.²⁶⁸

Mgr. Tomáš Šmíd, Ph.D. (*1979)

Tomáš Šmíd je asistentem katedry politologie na MUNI. Ve svém posudku konstatuje, že kniha vytváří zázemí pro skupiny občanů, kteří jsou prokazatelně protizápadní, protidemokratičtí a šíří náboženskou nenávist.²⁶⁹

²⁶⁵ UHLOVÁ, S. Jak se státní zástupkyně Galková rozhodla „dostat toho muslima“. *Deník Referendum* [online].

²⁶⁶ PhDr. Bronislav Ostránský, Ph.D. *Orientální ústav Akademie věd České republiky* [online].

Bronislav Ostránský: bibliografie. *Orientální ústav Akademie věd České republiky* [online].

²⁶⁷ Co je v knize, kvůli níž se zatýkalo v mešitě? Pár nenávistných odstavců. *iDnes.cz* [online].

²⁶⁸ Kniha o islámu sice šíří „zločinný salafismus“, ale není nezákonná, řekl soud. *Česká televize: ČT 24* [online].

²⁶⁹ UHLOVÁ, S. Jak se státní zástupkyně Galková rozhodla „dostat toho muslima“. *Deník Referendum* [online].

Mgr. Pavel Ťupek, Ph.D. (*1980)

Mgr. Pavel Ťupek, Ph.D. je soudní znalec a arabista, odborný asistent na Ústavu Blízkého východu a Afriky FF UK. V současné době se zabývá náboženskou a sociální historií Saúdské Arábie.²⁷⁰

Podle Ťupkova posudku je hlavním tématem v knize čistota islámské víry v jednoho Boha a odmítnutí všeho, co této myšlence odporuje. Ťupek popisuje, že se jedná „o propagandistickou publikaci jedné nesnášenlivé interpretace sunnitské větve islámu, kterou řadíme v užším smyslu pod název wahhábizmus, v širším slova smyslu pod pojem salafismus či salafistický islám“.²⁷¹

Autora knihy Bilala Philipse, stejně jako další autoři posudků, shledává kontroverzním. Jeho názory, kvůli kterým je jako kontroverzní shledáván, však v knize obsaženy nejsou.

Dále si Ťupek všímá skutečnosti, že úvodní předmluvu ke knize autoři českého překladu knihy pouze přebrali z anglického jazyka, ale k autorství samotné předmluvy se přihlásila již Muslimská obec. Z toho má být patrné, že se „český vydavatel přímo identifikuje s jinou osobou, nicméně tato skutečnost je v knize zamlčena“.²⁷²

Také Ťupek se zabývá citací z knihy na straně 27. Kritizovaný odstavec je podle Ťupka důkazem „odmítání jiných hodnot než islámských a hlásání nezbytnosti prosazování islámského práva ve všech oblastech lidské činnosti“.²⁷³ Pasáž také má kritizovat muslimy, kteří se hlásí k sekularismu.

„Dalším stupněm už je pak otevřený džihád vůči zkaženým režimům a nevěřícím (muslimům i nemuslimům). Tento aspekt zde ovšem není, ačkoli byl Bilal Philips viněn ze spolupráce s džihádisty, toto mu nebylo nikdy prokázáno.“ Pavel Ťupek v závěru svého posudku zmiňuje, že většina salafistů je podle něj mírumilovná.²⁷⁴

²⁷⁰ Pavel Ťupek. *Univerzita Karlova - Filozofická fakulta: Katedra blízkého východu* [online].

²⁷¹ UHLOVÁ, S. Jak se státní zástupkyně Galková rozhodla „dostat toho muslima“. *Deník Referendum* [online].

²⁷² Tamtéž.

²⁷³ Tamtéž.

²⁷⁴ Tamtéž.

„Je však nepřehlédnutelným faktem, že toto hnutí může být živnou půdou pro extremistické názory, ať již tak, že sama tato interpretace vede k radikalizaci, či že radikálové tento směr vyhledávají a své politické či jinak motivované postoje touto ideologií ospravedlňují.“²⁷⁵

Kniha je podle Āupka „interpretací nesnášlivé verze vahábismu“. Vyzývá k nenávisti proti neislámským vládám, což je doktrína, kterou právě šíří radikální islám. „Tato kniha, *Základy tauhídu*, je v podstatě dokladem knihy o jedinečnosti boží, která sloužila jako takový učební text pro wahhábické hnutí, které bylo velmi radikální,²⁷⁶ dodává s tím, že salafijský směr islámu, ze kterého kniha vychází, je zaměřen proti neislámským náboženstvím. Āupek také srovnával český překlad knihy s anglickým originálem, překlad shledal dobrým, podotknul však, že některé kontroverzní pasáže byly v českém překladu vynechány (např. pasáže o čarodějnictví a jeho trestání smrtí).²⁷⁷ „Islámský stát vychází ze stejných zdrojů, jako tato kniha,“ pokračoval Āupek.²⁷⁸

Doc. PhDr. David Václavík, Ph.D. (*1975)

Religionista David Václavík působí na Ústavu religionistiky MUNI v Brně. Vyučuje zde mimo jiné předměty jako např. Křesťanství, Aktuální náboženská situace v ČR a Náboženský fundamentalismus.²⁷⁹

David Václavík ve svém posudku píše, že kniha neobsahuje podle něj žádné pasáže, které by se daly chápat jako porušování lidských práv a omezování náboženských skupin. „Jakkoli nemusím souhlasit s teologickými východisky autora a jeho puristickým pojetím islámu, musím konstatovat, že jeho argumentace se nevymyká podobně laděným textům publikovaným v rámci současného islámu, ale dle mých znalostí i v dalších náboženských systémech, křesťanství a judaismus nevyjímaje.“²⁸⁰

²⁷⁵ UHLOVÁ, S. Jak se státní zástupkyně Galková rozhodla „dostat toho muslima“. *Deník Referendum* [online].

²⁷⁶ Kniha *Základy tauhídu* šíří podle znalce nenávist k neislámským vládám. *iRozhlas.cz* [online].

²⁷⁷ Má stejné zdroje jako Islámský stát, uvedl znalec o radikální knize. *iDnes.cz* [online].

²⁷⁸ Kniha, kvůli které je žalovaný muslim Sáníka, vyzývá podle islamologa k nenávisti. *Novinky.cz* [online].

²⁷⁹ Doc. PhDr. David Václavík, Ph.D. *Masarykova univerzita* [online].

²⁸⁰ UHLOVÁ, S. Jak se státní zástupkyně Galková rozhodla „dostat toho muslima“. *Deník Referendum* [online].

Doc. PhDr. Zdeněk Vojtíšek, Ph.D. (*1963)

Zdeněk Vojtíšek je religionista zabývající se především studiem kultů, sekt a nových náboženských hnutí. Působí jako vedoucí katedry religionistiky na Husitské teologické fakultě UK.²⁸¹

„Další rána muslimské komunitě, kterou chápou jako podraz, byla razie v té centrální pražské mešitě, v tom informačním centru, které bylo tehdy v ulici Politických vězňů. Policejní orgány přišly do této mešity v době pátečních modliteb, které vyrušily a zrušily velmi takovým invazivním způsobem, zatkli několik muslimů, odvedli je na vyšetřovnu a později se ukázalo, že problémem je vydání knihy Základy tauhídu. Tauhíd je koncept jedinosti Boží – právě ten důvod té razie, která byla taková spektakulární. Ta kniha vyšla už před dvěma lety, takže dva roky měli ti policisté na to, aby hovořili s těmi obviněnými a mohli je klidně povolat na služebnu a nemuseli dělat takový spektakulární zásah. Muslimové to velice těžce nesou, že to byla demonstrace síly, ale jen tak pro oko a zcela nenáležitá. Celá ta aféra se točí kolem strany 27 této knihy, kde jsou slova o nenávisti k neislámským vládám, ale řekl bych, že ty orgány činné v trestním řízení nepochopily, o co tam jde. Tento směr, salafismus, má takové černo-bílé vidění – buď je možné dělat věci pro Boha, nebo proti němu. A v tom černobílém vidění ty vlády v islámských zemích – tady se nejedná o Česko nebo o Francii, tady se jedná o vlády v islámských zemích – pro tyto islamisty nejsou dost islámské. Ty vlády nejsou dost dobré, takže ty je třeba nenávidět. To je úvaha, kterou by mohl klidně těm policejním orgánům říci student prvního ročníku orientalistiky, ale oni to viděli jako nabádání k násilné nenávistné akci a od té doby se ta věc vleče a dnes má jediného obviněného,“ vyjádřil se k celé kauze Vojtíšek.²⁸²

²⁸¹ Biografie. Zdeněk Vojtíšek [online].

²⁸² Přednáška pro učitele: Na islámském fundamentalismu není nic špatného. Nejhorší útoky u nás přicházejí od prezidenta, to je unikát. Na terorismus si musíme zvyknout. *Parlamentní listy.cz* [online].

Ostatní soudní posudky

Další osobou, která byla oslovena ke zpracování svého hodnocení knihy *Základy tauhídu*, byla **Zora Hesová, M.A., Ph.D.**, která je v současné době odbornou asistentkou na Ústavu politologie FF UK v Praze. Ve svých dílech a výzkumech se zaměřuje zejména na sekularismus, náboženskou politiku a hnutí a také řeší problematiku muslimů v Evropě.²⁸³ Znění a povaha jejího posudku není veřejnosti známa.

Celkové vyznění posudků

Většina soudních znalců se ve svých znaleckých posudcích shodla na následujících faktech:

- kniha prezentuje vyjádření salafistického směru islámu, neexistuje však jednotná a jasná definice salafismu, jedná se o salafistickou propagandu, většina salafistů je však mírumilovná, v samotné publikaci však pojem salafismus není přímo použitý, je však zmíněno, že salafistický směr islámu používá ke svému vyjadřování černo-bílé vidění (věci jsou buď konány ve prospěch Boha nebo proti němu),
- v knize je teologický diskurz, jedná se o učební text pro wahhábistická hnutí,
- autor originálního anglického znění knihy Bilal Philips je v posudcích označován jako kontroverzní osobnost, jeho názory, které jsou jedním ze znalců označovány za nepřijatelné, však v knize prezentovány nejsou,
- kniha odmítá rasismus v jakékoliv podobě, v knize se nenacházejí znaky extremismu, publikace přímo nevyzývá k násilí vůči jinověrcům, vyznění knihy neporušuje žádná lidská práva a neomezuje žádné náboženské skupiny,
- samotné vydání knihy není pro českou společnost nijak nebezpečné.

²⁸³ Zora Hesová. *Asociace pro mezinárodní otázky* [online].

Recenze knihy

Ke knize *Základy tauhídu* se však nevyjadřovali jen soudní znalci a odborníci na islám, ale také bylo publikováno několik recenzí, které knihu podrobily zkoumání. V následující kapitole jsou nabídnuty čtyři recenze, první z nich od Ctirada Václava Pospíšila nabízí kritiku knihy z křesťanského pohledu, druhá analýza knihy je nabídnuta z pohledu judaismu. Třetí recenze má anonymního autora, který se však podepsal jako student religionistiky. Velmi okrajově se ke knize vyjádřil také web *Policejní Noviny.cz*.

Recenze: *Základy tauhídu, islámský koncept Boha* - Ctirad Václav Pospíšil

Autor recenze pracuje s myšlenkou, že medializace radikálního islámu je jen jakýmsi strašákem pro západní svět. Na počátku recenze uvádí čtenáře do celé kauzy, vyjadřuje názor, že publikace slouží k formování muslimů. Český překlad *Základů tauhídu* považuje za zestručněný, změkčený, narozdíl od anglického originálu. Kniha popisuje salafistickou verzi islámu, která podle autora recenze patří mezi odnože radikálního islámu. Autor recenze sděluje, že se mu nepodařilo odhalit systém řazení jednotlivých témat v knize. Autor popisuje jednotlivé kapitoly knihy a u každé z nich zdůrazňuje její problematiku a svůj názor na danou věc. První kapitola podle autora objasňuje pojem tauhíd, jehož význam se v celé knize nemění. Na straně 26 zmiňuje kritiku křesťanů za jejich zradu Ježíše, přestože se k němu modlili. Ve druhé kapitole znovu zdůrazňuje kritiku křesťanství kvůli jejich trojiční koncepci Boha. Otázku kritiky křesťanství autor nachází také ve čtvrté a sedmé kapitole, kde odsuzuje katolicismus za zobrazování Ježíše, jeho matky, svatých a andělů. V osmé kapitole autor recenze komentuje odsouzení súfistického směru islámu. Ohledně poslední kapitoly se Pospíšil nedokáže sžít s myšlenkou, že autor originálu knihy zakazuje uctívání hrobů zesnulých, dokáže však připustit výjimku v podobě uctívání hrobu Proroka. Autor závěrem recenze zmiňuje, že z ideálů islámu nemusí mít společnost strach. Ohledně bezpečnostního hlediska už autor však tak vstřícný není.²⁸⁴

²⁸⁴ POSPÍŠIL, Ctirad Václav. Recenze: *Základy tauhídu, islámský koncept Boha*. *Christnet* [online].

Proč (ne) číst knihu „Základy tauhídu“? - Robert Poch

V úvodu recenze autor zmiňuje výklad slova tauhíd z pohledu židovské Tóry. Autorovi recenze vadí, že je judaismus vnímán podle knihy Základy tauhídu jako jemná forma modlářství - kdy se Tóra staví do role modly, od které modlář očekává příkazy a doporučení, musí v ní doufat a klanět se jí.

Text knihy je podle autora jednosměrný, „uzavřený, sveřepý a nenávistný spis“, který ignoruje svobodu, toleranci a volnost. Autor se zamýšlí nad otázkou, zda pokud by se věřící knihou stoprocentně řídil, vzdal se svých kulturních zvyklostí a emočních vazeb, jak podle něj kniha nabádá, jaký by byl konečný důsledek těchto kroků, což je však v knize popsáno. V knize postrádá části o osobním vnímání osobnosti jedince a o pochopení jiných kultur.²⁸⁵

Co je tak nebezpečného na knize o islámském pojetí monoteismu?

Anonymní autor na začátku recenze uvádí čtenáře do situace o kauze knihy Základy tauhídu. Popisuje zde nejprve policejní zásah, následné narušení modlitby apod., následně část textu věnuje také autorovi knihy.

Autor vidí problém v terminologii (pojem nenávist by nahradil vhodnějším zřeknutím se), zmiňuje, že na světě fungují 3 dosud aplikované právní systémy, z nichž jeden je právě islámská *šaría* (autor zmiňuje, že prosazování *šaríi* je tedy v podstatě přirozené).

Autor knihy podle recenze nevybízí k žádným konkrétním činům, které by pramenily z nenávisti, kniha nenaplnuje skutkovou podstatu šíření rasismu a nenávisti vůči tzv. méněcenným rasám.

Podle autora recenze se dá českému překladu knihy Základy tauhídu vytknout několik detailů v rámci odborné stránky (pojem meteor namísto meteoritu), v rámci terminologické stránky (přepisy arabských názvů a jmen, názvy *súr* s malým písmenem, apod.), avšak autor recenze nevidí důvod, proč by měla být kniha zakázána.²⁸⁶

²⁸⁵ POCH, Robert. Proč (ne)číst knihu "Základy tauhídu"? *Shekel - multikulturní košer magazín* [online].

²⁸⁶ Co je tak nebezpečné na knize o islámském pojetí monoteizmu? *E-ISLÁM.cz* [online].

Základy tauhídu - kniha, díky níž se zatýkalo při páteční modlitbě

Podle redakce Policejních novin není kniha protiprávní, nenabádá k násilí, nepodporuje ani xenofobii, je to především návod pro muslimské věřící k tomu, aby mohli žít ctnostný život. V knize jsou odkazy na právo *šaría*, vysvětlují se pojmy ze života muslimů a ze života Proroka. V očích nemuslima však může kniha působit extrémisticky.²⁸⁷

²⁸⁷ Základy Tauhídu - kniha, díky níž se zatýkalo při páteční modlitbě. *Policejní noviny.cz* [online].

3 Závěr

Hlavním cílem práce bylo nabídnout čtenáři ucelený a kompletní pohled na kauzu knihy *Základy tauhídu*, která se stala jedním z hlavních diskutovaných islámských témat českých médií mezi lety 2014 - 2019.

Čtenář po přečtení práce získal přehled o časové posloupnosti celé kauzy tak, jak se jednotlivé události řadily za sebou. Nejprve byl v práci popsán policejní zásah, který se uskutečnil v dubnu roku 2014. Na tento zásah, který muslimové označili jako necitlivý a neuctivý vzhledem k tomu, že narušil průběh jejich páteční modlitby, bylo vzneseno několik stížností, což vedlo až k přezkoumání celého zásahu Generální inspekcí bezpečnostních sborů. Muslimové také na protest uspořádali velkou open-air modlitbu na pražské Letenské pláni.

Práce také podrobně mapuje všechny soudní procesy, které v rámci kauzy proběhly. Během nich byl obžalovaný Vladimír Sáška, odpovědný redaktor knihy, obviněn z toho, že je podezřelý z podpory a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka. Sáška byl během soudních procesů několikrát osvobozen, definitivní rozsudek padl v únoru roku 2019, kdy Nejvyšší soud zamítl dovolání nejvyššího státního zástupce Pavla Zemana. Celá kauza měla ještě další dohru v podobě návrhu novely zákona od politického hnutí SPD v čele s Tomiem Okamurou.

Čtenář, pro vlastní úsudek o celé kauze, mohl najít v druhé části práce informace, které mu dopomohly k ucelení celkového pochopení kauzy. Druhá polovina práce nabídla základní údaje o knize, která byla pravděpodobnou záminkou k policejnímu zásahu. Dále byla věnována kapitola Bilalu Philipsovi, jehož kontroverzní osobnost zcela jistě hraje velkou roli při posuzování samotné knihy. V rámci soudních jednání hrála velkou roli otázka, zda kniha, propagující salafistický směr islámu, vede k formování a propagaci náboženského hnutí, proto byla v práci obsažena také kapitola nabízející čtenáři stručný pohled na vznik a vývoj wahhábistického/salafistického směru islámu.

Samotná kniha Základy tauhídu je v práci představena z obsahového a jazykového hlediska, zkoumány jsou rozdíly mezi českou a anglickou verzí knihy a jsou zde ukázány některé problematické pasáže knihy, včetně recenzí, které byly o knize napsány.

V rámci práce byla také mapována česká online média, která o celé kauze přinesla čtenářům více než 100 článků, ať už s větší či menší informační hodnotou.

Cílem práce není hodnotit, na které straně „barikády“ je tzv. pravda, zda byl obviněný Vladimír Sánka osvobozen oprávněně nebo zda byl zásah policie a následná soudní jednání v souladu se správnou morálkou a zcela férovým jednáním. Práce má čtenáři nabídnout, aby se v případě kauzy knihy Základy tauhídu sám zorientoval v průběhu celé události a sám pro sebe si vytvořil vlastní úsudek na celou kauzu.

Z mého osobního úsudku a po analýze všech událostí v kauze a také po pochopení a podrobném prozkoumání kontextu knihy Základy tauhídu, hodnotím celou kauzu za mediálně velmi vděčnou, avšak velmi nešťastnou pro českou společnost a její názor na otázku islamofobie a na islám obecně. Celá kauza velmi rezonovala děním v naší republice, což dle mého názoru příliš nepomohlo ke zlepšení názoru veřejnosti na muslimskou scénu nejen u nás, ale i v zahraničí.

4 Seznam použitých zdrojů

Mediální články

- Arabista Sánka půjde kvůli vydání radikální knihy znovu před soud. **Novinky.cz** [online]. 9.2.2017 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/krimi/428879-arabista-sanka-pujde-kvuli-vydani-radikalni-knihy-znovu-pred-soud.html>
- Autor islámské knihy možná skončí za mřížemi. Soud zrušil osvobozující verdikt. **Blesk.cz** [online]. 21.4.2017 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-udalosti/464239/autor-islamske-knihy-mozna-skonci-za-mrizemi-soud-zrusil-osvobozujici-verdikt.html>
- Bosí muslimové protestovali modlitbou na Letné. **Echo24.cz** [online]. 2.5.2014 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://echo24.cz/a/iQSra/bosi-muslimove-protestovali-modlitbou-na-letne>
- Byl policejní zátah v pražské mešitě nezákonný? Soud žalobu odmítl. **Blesk.cz** [online]. 6.10.2015 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-krimi/347301/byl-policejni-zatah-v-prazske-mesite-nezakonny-soud-zalobu-odmitl.html>
- Byla policejní razie v muslimských centrech nezákonná? Rozhodne se za zavřenými dveřmi. **Blesk.cz** [online]. 22.9.2015 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-udalosti/344650/byla-policejni-razie-v-muslimskych-centrech-nezakonna-rozhodne-se-za-zavrenymi-dvermi.html>
- Byla razie při modlitbě nutná? Chovanec to chce prověřit. **iDnes.cz** [online]. 29.4.2014 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/cerna-kronika/ministr-chce-proverit-zasah-u-muslimu.A140429_142829_krimi_jp

- BYSTRÝ, Tomáš a Simona BARTOŠOVÁ. Razie v muslimských centrech v Praze jde k soudu, podle žaloby byla nezákonná. *iRozhlas.cz* [online]. 3.9.2015 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.irozhlas.cz/regiony/razie-v-muslimskych-centrech-v-praze-jde-k-soudu-podle-zaloby-byla-nezakonna-201509031919-sbartosova>
- Bývalý šéf muslimské obce Sáňka: Radikální islámskou knihu jsem nešířil. *Lidovky.cz* [online]. 24.2.2016 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.lidovky.cz/domov/byvaly-sef-muslimske-obce-sanka-radikalni-islamskou-knihu-jsem-nesiril.A160224-101824-ln-domov-sij>
- Bývalý šéf muslimské obce za šíření radikální knihy o islámu potrestán nebude. *Aktuálně.cz* [online]. 11.5.2018 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/byvaly-sef-muslimske-obce-za-sireni-radikalni-knihy-o-islamu/r~8ab94da854f511e89509ac1f6b220ee8/>
- Co je v knize, kvůli níž se zatýkalo v mešitě? Pár nenávistných odstavců. *iDnes.cz* [online]. 1.5.2014 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://zpravy.idnes.cz/v-knize-kvuli-ktere-zasahovala-policie-je-jedna-zavadna-veta-plp-/domaci.aspx?c=A140430-162841-krimi-jp>
- Čech vydal radikální islámskou knihu. Zproštění viny přezkoumá Nejvyšší soud. *Blesk.cz* [online]. 13.8.2018 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-udalosti/558990/cech-vydal-radikalni-islamskou-knihu-zprosteni-viny-prezkouma-nejvyssi-soud.html>
- Českého muslima budou opět soudit kvůli islamistické knize. *Echo24.cz* [online]. 21.4.2017 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://echo24.cz/a/iGYc8/ceskeho-muslima-budou-opet-soudit-kvuli-islamisticke-knize>
- Dramatická razie v mešitě v Praze bude mít soudní dohru. *Neovlivní.cz* [online]. 18.12.2015 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://neovlivni.cz/dramaticka-razie-v-mesite-v-praze-bude-mit-soudni-dohru/>

- Duchovní kritizují zásah policie v muslimských modlitebnách. Ministr policisty brání. **Rozhlas.cz** [online]. 10.5.2014 [cit. 2019-03-09]. Dostupné z: <http://www.rozhlas.cz/nabozenstvi/krestanskytydenik/zprava/duchovni-kritizuji-zasah-policie-v-muslimskych-modlitebnach-ministr-policisty-brani--1349873>
- Expředsedu pražské muslimské obce soud definitivně zprostil obžaloby za šíření Základů tauhídu. **Novinky.cz** [online]. 13.2.2019 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/krimi/497200-expředsedu-prazske-muslimske-obce-soud-definitivne-zprostil-obzaloby-za-sireni-zakladu-tauhidu.html>
- Exšéf pražských muslimů jde před soud. Hrozí zákaz celé obce? **Echo24.cz** [online]. 21.12.2015 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://echo24.cz/a/wy6jg/exsef-prazskych-muslimu-jde-pred-soud-hrozi-zakaz-cele-obce>
- Exšéf pražských muslimů: Za šíření radikální islámské knihy mu hrozí 10 let. **Blesk.cz** [online]. 24.2.2016 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-krimi/376109/exsef-prazskych-muslimu-za-sireni-radikalni-islamske-knihy-mu-hrozi-10-let.html>
- Horší než Mein Kampf? Ničeho jsem si nevšiml, říká muž obviněný z šíření knihy radikálního islámu. **Aktuálně.cz** [online]. 24.2.2016 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/nikdy-jsem-nemel-sklony-k-radikalismu-rekl-u-soudu-muz-obzal/r~a67630e8dad011e5bb3a0025900fea04/>
- Chovanec: Policejní zásah v Islámské nadaci v Praze byl oprávněný. **iRozhlas.cz** [online]. 9.5.2014 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.irozhlas.cz/node/5927087>

- Indonésie si kvůli zásahu v pražské mešitě stěžuje u Zaorálka. **iDnes.cz** [online]. 28.4.2014 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/indonesie-si-kvuli-zasahu-v-prazske-mesite-stezuje-u-zaoralka.A140428_144313_zahranicni_aha
- Indonéské velvyslanectví kritizuje razii policie v mešitě. **Aktuálně.cz** [online]. 28.4.2014 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/regiony/praha/indoneske-velvyslanectvi-kritizuje-razii-policie-v-mesite/r~225085f2ced911e3b2520025900fea04/>
- K soudu jde kauza údajně rasistické knihy Základy Tauhídu. Vydavateli hrozí desetiletý trest. **iRozhlas.cz**[online]. 24.2.2016 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/k-soudu-jde-kauza-udajne-rasisticke-knihy-zaklady-tauhidu-vydavateli-hrozi-desetiletý-trest_201602240115_mskalicky
- Kauza islámské knihy Základy tauhídu se vrací k policii, chybějí důkazy. **iDnes.cz** [online]. 8.7.2015 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/cerna-kronika/kauza-islamske-knihy-zaklady-tauhidu-se-vraci-k-policii.A150708_103945_krimi_jj
- Kauza kolem knihy o islámu jde znovu před soud, žalobci se odvolali. **iRozhlas.cz** [online]. 7.12.2016 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/kauza-kolem-knihy-o-islam-u-jde-znovu-pred-soud-zalobci-se-odvolali-201612070600_dbrodcova
- Kauza kontroverzní islámské knihy nekončí. Soud zrušil osvobozující verdikt. **iRozhlas.cz** [online]. 9.2.2017 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/kauza-kontroverzni-islamske-knihy-nekonci-soud-zrusil-osvobozujici-verdikt_201702091147_akottova2

- Kauza radikální islámské knihy pokračuje. Soud zrušil osvobozující verdikt nad Sáňkou. **Lidovky.cz** [online]. 9.2.2017 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/domov/soud-zrusil-osvobozujici-verdikt-nad-byvalym-predsedou-prazske-muslimske-obce.A170209_111414_ln_domov_ele
- Kauza šíření radikální muslimské knihy pokračuje. Nejvyšší soud přezkoumá zproštění Vladimíra Sáňky. **iRozhlas.cz** [online]. 13.8.2018 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/sireni-radikalni-muslimske-knihy-zaklady-tauhidu-vladimir-sanka-nejvyssi-soud_1808131044_dbr
- Kniha o islámu sice šíří „zločinný salafismus“, ale není nezákonná, řekl soud. **Česká televize: ČT 24** [online]. 21.9.2016 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/1913846-kniha-o-islam-u-sice-siri-zlocinny-salafismus-ale-neni-nezakonna-rekl-soud>
- Kniha Základy tauhídu šíří podle znalce nenávist k neislámským vládám. **iRozhlas.cz** [online]. 30.3.2016 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/kniha-zaklady-tauhidu-siri-podle-znalce-nenavist-k-neislamskym-vladam_201603301631_kwinklerova
- Kniha, kvůli které je žalovaný muslim Sáňka, vyzývá podle islamologa k nenávisti. **Novinky.cz** [online]. 30.3.2016 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/krimi/398975-kniha-kvuli-ktere-je-zalovany-muslim-sanka-vyzyva-podle-islamologa-k-nenavisti.html>
- Kniha, kvůli níž se zatýkalo v mešitách: Policie má usvědčující posudek. **Blesk.cz** [online]. 5.1.2015 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-udalosti/294588/kniha-kvuli-niz-se-zatykalo-v-mesitach-policie-ma-usvedcujici-posudek.html>

- KULIŠKOVÁ, Evelyn a Denisa ŠINDLEROVÁ. Soud se začne zabývat žalobou českých muslimů na policii. Kvůli zásahu v mešitách. **iRozhlas.cz** [online]. 22.9.2015 [cit. 2019-04-02]. Dostupné z: <https://regina.rozhlas.cz/soud-se-zacne-zabyvat-zalobou-ceskych-muslimu-na-policii-kvuli-zasahu-v-mesitach-7319768/>
- Má stejné zdroje jako Islámský stát, uvedl znalec o radikální knize. **iDnes.cz** [online]. 30.3.2016 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/cerna-kronika/soud-s-vladimirem-sankou-o-knize-zaklady-tauhidu.A160330_162727_krimi_cen
- Málo důkazů. Policie musí došetřit případ islámské knihy. **Aktuálně.cz** [online]. 8.7.2015 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/policie-musi-dosetrit-sireni-udajne-radikalni-islamske-knihy/r~6fff6380254b11e5a43f002590604f2e/>
- Modlitba jako protest: Před vnitrem se sešlo 300 muslimů. **Aktuálně.cz** [online]. 2.5.2014 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/regiony/praha/modlitba-jako-protest-pred-vnitrem-se-seslo-300-muslimu/r~412e7226d1f511e3b26d002590604f2e/>
- Modlitba na pláni. Muslimové přenesli mešitu k vnitru. **Aktuálně.cz** [online]. 2.5.2014 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/muslimove-se-modlili-na-letenske-plani/r~9e3739f2d1f611e38cb6002590604f2e/>
- Modlitby na protest proti zásahu v mešitě se zúčastnilo 300 muslimů. **Lidovky.cz** [online]. 2.5.2014 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/domov/modlitby-na-protest-proti-zasahu-v-mesite-se-zucastnilo-300-muslimu.A140502_140849_ln_domov_mct
- Muslimové chystají po razii v modlitebnách ústavní stížnost. **Aktuálně.cz** [online]. 4.6.2014 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/muslimove-chystaji-po-razii-v-modlitebnach-ustavni-stiznost/r~c932c28aec0311e38a4f002590604f2e/>

- Muslimové chystají stížnost na policii kvůli zásahu během modliteb. **iDnes.cz** [online]. 27.4.2014 [cit. 2019-03-09]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/zasah-policie-v-modlitebne-muslimu-stiznost.A140427_171021_domaci_vez
- Muslimové se bouří se kvůli policejní razii a podávají ústavní stížnost. **Parlamentní listy.cz** [online]. 4.6.2014 [cit. 2019-03-09]. Dostupné z: <https://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/Muslimove-se-bouri-se-kvuli-policejni-razii-a-podavaji-ustavni-stiznost-321913>
- Muslimové se modlili na Letné, jejich odpůrci předtím polili místo močí. **iDnes.cz** [online]. 2.5.2014 [cit. 2019-03-10]. Dostupné z: https://praha.idnes.cz/metro.aspx?c=a140502_132048_co-se-deje_rab
- Muslimové se na protest proti zásahu policie modlili u ministerstva vnitra. **iDnes.cz** [online]. 2.5.2014 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/verejna-modlitba-muslimu-proti-policejnim-zasahu.A140502_134430_domaci_jav
- Muslimové se na protest proti zásahu policie modlili u ministerstva vnitra. **iDnes.cz** [online]. 2.5.2014 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/verejna-modlitba-muslimu-proti-policejnim-zasahu.A140502_134430_domaci_jav
- Muslimové už policii nevěří, kvůli razii v Praze podají ústavní stížnost. **Lidovky.cz** [online]. 4.6.2014 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/domov/muslimove-uz-pry-polici-neveri-kvuli-razii-chystaji-ustavni-stiznost.A140604_173930_ln_domov_ele
- Muslimové v Čechách. **Hospodářské noviny** [online]. 10.5.2004 [cit. 2019-03-10]. Dostupné z: <https://domaci.ihned.cz/c1-14350460-muslimove-v-cechach>

- Obviněný po zásahu v mešitě promluvil: Nám ta kniha nepřišla zlá. **iDnes.cz** [online]. 25.7.2014 [cit. 2019-03-09]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/cerna-kronika/policie-uz-tri-mesice-vysetruje-muslimskou-knihu-a-zadava-posudky.A140725_172908_krimi_jp
- Obviněným po zásahu v Islámské nadaci má být její šéf. **Novinky.cz** [online]. 27.4.2014 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/krimi/334680-obvinenym-po-zasahu-v-islamske-nadaci-ma-byt-jeji-sef.html>
- Odpálit se není sebevražda, hlásá autor knihy. Kvůli ní se v Praze zatýkalo. **Echo24.cz** [online]. 26.4.2014 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://echo24.cz/a/iQGmy/odpalit-se-neni-sebevrazda-hlasa-autor-knihy-kvuli-ni-se-v-praze-zatykalo>
- Okamura chce trestat i podporu nenávistných ideologií, navrhuje novelu. **Lidovky.cz** [online]. 17.12.2016 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/domov/okamura-chce-trestat-i-podporu-nenavistnych-ideologii-navrhuje-novelu-zakoniku.A161217_091453_ln_domov_ele
- Okamura plní slib. Novelou chce trestat nenávistnou ideologii, míří na radikální islám. **Lidovky.cz** [online]. 26.12.2017 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/domov/okamura-drzi-slib-chce-trestat-nenavistnou-ideologii-miri-na-radikalni-islam.A171222_093611_ln_domov_jho
- Okamura se bojí náboženského fašismu a chce měnit zákon. Vládou asi neprojde. **Lidovky.cz** [online]. 7.1.2017 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/domov/okamura-chce-trestat-ideologie.A170106_122919_ln_domov_jho

- Po zásahu v Islámské nadaci obvinila policie jednoho Čecha, hrozí mu 10 let. **Lidovky.cz** [online]. 26.4.2014 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/domov/po-zasahu-v-islamske-nadaci-obvinila-policie-jednoho-cecha-hrozi-mu-10-let.A140426_142541_ln_domov_hm
- Po zásahu v Islámské nadaci policie obvinila kvůli knize jednoho Čecha. **iDnes.cz** [online]. 26.4.2014 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/praha/zpravy/razie-kvuli-muslimske-knize.A140426_143938_praha-zpravy_jw
- Po zásahu v Islámské nadaci policie obvinila kvůli knize jednoho Čecha. **iDnes.cz** [online]. 26.4.2014 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/praha/zpravy/razie-kvuli-muslimske-knize.A140426_143938_praha-zpravy_jw
- Po zásahu v Islámské nadaci policie obvinila kvůli knize jednoho Čecha. **iDnes.cz** [online]. 26.4.2014 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/praha/zpravy/razie-kvuli-muslimske-knize.A140426_143938_praha-zpravy_jw
- Po zásahu v Islámské nadaci: Policie obvinila jednoho Čecha. **Aktuálně.cz** [online]. 26.4.2014 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/regiony/praha/policie-v-prazskem-islamskem-centru-zustala-i-dopoledne/r~2f4772b6cd2611e3a1ef002590604f2e/>
- Policejní zásah proti našim muslimským bratřím je hřích, míní Halík. **iDnes.cz** [online]. 2.5.2014 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/halik-odsoudil-zasah-proti-muslimum.A140502_113434_domaci_jp
- Policejní záznam boří stížnost na zásah ÚOOZ v mešitě. **Aktuálně.cz** [online]. 6.5.2014 [cit. 2019-03-09]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/policejni-zaznam-bori-stiznost-na-zasah-uooz-v-mesite/r~a5a7b8fad50811e3a0a10025900fea04/>

- Policie čte 9 měsíců knihu o islámu. A prošvihla lhůtu. **Echo24.cz** [online]. 6.2.2015 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://echo24.cz/a/ipAVn/policie-cte-9-mesicu-knihy-o-islam-a-prosvihla-lhutu>
- Policie kvůli islámské knize obvinila 55letého muže české národnosti. **Echo24.cz** [online]. 26.4.2014 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://echo24.cz/a/igktj/policie-kvuli-islamske-knize-obvinila-55leteho-muze-ceske-narodnosti>
- Policie kvůli tomu vtrhla do mešity. Teď soud zastavil stíhání za šíření islamistické knihy. **Echo24.cz** [online]. 11.5.2018 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://echo24.cz/a/S5mWq/policie-kvuli-tomu-vtrhla-do-mesity-ted-soud-zastavil-stihani-za-sireni-islamisticke-knihy>
- Policie navrhla obžalobu kvůli radikální islámské knize. **Aktuálně.cz** [online]. 13.4.2015 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/policie-navrhla-obzalobu-kvuli-radikalni-islamske-knize/r~326c97dae1e511e488b0002590604f2e/>
- Policie navrhla obžalobu kvůli radikální islámské knize. **Novinky.cz** [online]. 13.4.2015 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/krimi/366885-police-navrhla-obzalobu-kvuli-radikalni-islamske-knize.html>
- Policie navrhla opět obžalovat expředsedu muslimské obce kvůli radikální knize. **Novinky.cz** [online]. 24.11.2015 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/krimi/387240-police-navrhla-opet-obzalovat-expredsedu-muslimske-obce-kvuli-radikalni-knize.html>
- Policie navrhla podruhé obžalobu za šíření radikální islámské knihy. **Aktuálně.cz** [online]. 24.11.2015 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/policie-navrhla-uz-podruhe-obzalobu-za-sireni-radikalni-islama/r~2bc15bea929411e586750025900fea04/>

- Policie podruhé navrhla obžalobu kvůli islámské knize, doplnila důkazy. **iDnes.cz** [online]. 24.11.2015 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/policie-opet-navrhla-obzalobu-pro-vydani-radikalni-islamske-knihy.A151124_111343_domaci_san
- Policie vysvětlila ministrovi zásah v mešitě. Přišla už před modlitbou. **iDnes.cz** [online]. 6.5.2014 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/cerna-kronika/zasah-v-mesite-byl-v-poradku-ministr-ma-prvni-zpravu.A140506_144114_krimi_js
- Policie zasahovala v Islámské nadaci v Praze. **Novinky.cz** [online]. 25.4.2014 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/krimi/334549-police-zasahovala-v-islamske-nadaci-v-praze.html>
- Policie zasahovala v Islámské nadaci v Praze. **Novinky.cz** [online]. 25.4.2014 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/krimi/334549-police-zasahovala-v-islamske-nadaci-v-praze.html>
- Policie zasahovala v Praze kvůli podezření z šíření závadné knihy. Zadržela několik lidí. **Hospodářské noviny** [online]. 25.4.2014 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://domaci.ihned.cz/c1-62087360-police-zasahovala-v-praze-kvuli-podezreni-z-sireni-zavadne-knihy-zadrzela-nekolik-lidi>
- Policie: Zásah v islámském centru byl v pořádku. **Novinky.cz** [online]. 6.5.2014 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/krimi/335507-police-zasah-v-islamskem-centru-byl-v-poradku.html>
- Policisté zadrželi a obvinili člověka kvůli knize šířící rasismus. **Novinky.cz** [online]. 26.4.2014 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/krimi/334624-police-zadrzeli-a-obvinili-cloveka-kvuli-knize-sirici-rasismus.html>

- Pražská policie zasáhla u muslimů kvůli rasistické knize, desítka zadržených. **iDnes.cz** [online]. 25.4.2014 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: https://praha.idnes.cz/zasah-policistu-v-praze-kvuli-vydani-zavadne-knihy-fx1-/praha-zpravy.aspx?c=A140425_134938_praha-zpravy_bur
- Pražská policie zasáhla u muslimů kvůli rasistické knize, desítka zadržených. **iDnes.cz** [online]. 25.4.2014 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/praha/zpravy/zasah-policistu-v-praze-kvuli-vydani-zavadne-knihy.A140425_134938_praha-zpravy_bur
- Pražská policie zasáhla u muslimů kvůli rasistické knize, desítka zadržených. **iDnes.cz** [online]. 25.4.2014 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/praha/zpravy/zasah-policistu-v-praze-kvuli-vydani-zavadne-knihy.A140425_134938_praha-zpravy_bur
- Přednáška pro učitele: Na islámském fundamentalismu není nic špatného. Nejhorší útoky u nás přicházejí od prezidenta, to je unikát. Na terorismus si musíme zvyknout. **Parlamentní listy.cz** [online]. 28.9.2015 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/Prednaska-pro-ucitele-Na-islamskem-fundamentalismu-neni-nic-spatneho-Nejhorsi-utoky-u-nas-prichazeji-od-prezidenta-to-je-unikat-Na-terorismus-si-musime-zvyknout-401174>
- Při razii v české mešitě našli statisíce: Byly určené teroristům?. **Blesk.cz** [online]. 16.4.2015 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-udalosti/314140/pri-razii-v-ceske-mesite-nasli-statisice-byly-urcene-teroristum.html>
- Případ knihy, kvůli které vrazila policie do mešity, začíná. Je horší než Mein Kampf, varuje žalobce. **Aktuálně.cz** [online]. 9.2.2017 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/nenavistna-islamska-kniha-jde-k-soudu-mel-jsem-na-starosti-j/r~0a509846da5011e5819a002590604f2e/>

- Příklad radikální islámské knihy jde k soudu. Expředsedovi pražské muslimské obce hrozí 10 let. **Novinky.cz** [online]. 18.12.2015 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/krimi/389765-pripad-radikalni-islamske-knihy-jde-k-soudu-expredsedovi-prazske-muslimske-obce-hrozi-10-let.html>
- Příklad šíření knihy propagující radikální směr islámu míří k soudu. **Hospodářské noviny** [online]. 18.12.2015 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://domaci.ihned.cz/c1-64995800-predsedovi-prazske-muslimske-obce-hrozi-deset-let-vezeni-vydal-knihu-sirici-rasismus>
- Radikální islámská kniha v ČR? Příklad opět otevřen, řeší ho soudkyně z trenýrkové kauzy. **Eurozprávy.cz** [online]. 30.1.2018 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://eurozpravy.cz/domaci/zivot/214231-radikalni-islamska-kniha-v-cr-pripad-opet-otevren-resi-ho-soudkyně-z-trenyrkove-kauzy/>
- Radikální islámskou knihu jsem nešířil, řekl soudu český muslim. **iDnes.cz** [online]. 24.2.2016 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/vladimir-sanka-soud-islamska-kniha.A160224_093939_domaci_ale
- Razie v mešitě začala před modlitbou, bez diplomatů, žen a dětí, řekl Chovanec. **Lidovky.cz** [online]. 6.5.2014 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/domov/policie-zasahovala-v-mesite-pred-modlitbou-tvrdi-chovanec.A140506_150930_ln_domov_jzl
- SKALICKÝ, Jaroslav a Veronika NEPRAŠOVÁ. Muž zadržený při zásahu v Islámské nadaci byl obviněn z šíření rasismu. **iRozhlas.cz** [online]. 26.4.2014 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.irozhlas.cz/node/5925295>

- Soud definitivně osvobodil Vladimíra Sáňku, který šířil radikální islámskou knihu. **iRozhlas.cz** [online]. 11.5.2018 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/vladimir-sanka-sireni-radikalni-islamske-knihy-soud-1805111108-jak>
- Soud opět zprostil arabistu obžaloby z šíření náboženské nenávisti. **Novinky.cz** [online]. 27.2.2018 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/krimi/464662-soud-opet-zprostil-arabistu-obzaloby-z-sireni-nabozenske-nenavisti.html>
- Soud opět zprostil arabistu obžaloby z šíření náboženské nenávisti. **Novinky.cz** [online]. 27.2.2018 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/krimi/464662-soud-opet-zprostil-arabistu-obzaloby-z-sireni-nabozenske-nenavisti.html>
- Soud osvobodil exšéfa pražské muslimské obce v kauze kontroverzní islámské knihy. **iRozhlas.cz** [online]. 21.9.2016 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/soud-osvobodil-exsefa-prazske-muslimske-obce-v-kauze-kontroverzni-islamske-knihy-201609211623-jrapek>
- Soud osvobodil muže obžalovaného z šíření radikální islámské knihy. Ideologii propagovat smí, zdůvodnil. **Hospodářské noviny** [online]. 21.9.2016 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://domaci.ihned.cz/c1-65447650-soud-osvobodil-muze-obzalovaneho-z-sireni-radikalni-islamske-knihy-ideologii-propagovat-muze-zduvodnil>
- Soud osvobodil obžalovaného Sáňku v kauze šíření radikální islámské knihy. **Lidovky.cz** [online]. 21.9.2016 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.lidovky.cz/domov/soud-osvobodil-obzalovaneho-v-kauze-sireni-radikalni-knihy.A160921-153747-ln-domov-ELE>

- Soud osvobodil šéfa muslimské obce v kauze šíření radikální islámské knihy. **Aktuálně.cz** [online]. 21.9.2016 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/soud-osvobodil-predsedu-muslimske-obce-v-kauze-sireni-radika/r~1a222d087ffe11e69966002590604f2e/>
- Soud se bude zabývat případem šíření údajně radikální islámské knihy. **Lidovky.cz** [online]. 18.12.2015 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/domov/zalobci-poslali-k-soudu-pripad-sireni-radikalni-islamske-knihy.A151218_154524_ln_domov_ELE
- Soud zprostil arabistu obžaloby kvůli vydání knihy Základy tauhídu. **Novinky.cz** [online]. 21.9.2016 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/krimi/415350-soud-zprostil-arabistu-obzaloby-kvuli-vydani-knihy-zaklady-tauhidu.html>
- Soud zprostil Sáňku obžaloby v kauze šíření radikální islámské knihy. **iDnes.cz** [online]. 21.9.2016 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/cerna-kronika/rozsudek-vladimir-sanka.A160921_134827_krimi_cen
- Soud zrušil osvobození Sáňky kvůli šíření radikální islámské knihy. **iDnes.cz** [online]. 9.2.2017 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/sanka-islamska-kniha-soud-zruseni-verdiktu.A170209_111437_domaci_san
- Soud zrušil osvobození Sáňky kvůli šíření radikální islámské knihy. **iDnes.cz** [online]. 9.2.2017 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/sanka-islamska-kniha-soud-zruseni-verdiktu.A170209_111437_domaci_san
- Soud zrušil osvobozující verdikt nad bývalým předsedou pražské muslimské obce. Šířil radikální islámskou knihu. **Hospodářské noviny** [online]. 9.2.2017 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://domaci.ihned.cz/c1-65618390-soud-zrusil-osvobozujici-verdikt-nad-byvalym-predsedou-prazske-muslimske-obce-siril-radikalni-islamskou-knihu>

- Soud zrušil osvobozující verdikt v kauze šíření radikální islámské knihy. **Aktuálně.cz** [online]. 9.2.2017 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/soud-zrusil-osvobozujici-verdikt-v-kauze-sireni-radikalni-is/r~be53faf4eeb311e698c20025900fea04/>
- Soud: Předseda muslimské obce Sářka radikální islám nešířil. **Echo24.cz** [online]. 21.9.2016 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://echo24.cz/a/iqKN/soud-predseda-muslimske-obce-sanka-radikalni-islam-nesiril>
- SPD navrhla zákon, který by trestal podporu nenávistných ideologií. Svobodu vyznání prý omezovat nebude. **Hospodářské noviny** [online]. 26.12.2017 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://domaci.ihned.cz/c1-66001560-spd-navrhla-zakon-ktery-by-trestal-podporu-nenavistnych-ideologii-svobodu-vyznani-pry-omezovat-nebude>
- SPD navrhuje trestat podporu ideologie hlásající nenávist. Novelu hnutí předložilo ve sněmovně. **iRozhlas.cz** [online]. 26.12.2016 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/spd-navrhuje-trestat-podporu-ideologie-hlasajici-nenavist-novelu-hnuti-1712261040_dp
- SPD navrhuje trestat už samotnou podporu ideologie hlásající nenávist. **Aktuálně.cz** [online]. 26.12.2017 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/spd-navrhuje-trestat-i-podporu-ideologie-hlasajici-nenavist/r~179aae5eea1d11e78d510cc47ab5f122/>
- Stovky muslimů protestovaly v Praze proti zásahu policie. **Novinky.cz** [online]. 2.5.2014 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/domaci/335183-stovky-muslimu-protestovaly-v-praze-proti-zasahu-policie.html>
- SYROVÁTKA, Tomáš. Dramatická razie v mešitě? Státní zástupci případ vrátili vyšetřovatelům. **Neovlivní.cz** [online]. 12.7.2015 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://neovlivni.cz/dramaticka-razie-v-mesite-statni-zastupci-pripad-vratili-vysetrovatelum/>

- SYROVÁTKA, Tomáš. Islámský radikál? Stíhaný Sáňka získal cenu české diplomacie. *Neovlivní.cz* [online]. 25.5.2015 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://neovlivni.cz/islamsky-radikal-stihany-sanka-ziskal-cenu-ceske-diplomacie/>
- SYROVÁTKA, Tomáš. Policie hledá peníze z mešity. *Neovlivní.cz* [online]. 18.3.2015 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://neovlivni.cz/kam-sly-penize-z-mesity-pta-se-policie/>
- SYROVÁTKA, Tomáš. Sáňka poprvé popsal, jak ho zatýkali coby islámského radikála. *Neovlivní.cz* [online]. 12.6.2015 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://neovlivni.cz/sanka-poprve-popsal-jak-ho-zatykali-coby-islamskeho-radikala/>
- Šíření islámské knihy Základy tauhídu bude řešit soud, rozhodli žalobci. *iDnes.cz* [online]. 18.12.2015 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.idnes.cz/zpravy/cerna-kronika/zasah-v-muslimskych-centrech-islamska-kniha-soud.A151218 153948 krimi hro>
- Šíření islámské knihy zůstane bez trestu. Soud Sáňku zprostil obžaloby. *iDnes.cz* [online]. 11.5.2018 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.idnes.cz/zpravy/cerna-kronika/vladimir-sanka-islamska-kniha-soud.A180511 090346 krimi jkk>
- Šíření knihy propagující radikální islám nebylo trestným činem, rozhodl soud. *Blesk.cz* [online]. 11.5.2018 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-udalosti/541758/sireni-knihy-propagujici-radikalni-islam-nebylo-trestnym-cinem-rozhodl-soud.html>
- UHLOVÁ, Saša. Jak se státní zástupkyně Galková rozhodla „dostat toho muslima“. *Deník Referendum* [online]. 27.4.2016 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <http://denikreferendum.cz/clanek/tisk/22847-jak-se-statni-zastupkyne-galkova-rozhodla-dostat-toho-muslima>

- Ústavní soud odmítl stížnost muslimů na policejní razii. **Aktuálně.cz** [online]. 28.8.2014 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/ustavni-soud-odmitl-stiznost-muslimu-byla-predcasna/r~eb8c03102e8d11e4bce90025900fea04/>
- Ústavní soud odmítl stížnost muslimů proti razii v modlitebnách. **iDnes.cz** [online]. 28.8.2014 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/ustavni-soud-odmitl-stiznost-muslimu-proti-policejni-razii.A140828_100408_domaci_wlk
- Ústavní soud odmítl stížnost muslimů proti razii, mají se obrátit na žalobce. **Lidovky.cz** [online]. 28.10.2014 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/domov/us-pro-predcasnost-odmitl-stiznost-muslimu-proti-policejni-razii.A140828_094943_ln_domov_sho
- V kauze šíření islámské knihy padl druhý zprošťující verdikt pro Sáňku. **Lidovky.cz** [online]. 27.2.2018 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/domov/v-kauze-sireni-islamske-knihy-padl-druhy-zprostujici-verdikt.A180227_172859_ln_domov_ele
- V kauze šíření islámské knihy padl druhý zprošťující verdikt. **Aktuálně.cz** [online]. 27.2.2018 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/v-kauze-sireni-islamske-knihy-padl-druhy-zprostujici-verdikt/r~fba8fc2c1bdc11e88560ac1f6b220ee8/>
- Vedení policie má video zásahu v pražské mešitě. Má prokázat, že diplomaty vyzvali k odchodu. **iRozhlas.cz** [online]. 6.5.2014 [cit. 2019-03-09]. Dostupné z: <https://www.irozhlas.cz/node/5929571>
- Vnitro: Zásah policie v muslimských centrech byl v pořádku. **Aktuálně.cz** [online]. 9.5.2014 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/vnitro-zasah-policie-v-muslimskych-centrech-byl-v-poradku/r~943af2e8d7a211e3a1ef002590604f2e/>

- Vnitro: Zásah policie v muslimských centrech byl v pořádku. **Blesk.cz** [online]. 10.5.2014 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-krimi/250376/vnitro-zasah-policie-v-muslimskych-centrech-byl-v-poradku.html>
- Vydáním Základů tawhídu se arabista nedopustil trestného činu, potvrdil soud. **Novinky.cz** [online]. 11.5.2018 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/krimi/471740-vydanim-zakladu-tavhidu-se-arabista-nedopustil-trestneho-cinu-potvrdil-soud.html>
- Za šíření knihy bývalý předseda muslimské obce Sánka potrestán nebude. **Lidovky.cz** [online]. 11.5.2018 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/domov/za-sireni-knihy-byvaly-predseda-muslimske-obce-sanka-potrestan-nebude.A180511_102117 ln domov ele
- Zásah policie v mešitách byl v pořádku. Dávejte ale pozor, vzkazuje Chovanec. **Lidovky.cz** [online]. 9.5.2014 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/domov/zasah-policie-v-mesitach-byl-v-poradku-davejte-si-ale-vetsi-pozor-vzkazuje-vnitro.A140509_175018 ln domov hm
- Zásah policie v mešitě byl mediálně neadekvátní, říká Chovanec. **Lidovky.cz** [online]. 29.4.2014 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/domov/chovanec-policejni-zasah-pri-muslimske-modlitbe-se-musi-proverit.A140429_151735 ln domov sho
- Zásah policie v muslimských centrech soud řešit nebude, žalobu odmítl. **iDnes.cz** [online]. 6.10.2015 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/soud-zamitl-zalobu-proti-zasahu-policie-v-muslimskem-centru.A151006_102127 domaci pku
- Zásah v mešitách byl v pořádku, uzavřela policie. Chovanec ji pokáral. **iDnes.cz** [online]. 9.5.2014 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/cerna-kronika/policejni-zasah-uooz-v-mesitach.A140509_175806 krimi hro

- Zásah v mešitě a obžaloba Sáňky je selhání policie. **Echo24.cz** [online]. 13.2.2016 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://echo24.cz/a/igtxB/zasah-v-mesite-a-obzaloba-sanky-je-selhani-policie>
- Zásah v mešitě: Sáňkovi hrozí za šíření islámské knihy až 10 let. **Echo24.cz** [online]. 18.12.2015 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://echo24.cz/a/iyPxQ/zasah-v-mesite-sankovi-hrozi-za-sireni-islamske-knihy-az-10-let>
- Zátah v Islámské nadaci: Muže (55) obvinili kvůli rasistické knize. **Blesk.cz** [online]. 26.4.2014 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-krimi/247994/zatah-v-islamske-nadaci-muze-55-obvinili-kvuli-rasisticke-knize.html>
- Zátah v Islámské nadaci: Muže (55) obvinili kvůli rasistické knize. **Blesk.cz** [online]. 26.4.2014 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-krimi/247994/zatah-v-islamske-nadaci-muze-55-obvinili-kvuli-rasisticke-knize.html>
- Zproštění Sáňky v kauze islámské knihy? Zeman nesouhlasí, Nejvyšší soud kauzu přezkoumá. **Eurozprávy.cz** [online]. 13.8.2018 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://eurozpravy.cz/domaci/verejna-sprava/232072-zprosteni-sanky-v-kauze-islamske-knihy-zeman-nesouhlasi-nejvyssi-soud-kauzu-prezkouma/>
- Zproštění Sáňky v kauze knihy Základy tauhídu je definitivní. **České noviny.cz** [online]. 13.2.2019 [cit. 2019-03-09]. Dostupné z: <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/zprosteni-sanky-v-kauze-knihy-zaklady-tauhidu-je-definitivni/1721031>
- Žádná nenávist, ale náboženský text, hájí před soudem knihu muslim Sáňka. **Novinky.cz** [online]. 24.2.2016 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/krimi/395820-zadna-nenavist-ale-nabozensky-text-haji-pred-soudem-knihu-muslim-sanka.html>

- Žalobci poslali k soudu případ šíření radikální islámské knihy. *Aktuálně.cz* [online]. 18.12.2015 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/regiony/praha/zalobci-poslali-k-soudu-pripad-sireni-radikalni-islamske-kni/r~33503fd8a59611e5bfa90025900fea04>

Publikace a dokumenty

- ABDUL-WAHHAB, Muhammad bin. *Kitab at-Tauhid* [online]. *Islam Basics.com* [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.missionislam.com/knowledge/books/tawheed.pdf>
- ANTUNEZ, Juan Carlos. *Salafism: From a Religious Movement to a Political Force* [online]. *Research Gate.net*, 2017 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/317289128_Salafism_From_a_Religious_Movement_to_a_Political_Force
- BLANCHARD, Christopher M. *CRS Report for Congress: The Islamic Tradition of Wahhabism and Salafiyya* [online]. 2008 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://fas.org/sgp/crs/misc/RS21695.pdf>
- Co je tak nebezpečné na knize o islámském pojetí monoteizmu? [online]. *E-ISLÁM.cz* [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: http://www.e-islam.cz/sites/default/files/CO_JE_TAK_NEBEZPEČNÉ_NA_KNIZE_O_ISLÁMSKÉM_POJETÍ_MONOTEIZMU.pdf
- Dopis Českého helsinského výboru Vladimíru Sáňkovi [online]. *Praha: Český helsinský výbor*, 2018 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: http://www.helcom.cz/dokumenty/tiskove-zpravy/TZ_CHV_Sanka_dopis_2018.pdf
- Extremismus: Souhrnná situační zpráva 1. čtvrtletí roku 2018 [online]. *Praha: Ministerstvo vnitra České republiky*, 2018 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/extremismus-souhrnna-situacni-zprava-za-1-ctvrtleti-roku-2018.aspx>

- Extremismus: Souhrnná situační zpráva 2. čtvrtletí roku 2014 [online]. **Praha: Ministerstvo vnitra České republiky - Odbor bezpečnostní politiky**, 2014 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/extremismus-souhrnna-situacni-zprava-za-2-ctvrtleti-roku-2014.aspx>
- JORDAN, Ann T. *The Making of a Modern Kingdom: Globalization and Change in Saudi Arabia*. Waveland, 2011. ISBN 978-1577667025.
- MOTADEL, David. *Islam and the European empires*. Oxford, United Kingdom: Oxford University Press, 2014. ISBN 9780199668311
- Návrh novely zákona [online]. 2017 [cit. 2019-03-10]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=133160>
- PHILIPS, Bilaal. *Základy tauhídu (jedinečnosti Alláha): islámský koncept Boha*. Praha: Muslimská obec v Praze, 2012. ISBN 978-80-904373-3-3.
- PHILIPS, Bilal. *Contemporary Issues* [online]. 2002 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: https://d1.islamhouse.com/data/en/ih_books/single/en_Contemporary_Issues.pdf
- PHILIPS, Bilal. *The Fundamentals of Tawheed – Islamic Monotheism*. 2. International Islamic Publishing House (IIPH), 2005. ISBN 978-9960850993.
- Projevy extremismu a předsudečné nenávisti: Souhrnná situační zpráva 2. čtvrtletí roku 2018 [online]. **Praha: Ministerstvo vnitra České republiky**, 2018 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/extremismus-souhrnna-situacni-zprava-za-2-ctvrtleti-roku-2018.aspx>
- Stanovisko Českého helsinského výboru k porušení svobody vyznání [online]. **Praha: Český helsinský výbor**, 2016 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: http://www.helcom.cz/dokumenty/tiskove-zpravy/TZ_CHV_svobodavyznani_2016_02.pdf

- Stanovisko Českého helsinského výboru ke zproštění obžaloby Vladimíra Sánky. **Český helsinský výbor** [online]. 13.3.2018 [cit. 2019-03-09]. Dostupné z: http://www.helcom.cz/dokumenty/tiskove-zpravy/TZ_CHV_20180313_Sanka.pdf
- Stanovisko Českého helsinského výboru ke zproštění obžaloby Vladimíra Sánky. **Český helsinský výbor** [online]. 13.3.2018 [cit. 2019-03-10]. Dostupné z: <http://www.helcom.cz/cs/tiskova-zprava-stanovisko-ceskeho-helsinskeho-vyboru-ke-zprosteni-obzaloby-vladimira-sanky/>
- The Fundamentals of Tawheed. **Kalamullah.com** [online]. [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: https://www.kalamullah.com/Books/Fundamentals_of_Tawheed.pdf
- Trestné činy proti lidskosti, proti míru a válečné trestné činy: Platné znění části zákona s vyznačením navrhovaných směn [online]. **Praha: Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky**, 2017 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=133161>
- ŤUPEK, Pavel. **Salafitský islám**. Praha: Academia, 2015. Orient (Academia). ISBN 978-80-200-2487-9.
- Usnesení ústavního soudu [online]. 28.8.2014 [cit. 2019-03-09]. Dostupné z: <http://nalus.usoud.cz/Search/GetText.aspx?sz=2-2166-14>
- Výroční zpráva Bezpečnostní informační služby za rok 2014 [online]. **Bezpečnostní informační služba**, 2015 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.bis.cz/public/site/bis.cz/content/vyrocní-zpravy/2014-vz-cz.pdf>
- WESTON, Mark. **Prophets and Princes: Saudi Arabia from Muhammad to the Present**. Wiley, 2008. ISBN 978-0470182574.
- Zpráva o extremismu na území České republiky v roce 2014 [online]. **Praha: Ministerstvo vnitra České republiky**, 2015 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/zprava-o-extremismu-na-uzemi-ceske-republiky-v-roce-2014-pdf.aspx>

Internetové zdroje

- About. **Dr. Abu Ameenah Bilal Philips** [online]. [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <http://bilalphilips.com/about/>
- bilalphilipsofficial. **Instagram** [online]. [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.instagram.com/bilalphilipsofficial/>
- Biografie. **Zdeněk Vojtíšek** [online]. [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <http://www.zvojtisek.cz/index.php?co=osobni/biografie>
- Bronislav Ostřanský: bibliografie. **Orientální ústav Akademie věd České republiky** [online]. [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <http://www.orient.cas.cz/miranda2/export/sitesavcr/data.avcr.cz/humansci/orient/kontakty/pracovnici/publikace/Ostransky/B.O - Bibliografie.pdf>
- Controversial imam Bilal Philips says banning him won't stop his message. **The Globe and Mail** [online]. 15.9.2014 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.theglobeandmail.com/news/national/controversial-imam-bilal-philips-says-banning-him-wont-stop-his-message/article20611079/>
- DALE, Daniel. Anti-gay speakers at Muslim conference during Pride. **The Star** [online]. 30.6.2011 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: https://www.thestar.com/news/gta/2011/06/30/antigay_speakers_at_muslim_conference_during_pride.html
- Doc. JUDr. PhDr. Miroslav Mareš, Ph.D. **Masarykova univerzita** [online]. [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <http://ispo.fss.muni.cz/miroslav-mares>
- Doc. PhDr. David Václavík, Ph.D. **Masarykova univerzita** [online]. [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.muni.cz/lide/19286-david-vaclavik/zivotopis>
- Dr. Bilal Philips. **Facebook** [online]. [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/DrBilalPhilips/>

- Dr. Bilal Philips. **Twitter** [online]. [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://twitter.com/DrBilalPhilips>
- Dr. Vladimír Sáňka: Proč jsem konvertoval k islámu. **Britské listy** [online]. 22.11.2001 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://legacy.blisty.cz/art/9324.html>
- Exclusive Interview of Dr. Bilal Philips. **Times of Youth** [online]. [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.timesofyouth.com/exclusive-interview-of-dr-bilal-philips/>
- Exclusive interview of Hiba Magazine with Dr. Bilal Philips. **Hiba - Family resource centre** [online]. 2017 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.hibamagazine.com/exclusive-interview-of-hiba-magazine-with-dr-bilal-philips/>
- Interview with Dr. Bilal Philips. **Muslim matters.org** [online]. 9.4.2007 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://muslimmatters.org/2007/04/09/interview-with-dr-bilal-philips/>
- K policejnímu zásahu v muslimských modlitebnách. **e-Církev.cz** [online]. 14.11.2016 [cit. 2019-03-09]. Dostupné z: <https://www.e-cirkev.cz/clanek/5998-K-policejnimu-zasahu-v-muslimskych-modlitebnach/index.htm>
- Kniha: Základy tauhídu Islámský koncept Boha, Autor: Abu Ameenah B. Philips. **Knihy ABZ!.cz** [online]. [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: https://knihy.abz.cz/prodej/zaklady-tauhidu-islamsky-koncept-boha#a_popis
- Luboš Kropáček: vydávané knihy. **Databáze knih.cz** [online]. [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.databazeknih.cz/autori/lubos-kropacek-1649>

- MCMANUS, Gerard. Radical sheik refused entry for Islamic talks. *News.com.au* [online]. 17.3.2009 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <http://www.theaustralian.com.au/radical-sheik-refused-entry-for-islamic-talks/story-e6frfkx0-1111113280648>
- Mgr. Daniel Křížek, Ph.D. *Západočeská univerzita v Plzni* [online]. [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://old.zcu.cz/about/people/staff.html?osoba=701>
- Miloš Mendel: vydávané knihy. *Databáze knih.cz* [online]. [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.databazeknih.cz/zivotopis/milos-mendel-8942>
- Miloš Mendel. *ČBDB.cz - Československá bibliografická databáze* [online]. [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.cbdb.cz/autor-30475-milos-mendel>
- *Orientální ústav Akademie věd České republiky* [online]. [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <http://www.orient.cas.cz/o-nas/struktura/>
- Pavel Ťupek. *Univerzita Karlova - Filozofická fakulta: Katedra blízkého východu* [online]. [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://ubva.ff.cuni.cz/cs/lide/zamestnanci/pavel-tupek-2/>
- PhDr. Bronislav Ostránský, Ph.D. *Orientální ústav Akademie věd České republiky* [online]. [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <http://www.orient.cas.cz/kontakty/pracovnici/ostransky.html>
- POCH, Robert. Proč (ne)číst knihu "Základy tauhídu"? *Shekel - multikulturní košer magazín* [online]. 12.7.2015 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.shekel.cz/37303/proc-necist-knihu-zaklady-tauhidu>
- POSPÍŠIL, Ctirad Václav. Recenze: Základy tauhídu, islámský koncept Boha. *Christnet* [online]. 5.9.2016 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <http://www.christnet.eu/clanky/5771/recenze-zaklady-tauhidu-islamsky-koncept-boha.url>

- Prof. doc. Pavel Hošek, Th.D. **ETS - Evangelikální teologický seminář** [online]. [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://etspraha.cz/cs/people/pavel.hosek>
- Prof. PhDr. Luboš Kropáček, CSc. **Univerzita Karlova: Husitská teologická fakulta** [online]. [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.htf.cuni.cz/HTF-285.html>
- Prohlášení Ústředí muslimských obcí v České republice ve věci pátečního policejního zásahu v pražských modlitebnách dne 25.04.2014 [online]. 25.2014 [cit. 2019-03-09]. Dostupné z: <https://islamskavyzva.wordpress.com/2014/05/02/prohlaseni-ustredi-muslimskych-obci-v-ceske-republice-ve-veci-patecniho-policejního-zasahu-v-prazskych-modlitebnach-dne-25-04-2014/>
- STARÁ, LORENC, VYMAZAL a ČERVENKA. **Islám**. Hospodářská a kulturní studia (Provozně ekonomická fakulta ČZU) [online]. 13.9.2010 [cit. 2019-03-10]. Dostupné z: http://www.hks.re/wiki/islam_-_stara_lorenc_vymazal_zvelebil_cervenka?do=export_pdf&rev=0&id=islam_-_stara_lorenc_vymazal_zvelebil_cervenka
- TOWNSEND, Mark. Stockholm bomber's mosque website carries links to extremist preacher. **The Guardian** [online]. 19.12.2010 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/world/2010/dec/19/abdaly-luton-mosque-stockholm-bomber>
- Vladimír Sánka. **FDB.cz - Filmová databáze** [online]. [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.fdb.cz/lidi-filmografie-profesni/447929-vladimir-sanka.html>
- Základy tauhídu - islámský koncept Boha; kniha. **Facebook** [online]. [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/zaklady.tauhidu.bilal.philips/>

- Základy tauhídu - Islámský koncept Boha. **BookTook.cz** [online]. [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.booktook.cz/p/zaklady-tauhidu-islamsky-koncept-boha/>
- Základy Tauhídu - kniha, díky níž se zatýkalo při páteční modlitbě. **Policejní noviny.cz** [online]. 5.5.2014 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <http://www.policejninoviny.cz/zaklady-tauhidu-kniha-diky-niz-se-zatykalo-pri-patecni-modlitbe.html>
- Základy tauhídu – Islámský koncept Boha. **Knihy Dobrovský.cz** [online]. [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.knihydobrovsky.cz/zaklady-tauhidu-ndash-islamsky-koncept-boha-90838>
- Základy tauhídu (jedinečnosti Alláha) : islámský koncept Boha. **OCLC World Cat** [online]. [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.worldcat.org/title/zaklady-tauhidu-jedinecnosti-allaha-islamsky-koncept-boha/oclc/820693427#relatedsubjects>
- Základy tauhídu (jedinečnosti Alláha). **Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně** [online]. [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://katalog.kfbz.cz/documents/500971?locale=cs>
- Základy tauhídu (jedinečnosti Alláha). **Městská knihovna T.G. Masaryka, Šumperk** [online]. [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://katalogspk.cz/documents/134784?back=https://katalogspk.cz/authorities/332580?locale=en&group=144025,178108,133586,134784>
- Základy tauhídu (jedinečnosti Alláha). **Městská knihovna v Praze** [online]. [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://search.mlp.cz/cz/titul/zaklady-tauhidu-jedinecnosti-allaha/3779390/>
- Základy tauhídu. **ČBDB.cz - Československá bibliografická databáze** [online]. [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.cbdb.cz/kniha-152947-zaklady-tauhidu-the-fundamentals-of-tawheed>

- Základy tauhídu. **Databáze knih.cz** [online]. [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.databazeknih.cz/knihy/zaklady-tauhidu-133703>
- Základy tauhídu. **Dům knihy.cz** [online]. [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.dumknihy.cz/zaklady-tauhidu>
- Základy tauhídu. **Martinus.cz** [online]. [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <http://www.martinus.cz/?ultem=133836>
- Základy tauhídu. **Panta Rhei** [online]. [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://www.pantarhei.sk/knihy/ezoterika/ezoterika-ostatne/zaklady-tauhidu.html>
- Základy tauhídu. **Tomáš Pecina - osobní stránka** [online]. [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: https://www.pecina.cz/files/Zaklady_tauhidu.pdf
- ZBOŘIL, Josef. Kniha: Základy Tauhídu - Islámský koncept boha. **Blog iDnes.cz** [online]. 9.1.2015 [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://zboril.blog.idnes.cz/blog.aspx?c=443031>
- Znalecký posudek pro Obvodní soud pro Prahu 1, sp. zn. 7T 57/2015. **Západočeská univerzita v Plzni** [online]. [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <https://kbs.zcu.cz/research/publikace1.html?id=43919874>
- Zora Hesová. **Asociace pro mezinárodní otázky** [online]. [cit. 2019-03-07]. Dostupné z: <http://www.amo.cz/autor/zora-hesova/>

5 Resumé

Recently it has been going some discussions about muslim community in the Czech Republic. Not only in the media but also in society, topics such as the islamic minority in the Czech Republic, terrorism, mmigration from the Middle East are discussed.

One of the discussed issues is the case of the book *The Fundamentals of Tawheed (Islamic Monotheism)* by Dr. Abu Ameenah Bilal Philips. The whole issue started in 2014 with the police intervention in some czech muslim objects and mosques. Consequently, there has been prosecuted one person - Czech muslim Vladimír Sáňka, who was responsible editor of the Czech translation of the book *The Fundamentals of Tawheed*. He was prosecuted for the support and promotion of movements suppressing human rights and freedoms.

The aim of this thesis is to offer readers an overview of the whole case of the book *The Fundamentals of Tawheed*, its parts (police intervention, protest prayer of muslim and a lot of court proceedings). The reader can also find some information about the book, its contents and the overall tone of the book.

6 Přílohy

Seznam příloh

Tabulka č. 1: Přehled vybraných médií a publikovaných článků.....	99
Tabulka č. 2: Přehled zkoumaných mediálních článků.....	100
Tabulka č. 3: Přehled témat článků a jejich podíl v rámci analýzy.....	101
Graf č. 1: Četnost publikovaných článků podle médií.....	101
Graf č. 2: Aktuálnost publikovaných článků.....	102
Graf č. 3: Poskytnutý prostor pro vyjádření osob zapojených v kauze.....	102
Graf č. 4: Podíl fotodokumentace v jednotlivých člancích.....	103
Graf č. 5: Podíl videodokumentace v jednotlivých člancích.....	103
Graf č. 6: Procentuální zastoupení témat v publikovaných člancích.....	104
Fotografie č. 1: Policejní zásah, 25.4.2014.....	104
Fotografie č. 2: Protestní modlitba muslimů.....	105
Fotografie č. 3: Soudní řízení.....	105
Fotografie č. 4: Obžalovaný Vladimír Sáníka.....	106
Fotografie č. 5: Facebook knihy Základy tauhídu.....	106
Fotografie č. 6: Obálka knihy Základy tauhídu.....	107
Fotografie č. 7: Bilal Philips.....	107
Dokument č. 1: Extremismus - Souhrnná situační zpráva.....	108
Dokument č. 2: Prohlášení Ústředí muslimských obcí.....	109
Dokument č. 3: Zamítnutí stížnosti muslimů.....	110
Dokument č. 4: Stanovisko Českého helsinského výboru.....	115
Dokument č. 5: Dopis Českého helsinského výboru.....	116
Dokument č. 6: Návrh novely zákona.....	117
Dokument č. 7: Návrh novely zákona.....	118

Tabulka č. 1: Přehled vybraných médií a publikovaných článků

Mediální web	Počet zkoumaných článků
iDnes.cz	18
Novinky.cz	14
Blesk.cz	11
Lidovky.cz	18
Hospodářské noviny	5
Eurozprávy.cz	4
Echo24.cz	10
Aktuálně.cz	19
iRozhlas.cz	12
Neovlivní.cz	3
celkový počet zkoumaných článků:	114 článků

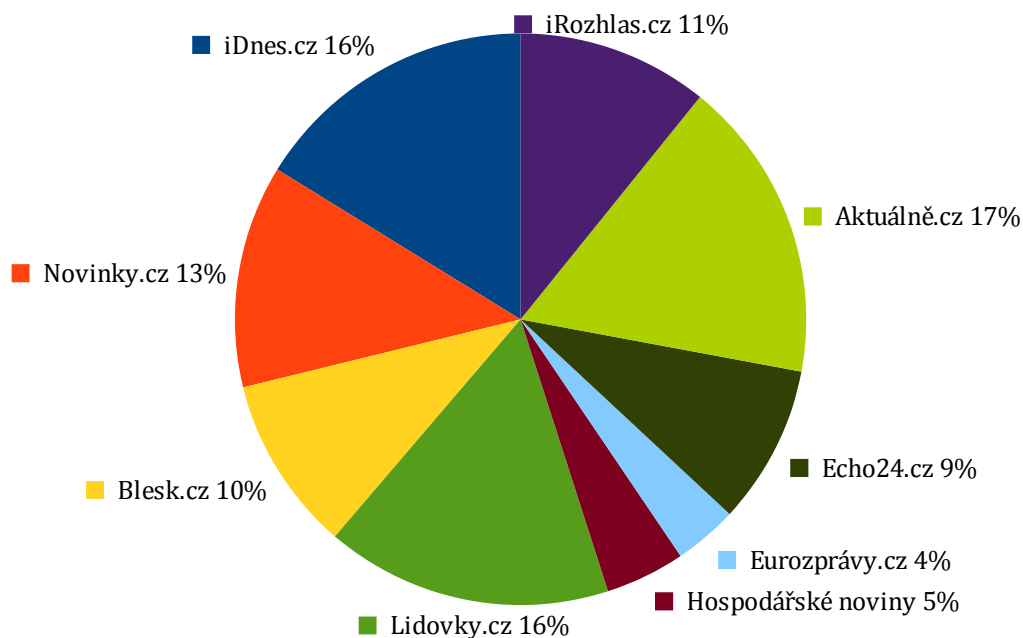
Tabulka č. 2: Přehled zkoumaných mediálních článků

	iDnes	Novinky	Blesk	Lidovky	Ihned	Euro-zprávy	Echo24	Aktuálně	iRozhlas	Neovlivní	celkem:
2014	9	5	2	8	1	1	3	8	3	0	40
2015	4	3	4	1	1	1	3	5	3	3	28
2016	3	3	2	3	1	0	2	2	4	0	20
2017	1	1	1	4	2	0	1	1	0	0	11
2018	1	2	2	2	0	2	1	3	2	0	15
Státní sektor	15	11	5	11	1	3	6	9	9	2	55
Kritika	2	2	0	0	0	0	2	1	0	0	7
Církev	1	0	0	0	0	0	1	1	1	0	4
Odborníci	2	3	0	1	0	0	1	2	1	0	10
Muslimové	10	8	3	8	2	1	6	5	6	2	51
Diplomacie	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Foto - zásah	11	5	7	9	2	0	1	7	3	0	45
Foto - soud modlitba	4	2	0	3	0	0	1	2	1	0	13
Foto - soud	4	4	5	2	2	0	2	5	4	0	28
Foto - obal	5	3	4	3	0	0	2	0	0	0	17
Video - zásah	8	0	1	1	0	0	0	0	0	0	10
Video - modlitba	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Video - soud	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	3

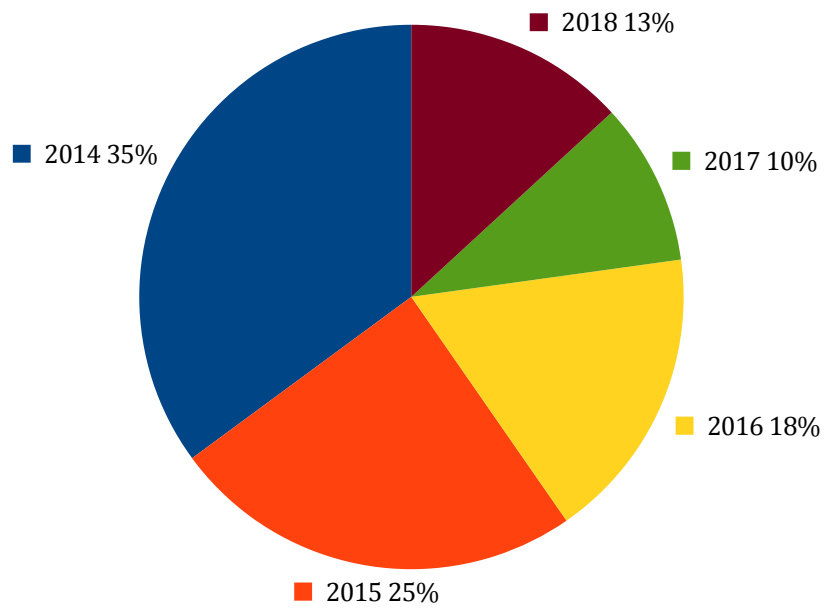
Tabulka č. 3: Přehled témat článků a jejich podíl v rámci analýzy

Téma článku	Počet publikovaných článků	Procentuální zastoupení
Policejní zásah	12	10,5 %
Protestní modlitba	6	5 %
Přezkoumání policejního zásahu	24	21 %
Navržení obžaloby, doplnění důkazů	27	24 %
Soudní proces, 2016	16	14 %
Zrušení verdiktu soudu, 2017	11	10 %
Nový soudní proces, 2018	4	3,5 %
Poslední soudní proces, 2018	8	7 %
Návrh novely zákona	6	5 %

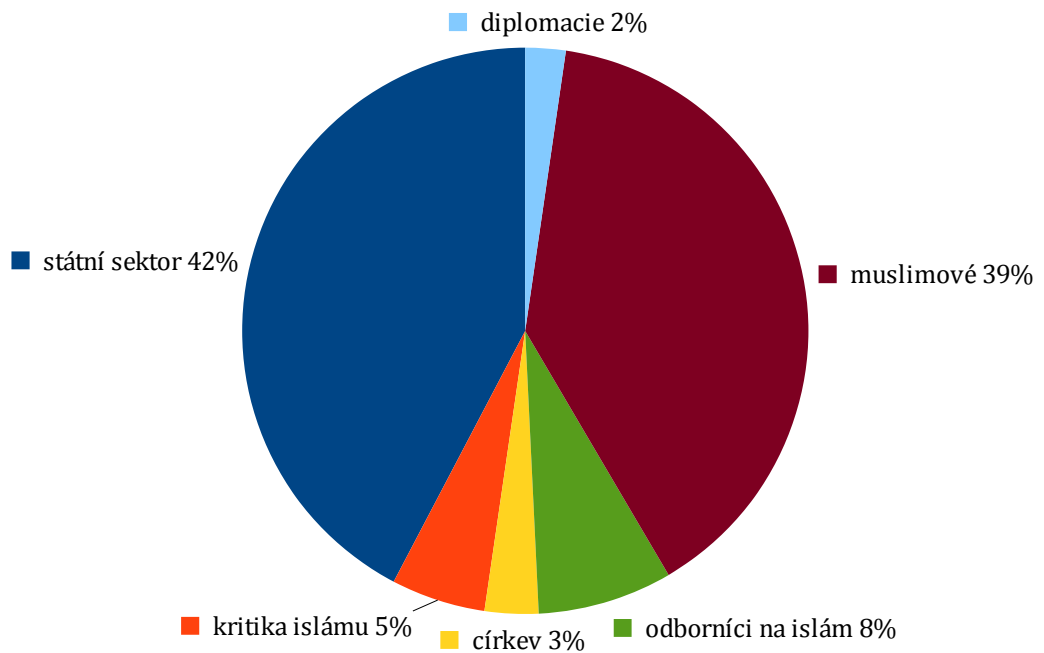
Graf č. 1: Četnost publikovaných článků podle médií

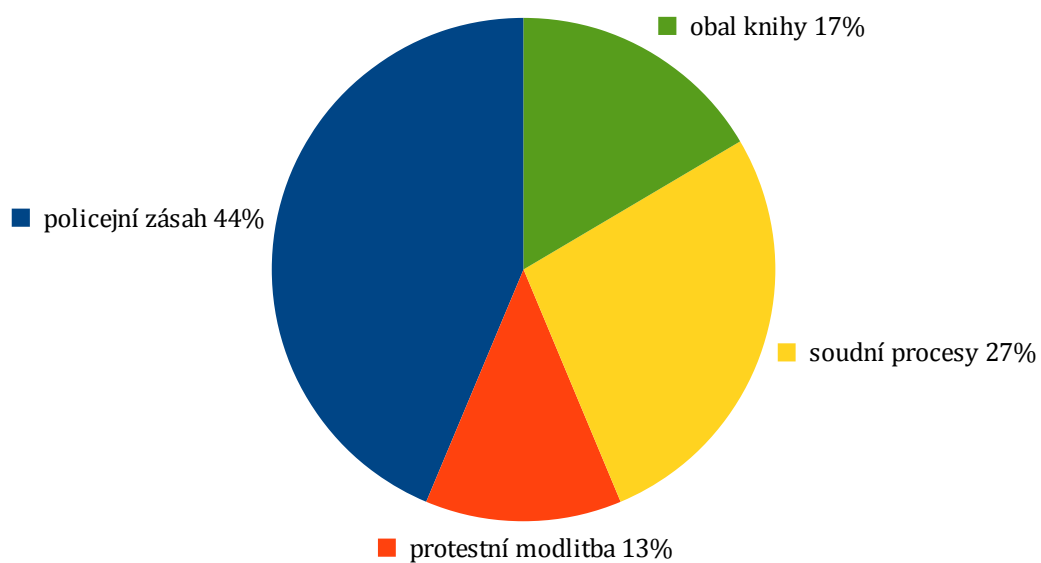
Graf č. 2: Aktuálnost publikovaných článků

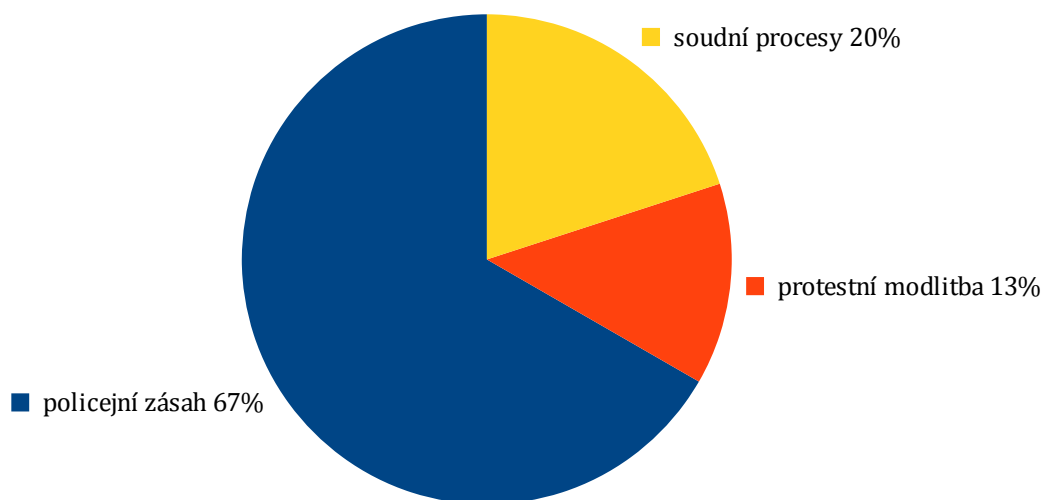
Graf č. 3: Poskytnutý prostor pro vyjádření osob zapojených v kauze

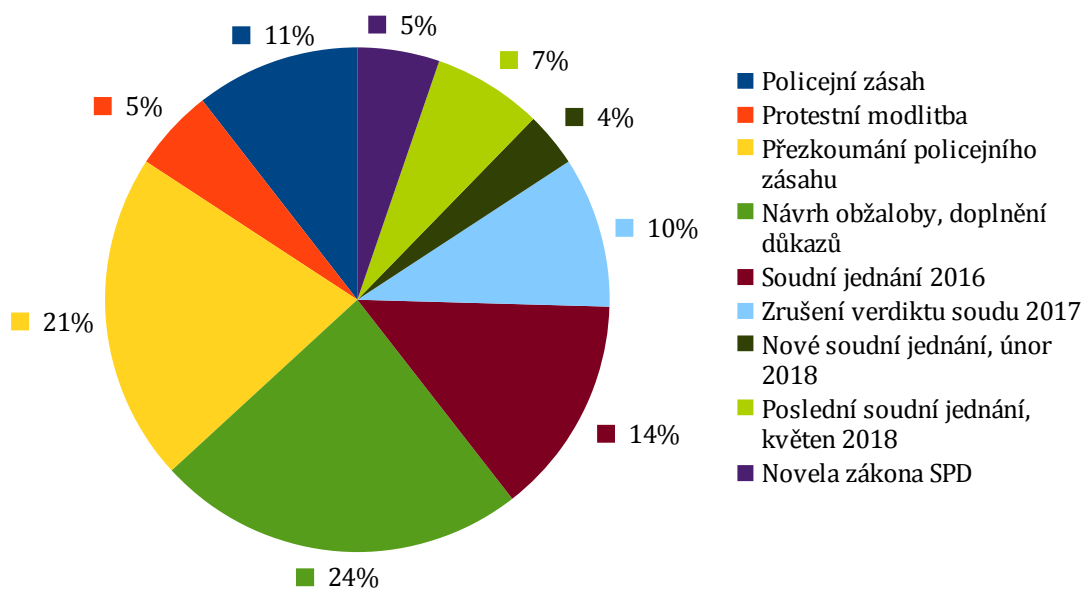
Graf č. 4: Podíl fotodokumentace v jednotlivých článcích

Graf č. 5: Podíl videodokumentace v jednotlivých článcích

Graf č. 6: Procentuální zastoupení témat v publikovaných článcích

Fotografie č. 1: Policejní zásah, 25.4.2014

(zdroj: Zásah v mešitách byl v pořádku, uzavřela policie. Chovanec ji pokáral. iDnes.cz [online].)

Fotografie č. 2: Protestní modlitba muslimů

(zdroj: Modlitba na pláni. Muslimové přenesli mešitu k vnitru. Aktuálně.cz [online].)

Fotografie č. 3: Soudní řízení

(zdroj: Soud zprostil Sáňku obžaloby v kauze šíření radikální islámské knihy. iDnes.cz [online].)

Fotografie č. 4: Obžalovaný Vladimír Sáška

(zdroj: Soud osvobodil šéfa muslimské obce v kauze šíření radikální islámské knihy.

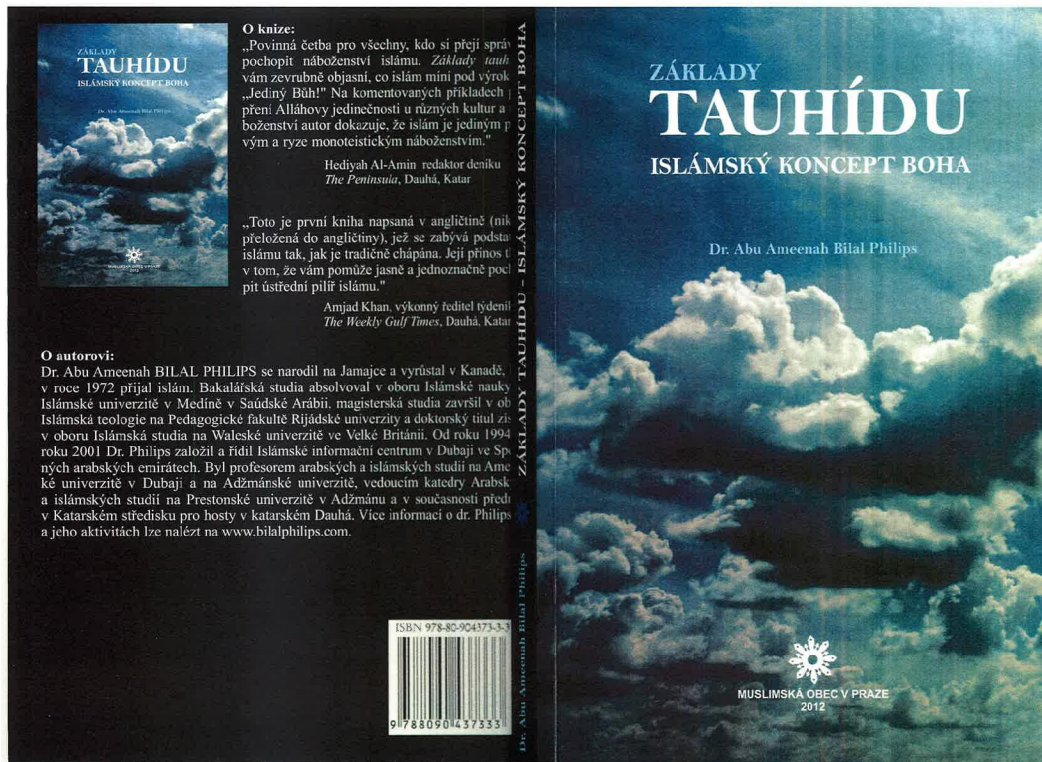
Aktuálně.cz [online].)

Fotografie č. 5: Facebook knihy Základy tauhídu

(zdroj: Základy tauhídu - islámský koncept Boha; kniha. Facebook [online].)

Fotografie č. 6: Obálka knihy Základy tauhídu

Fotografie č. 7: Bilal Philips

(zdroj: Exclusive Interview of Dr. Bilal Philips. Times of Youth [online].)

Dokument č. 1: Extremismus - Souhrnná situační zpráva

Odbor bezpečnostní politiky

Praha 15. července 2014

Extremismus

Souhrnná situační zpráva

2. čtvrtletí roku 2014

Policejní zásah ze dne 25. dubna v prostorách sídla Ústředí muslimských obcí, **Muslimské obce Praha a Islámské nadace v Praze 1 a Praze 9 se stal impulzem pro islamofobní scénu.** Její zástupci zintenzivnili protiislámská vyjádření a v některých případech zneužili policejního zásahu k legitimizování vlastní činnosti. Aktivisté **Czech Defence League** se následně přihlásili k vylití prasečí moči v místech plánované veřejné páteční modlitby muslimů na Letenské pláni, která se konala dne 2. května jako protest proti údajně nepřiměřenému zásahu PČR. Většina aktivit uvedeného subjektu však nadále nepřesahovala hranice virtuálního prostoru.

(zdroj: Extremismus: Souhrnná situační zpráva 2. čtvrtletí roku 2014 [online].)

Dokument č. 2: Prohlášení Ústředí muslimských obcí

Prohlášení Ústředí muslimských obcí v České republice ve věci pátečního policejního zásahu v pražských modlitebnách dne 25.04.2014

„Ústředí muslimských obcí v České republice (ÚMO) vyzývá a vždy vyzývalo k dodržování zákonů a ostatních právních předpisů České republiky a mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána. Ohrazuje se proti všem formám kriminality i extremismu a nesouhlasí s nimi.

Prohlašujeme, že nebudeme bránit ani orgánům činným v trestním řízení, ani dalším státním orgánům, v plnění jejich úkolů a činností, ke kterým jsou pověřeny. Zároveň vyjadřujeme rozhořčení nad tím, jakým způsobem byl zásah ÚOOZ veden, vzhledem k okamžiku, k době a místům provedení. Způsobem, jakým byl vykonán, se zásah jeví jako naprosto nepřiměřený a naprosto neadekvátní.

Z těchto důvodů požadujeme po zodpovědných orgánech, aby nám podali dostačující objasnění toho, z jakých důvodů zásah vůbec proběhl a proč se odehrál takovou formou. Trváme na sdělení všech skutečností, které by osvětlily celou situaci.

Varujeme před nárůstem extremismu a protimuslimských nálad, které může takové počínání způsobit a jsme znepokojeni vlnou islamofobních komentářů, které se po policejním zásahu objevily. Obáváme se, že by mohlo dojít i k přímému ohrožení příslušníků muslimské menšiny v ČR, proto vyzýváme všechny zúčastněné strany k maximální rozvaze a zdrženlivosti.

V každém případě využijeme všech zákonných prostředků, k dosažení důkladného prošetření celé této velmi nepříjemné kauzy a pevně věříme, že spravedlnosti bude učiněno za dost.

Páteční modlitební shromáždění, které jsme svolali na 2. 5. 2014 na Letenský stadion, blízko budovy Ministerstva vnitra, sleduje dva cíle. Prvním je ukázat české veřejnosti, co se odehrává uvnitř českých mešit a modliteben během pátečních kázání a modliteb, zcela otevřeně a přístupně všem. Druhým cílem je také rozhodně a jasně demonstrovat nesouhlas s policejním zásahem, který před týdnem proběhl přímo během samého průběhu pátečních kázání a modliteb v prostorách pražské muslimské komunity.“

V Praze dne 02.05.2014
Za Ústředí muslimských obcí
Muneeb Alrawi
předseda

(zdroj: Prohlášení Ústředí muslimských obcí v České republice ve věci pátečního policejního zásahu v pražských modlitebnách dne 25.04.2014 [online].)

Dokument č. 3: Zamítnutí stížnosti muslimů

II.ÚS 2166/14 ze dne 28. 8. 2014

U 14/74 SbNU 623

K nepřipustnosti ústavní stížnosti aneb dozor státního zastupitelství jako prostředek k ochraně práv proti zásahu policie

Česká republika
USNESENÍ
Ústavního soudu

Usnesení

Ústavního soudu - soudce zpravodaje Vojtěcha Šimíčka - ze dne 28. srpna 2014 sp. zn. II. ÚS 2166/14 ve věci ústavní stížnosti Ústředí muslimských obcí, se sídlem Blatská 1491, Praha 9 - Kyje, zastoupeného Mgr. Tomášem Řezníčkem, advokátem, se sídlem Moskevská 1440/24a, Havířov, proti zásahu orgánu veřejné moci - Policie České republiky, za účasti a) Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu, b) Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy a c) Ředitelství služby cizinecké policie jako účastníků řízení.

Ústavní stížnost se odmítá.

Odůvodnění

1. Včas zaslou ústavní stížnosti se stěžovatel domáhá vydání nálezu, kterým by Ústavní soud vyslovil, že zásahem policejního orgánu, provedeným dne 25. 4. 2014 v prostorách muslimských modliteben v Praze (na adresách Opletalova 930/28, Praha 1, a Blatská 1491, Praha 9 - Kyje), v čase pravidelné modlitby muslimských věřících, bylo porušeno jeho základní právo zaručené čl. 16 odst. 1 a 2 ve spojení s čl. 2 odst. 2, čl. 4 odst. 4 a čl. 16 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, čl. 9 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a čl. 18 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech. K porušení těchto práv mělo dojít postupem účastníka řízení provádějícího domovní prohlídku na základě příkazu k domovní prohlídce vydaného Obvodním soudem pro Prahu 1 dne 22. 4. 2014 sp. zn. 43 Nt 2529/2014, při níž nerespektoval náboženské svobody stěžovatele. Stěžovatel především vytýká, že při prováděných úkonech orgánů činných v trestním řízení nebyla šetřena základní lidská práva a svobody a prováděné úkony nebyly s ohledem na okolnosti případu přiměřené.

2. Předtím, než může Ústavní soud přistoupit k přezkumu opodstatněnosti či důvodnosti ústavní stížnosti, je povinen zkoumat splnění podmínek její projednatelnosti. V dané věci dospěl k závěru, že ústavní stížnost je nepřipustná.

3. Řízení o ústavní stížnosti před Ústavním soudem je ovládáno zásadou subsidiarity, vyplývající již z ustanovení článku 4 Ústavy, podle něhož je ochrana základních práv a svobod úkolem soudní moci obecně, nikoliv úkolem pouze Ústavního soudu. Ústavní soud není součástí soustavy obecných soudů a ani součástí soustavy ostatních orgánů veřejné moci, a proto do činnosti orgánů veřejné moci zasahuje toliko v případě, kdy náprava tvrzené protiústavnosti v rámci systému ostatních orgánů veřejné moci již není možná. Tato zásada výslovně plyne z ustanovení § 75 odst. 1 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen "zákon o Ústavním soudu"), podle něhož je ústavní stížnost nepřipustná, jestliže stěžovatel nevyčerpal všechny procesní prostředky, které mu zákon k ochraně jeho práva poskytuje.

4. Z nyní projednávané ústavní stížnosti Ústavní soud zjistil, že sám stěžovatel není plně přesvědčen o vyčerpání všech procesních prostředků k ochraně svých práv, když spolu s ústavní stížností ("z důvodu opatrnosti") podal též správní žalobu k Městskému soudu v Praze týkající se totožné věci a brojící proti nezákonnému zásahu správního orgánu ve smyslu ustanovení § 82 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, (dále též jen "s. ř. s."). Zároveň však soudí, že tato žaloba je ve správním soudnictví nepřipustná, přičemž odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2005 č. j. 2 Aps 2/2004-69, dle kterého "nezákonným zásahem ve smyslu § 82 s. ř. s. nemůže být úkon policejního orgánu při výkonu působnosti orgánu činného v trestním řízení" (veškerá judikatura Nejvyššího správního soudu je dostupná na www.nssoud.cz). Proto se stěžovatel domnívá, že jediným prostředkem k ochraně jeho práva a svobod je podaná ústavní stížnost.

(strana 1/5)

5. Ústavní soud se však s touto argumentací stěžovatele neztotožňuje a ústavní stížnost považuje za nepřipustnou, neboť stěžovatel nevyčerpal všechny procesní prostředky, které mu právní řád k ochraně jeho práv poskytuje.

6. Ústavní soud při posuzování stěžovatelem podané ústavní stížnosti vážil, jaké možnosti má stěžovatel při ochraně svých práv, neboť v první řadě je nutno odmítnout situaci, za níž by stěžovatel žádnými účinnými právními prostředky nápravy nedisponoval (viz čl. 13 Úmluvy: "Každý, jehož práva a svobody přiznané touto Úmluvou byly porušeny, musí mít účinné právní prostředky nápravy před národním orgánem, i když se porušení dopustily osoby při plnění úředních povinností"). Jak konstatoval i Evropský soud pro lidská práva, citované ustanovení Úmluvy nevyžaduje určitou konkrétní podobu takového prostředku, a státy tedy mají prostor pro vlastní uvážení, jakým způsobem dostojí povinnosti, kterou na ně toto ustanovení klade (srov. rozsudek Vilvarajah a další proti Spojenému království ze dne 30. 10. 1991, stížnost č. 13163/87, § 122).

7. V zásadě je ale nutné odmítnout premisu, že by právě Ústavní soud měl být oním "prvním" orgánem, který bude posuzovat přípustnost či přiměřenost tvrzeného zásahu do základních práv a svobod stěžovatele, neboť v takovémto případě by byl Ústavní soud postaven do role, která mu v ústavním systému zjevně nepřísluší, a byl by narušen zmíněný princip subsidiarity ústavní stížnosti. Ústavní soud by totiž měl přezkoumávat akty orgánů veřejné moci zásadně teprve poté, co se ukáže, že ochrana proti jejich zásahům do sféry ústavně zaručených základních práv a svobod v rámci systému obvyklých procesních prostředků není možná či dostatečně účinná. Teprve poté je oprávněn zasáhnout, a to v případě napadených rozhodnutí výhradně kasačním způsobem, a - v případě tzv. jiného zásahu - vyslovením zákazu v pokračování v porušování práva a svobody, a pokud to je možné, příkazem obnovit stav před porušením (srov. § 82 odst. 3 zákona o Ústavním soudu). Ústavní soud však musí respektovat daný systém prostředků ochrany práva, a nemůže proto "předbíhat" s poskytnutím ochrany před ostatními orgány veřejné moci, které jsou k tomu oprávněny. Tento zdrženlivý postoj je důležitý též proto, že - na rozdíl od ostatních orgánů veřejné moci, které jsou oprávněny kontrolovat zákonnost i soulad s podzákonnými právními předpisy - může Ústavní soud chránit stěžovatele jen v případě zjištěné protiústavnosti (viz čl. 83 Ústavy), a nikoliv při porušení jeho práv zaručených toliko na podústavní úrovni.

8. Ústavní soud tedy v dalším posuzoval, zda právní řád stěžovateli nabízí prostředky, které mohl využít k ochraně svých práv.

9. V první řadě se Ústavní soud zabýval možností, kterou ostatně využil i sám stěžovatel, že by k ochraně jeho práv bylo povoláno správní soudnictví. Ústavnímu soudu je znám výše citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 Aps 2/2014, který vyloučil přezkum úkonů policejních orgánů uskutečněných v rámci trestního řízení ze správního soudnictví. Podobně v rozsudku ze dne 18. 2. 2010 č. j. 7 Aps 1/2010-53 Nejvyšší správní soud uvedl, že "soud jako soud správní neměl pravomoc přezkoumávat 'úkony' orgánu činného v trestním řízení (policejního orgánu)."

10. Ve výše citovaném rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 Aps 2/2014 tento soud zároveň vyzdvihl nutnost odlišovat policejní orgán jako orgán činný v trestním řízení, kdy proti jeho úkonům nelze brojit žalobou ve správním soudnictví, a jako orgán vykonávající působnost ve veřejné správě, kdy přezkum jeho úkonů dle ustanovení § 82 s. ř. s. možný je. Dle Ústavního soudu je nezpochybnitelné, že v nyní posuzovaném případě policejní orgán vystupoval ve vztahu ke stěžovateli jako orgán vykonávající působnost ve veřejné správě, zároveň je však pro povahu zásahu klíčové, že vystupoval též jako orgán činný v trestním řízení. Věcná působnost Policie České republiky je vymezena v ustanovení § 2 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, dle něhož je úkolem policie "chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropské unie nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu." Pro případ stěžovatele je zásadní především povinnost "plnit úkoly podle trestního řádu," která v sobě zahrnuje odhalování trestné činnosti včetně případných opatření k předcházení trestné činnosti dle § 158 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád, ve znění pozdějších předpisů, prověřování (§ 158 odst. 3 trestního řádu) a stíhání, resp. vyšetřování (§ 160 a násl. trestního řádu) trestných činů (srov. Vangeli, B. Zákon o Policii České republiky: komentář. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 20-23).

11. Plnění úkolů vyplývajících z trestního řádu je tedy jednou z povinností policie jako orgánu veřejné správy. V této souvislosti Ústavní soud připomíná nezbytnost rozlišení mezi zásahy nastalými v rámci trestního řízení a ostatními zásahy orgánu veřejné moci, byť v rámci tohoto trestního řízení. Trestním řízením se rozumí řízení podle trestního řádu a zákona č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, (srov. § 12 odst. 10 trestního řádu) a ve své podstatě označuje veškerý proces upravený trestním řádem. Dle ustanovení § 1 trestního řádu je pak "účelem trestního řádu upravit postup orgánů činných v trestním řízení tak, aby trestné činy

(strana 2/5)

byly náležitě zjištěny a jejich pachatelé podle zákona spravedlivě potrestáni." Na druhé straně je pro povahu ostatních zásahů orgánů veřejné moci určující, že se nejedná o rozhodnutí a zároveň bylo učiněno správním orgánem (viz § 4 odst. 1 s. ř. s.) při výkonu veřejné správy (srov. § 2 s. ř. s.) - srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2008 č. j. 2 Aps 1/2005-65, publikován pod č. 603/2005 Sb. NSS. Důvodová zpráva k soudnímu řádu správnímu pak přímo počítala s tím, že příslušná ustanovení soudního řádu správního budou pokrývat "širokou škálu tzv. faktických zásahů (typicky různých policejních přehmatů), kde veřejnost (ostatně i Ústavní soud) pocítuje zákonnou mezeru veřejnoprávní ochrany." Faktickým zásahem (či pokynem) se přitom rozumí "správní úkon zákonem zmocněné jednotlivé úřední osoby, spočívající ve vyslovení zákazu nebo příkazu určitého jednání, který je jeho adresát povinen respektovat a který není výsledkem žádného formálního řízení" (srov. Hendrych, D. Správní právo: obecná část. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 262-263).

12. Jakkoli úkony účastníků řízení vůči stěžovateli lze do určité míry za faktické pokyny považovat, neboť aniž by policejní orgány vydaly nějaká rozhodnutí, byly zmocněny k udílení pokynů k určitému jednání, které stěžovatel musel respektovat a také respektoval, tak pro posouzení celé věci je klíčové, že policie v průběhu celého opatření postupovala dle příslušných ustanovení trestního řádu, a tedy jako orgán činný v trestním řízení. Proto nelze prostředky ochrany práv a svobod narušených jejich postupem hledat v soudním řádu správním, nýbrž - i s ohledem na systémové parametry výstavby právního řádu - je nutno zkoumat možnosti nabízející se v trestním řádu, který primárně upravuje postup orgánů činných v trestním řízení. Až za situace, kdy by v současnosti platný trestní řád nenabídl adekvátní a využitelné prostředky obrany vůči postupům orgánů činných v trestním řízení i osobám, které nejsou přímými účastníky tohoto trestního řízení, avšak prováděné zásahy orgánů činných v trestním řízení se přímo dotýkají jejich práv a svobod, by bylo možno uvažovat o využití právních instrumentů obsažených v dalších právních odvětvích než je trestní právo, respektive trestní právo procesní.

13. Takto musel Ústavní soud za prvé zvážit, zda stěžovatel nepostupoval chybně, pokud spolu s ústavní stížností nenapadl též inkriminovaný příkaz k domovní prohlídce. Z judikatury Ústavního soudu totiž vyplývá, že právě Ústavnímu soudu přísluší pravomoc výjimečně ze zcela jasně vymezených ústavněprávních důvodů příkaz k domovní prohlídce zrušit, byť nezákonnost provedení domovní prohlídky a procesní nepoužitelnost důkazů z ní získaných v trestním řízení může konstatovat toliko obecný soud v rámci dokazování v hlavním líčení [viz např. náleží sp. zn. I. ÚS 215/12 ze dne 26. 9. 2013 (N 169/70 SbNU 581)]. Ústavní soud je v těchto případech veden úvahou, že by mohl nepřiměřeně a předčasně zasáhnout do pravomoci obecných soudů shromažďovat a hodnotit důkazy, a ve svém důsledku tak (případně) předurčovat výsledek trestního řízení ve věci samé. Na druhé straně však Ústavní soud již dříve nevyloučil, že aktivní legitimace k podání ústavní stížnosti náleží též subjektu, jehož prostory (a v souvislosti s tím i jeho ústavně zaručená práva a svobody) byly dotčeny výkonem příkazu k domovní prohlídce či prohlídce jiných prostor [náleží sp. zn. II. ÚS 1375/11 ze dne 11. 9. 2012 (N 156/66 SbNU 331)]. V nyní řešeném případě však stěžovatel nikterak nenamítá zákonnost vydání příkazu k domovní prohlídce, nýbrž pouze zákonnost (přiměřenost) jeho výkonu, respektive postupu orgánů činných v trestním řízení při jeho provádění vůči němu. Za této situace Ústavní soud není nadán pravomocí k přezkumu inkriminovaného příkazu k domovní prohlídce a bylo by nepatřičné vyzývat stěžovatele k napadení příkazu k domovní prohlídce, pokud tak sám zjevně činit nechce.

14. Stěžovatel rovněž nedisponuje možností využít ochranu dle ustanovení § 157a trestního řádu, který umožňuje požádat státního zástupce o přezkoumání postupu policejního orgánu ("ten, proti němuž se trestní řízení vede, a poškozený mají právo kdykoliv v průběhu přípravného řízení žádat státního zástupce, aby byly odstraněny průtahy v řízení nebo závady v postupu policejního orgánu"). Proti stěžovateli totiž trestní řízení vedeno nebylo a rovněž tak neměl v dané trestní věci status poškozeného (viz ustanovení § 43 odst. 1 trestního řádu).

15. K ochraně svých práv však stěžovatel mohl využít ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) trestního řádu, dle kterého státní zástupce může "vyžadovat od policejního orgánu spisy, dokumenty, materiály a zprávy o spáchaných trestných činech za účelem prověrky, zda policejní orgán včas zahajuje trestní stíhání a řádně v něm postupuje." Na rozdíl od výše citovaného ustanovení § 157a trestního řádu se totiž citované ustanovení § 174 nevztahuje pouze na toho, proti komu se řízení vede, a poškozeného, ale jedná se o právo kohokoliv žádat státního zástupce o dozor. Rovněž osoba, proti které není vedeno trestní řízení a která je pouze dotčena na svých právech postupem orgánu činného v trestním řízení, může formou podání [viz § 16a zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen "zákon o státním zastupitelství")], žádat dozorujícího státního zástupce o prošetření, zda policejní orgán řádně postupuje při vyšetřování trestné činnosti. Pod pojem "řádný postup" přitom nespadá pouze řádné objasňování trestné činnosti, ale též další úkony spojené s trestním řízením, dopadající svými důsledky i na "třetí osobu", tedy osobu odlišnou od té, proti které se vede trestní řízení, a od poškozeného. Jak totiž plyne ze zásady vyjádřené v ustanovení § 2 odst. 4 trestního řádu,

(strana 3/5)

orgány činné v trestním řízení mají povinnost trestní věci projednávat s plným šetřením práv a svobod zaručených Listinou základních práv a svobod a mezinárodními smlouvami o lidských právech a základních svobodách, jimiž je Česká republika vázána, a při provádění úkonů trestního řízení lze do těchto práv osob, jichž se takové úkony dotýkají, zasahovat jen v odůvodněných případech na základě zákona a v nezbytné míře pro zajištění účelu trestního řízení. Pokud tedy stěžovatel soudí, že jeho práva nebyla policejními orgány šetřena, může (a před podáním ústavní stížnosti musí) dát nejprve podnět k prošetření postupu policie státnímu zastupitelství ve smyslu citovaného ustanovení § 174 trestního řádu, které dohlíží nad řádným postupem vyšetřování.

16. Státní zástupce má pak po obdržení podání podobně jako v ustanovení § 157a trestního řádu povinnost prověřit postup policejního orgánu z hlediska, zda se ve věci nevyskytují závady, a osobu, která žádost o dozor podala, vždy vyrozumět přípisem o výsledku přezkoumání a o tom, jaká opatření byla učiněna k nápravě zjištěných nedostatků. Musí se přitom držet zásad jeho činnosti stanovených v ustanovení § 2 zákona o státním zastupitelství, které při výkonu své působnosti (mimo jiné) dbá na ochranu základních lidských práv a svobod. Zjištění, jimiž státní zástupce realizuje své oprávnění podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) trestního řádu, se pak činí zejména prověrkami u policejního orgánu, dotazy na stav vyšetřování, vyhrazením předkládání opisů protokolů o procesních úkonech, nahlížením do plánu prověřování a vyšetřování nebo vyžadováním informace policejního orgánu o jeho obsahu nebo konzultacemi o stavu přípravného řízení s policejním orgánem [srov. ustanovení § 18 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 23/1994 Sb., o jednacím řádu státního zastupitelství, zřízení poboček některých státních zastupitelství a podrobnostech o úkonech prováděných právními čekateli, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen "jednací řád státního zastupitelství"), nebo Šámal, P. a kol. Trestní řád. Komentář. 7. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 2227-2229]. Státní zástupce může uvedeným postupem uložit policejnímu orgánu opatření k nápravě, může shledat prohlídku protiprávní a odmítnout důkazy při ní získané či v krajním případě dát podnět Generální inspekci bezpečnostních sborů s tím, že byl spáchán trestný čin (srov. § 38 zákona č. 341/2011 Sb., o Generální inspekci bezpečnostních sborů a o změně souvisejících zákonů).

17. Pokud by pak osoba dávající podnět dle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) trestního řádu nebyla se způsobem jeho vyřízení (respektive s prováděným dozorem) spokojena, může dále vyzvat bezprostředně vyšší státní zastupitelství k odstranění závad v postupu státního zástupce a žádat, aby vykonalo dohled nad postupem nejbližší nižšího státního zastupitelství. Dohled je dle ustanovení § 12 zákona o státním zastupitelství výkonem oprávnění směřujících k zajištění řídicích a kontrolních vztahů mezi různými stupni státních zastupitelství a uvnitř jednotlivých státních zastupitelství. Podle ustanovení § 12d zákona o státním zastupitelství je pak nejbližší vyšší státní zastupitelství oprávněno kromě vykonávání dohledu nad postupem nejbližší nižších státních zastupitelství dávat k jejich postupu písemné pokyny a nejbližší nižší státní zastupitelství je povinno se těmito písemnými pokyny řídit. Podrobněji jednotlivé pravomoci vyššího státního zastupitelství v rámci dohledu upravuje § 1 odst. 2 jednacím řádu státního zastupitelství. Z toho vyplývá, že dohled umožňuje provádět náležitou kontrolu nad postupem státního zástupce vykonávajícího dozor nad zachováváním zákonosti v přípravném řízení a odpovídajícím způsobem reagovat na zjištěné nedostatky. Mezi tyto nedostatky lze podle přesvědčení Ústavního soudu řadit rovněž zásah do základních práv a svobod osob, které nejsou přímými účastníky trestního řízení, avšak byly prováděnými úkony orgánů činných v trestním řízení dotčeny, neboť již ustanovení § 1 odst. 1 jednacím řádu státního zastupitelství zakotvuje, že "výkon dohledu se zaměřuje zejména na dodržování a aplikaci právních předpisů v působnosti státního zastupitelství a v činnosti státních zástupců."

18. Ústavní soud dále zdůrazňuje, že nynějším odmítnutím ústavní stížnosti pro nepřipustnost neodepírá stěžovateli právo chránit svá základní práva a svobody, nýbrž pouze ctí zásadu, dle které Ústavní soud představuje ultima ratio, institucionální mechanismus, jenž nastupuje až v případě selhání všech ostatních - srov. koneckonců již to, že ústavní stížnost musí směřovat proti pravomocnému rozhodnutí orgánů veřejné moci do ústavně zaručených základních práv a svobod [viz čl. 87 odst. 1 písm. d) Ústavy; na zákonné úrovni viz např. § 75 zákona o Ústavním soudu vyjadřující princip subsidiarity ústavní stížnosti]. Je tedy primárně na orgánech k tomu určených trestním řádem a zákonem o státním zastupitelství, aby dbaly ochrany práv a svobod stěžovatele. V této souvislosti Ústavní soud zdůrazňuje maximu [srov. též např. nálezy sp. zn. III. ÚS 117/2000 ze dne 13. 7. 2000 (N 111/19 SbNU 79) nebo nálezy sp. zn. III. ÚS 2111/07 ze dne 2. 10. 2008 (N 160/51 SbNU 3)], dle níž ochrana ústavnosti není a ani z povahy věci nemůže být úkolem pouze Ústavního soudu, nýbrž je úkolem všech orgánů veřejné moci (viz též výše citované ustanovení § 2 odst. 4 trestního řádu nebo § 2 odst. 2 zákona o státním zastupitelství).

19. Teprve po vyčerpání shora uvedených prostředků k ochraně svých práv a za situace, kdy by stěžovatel nadále trval na tom, že orgány veřejné moci zasáhly do jeho ústavně zaručených práv a svobod, proto může stěžovatel podat ústavní stížnost a dovolávat se svých práv u Ústavního soudu. Bude přitom nerozhodné, zda dotčené orgány rozhodnou o podnětech stěžovatele formálními či neformálními (např. přípisem) rozhodnutími, neboť jak

již opakovaně Ústavní soud vyřkl, není podstatné, jak je příslušené rozhodnutí označeno či jakou má vnějškovou podobu, nýbrž rozhodující je pouze a jediné skutečnost, zda orgán veřejné moci tímto svým aktem autoritativně a pravomocně zasáhl do právní sféry navrhovatele [srov. kupř. usnesení sp. zn. III. ÚS 16/96 ze dne 6. 1. 1997 (U 1/7 SbNU 325) nebo usnesení sp. zn. IV. ÚS 233/02 ze dne 28. 8. 2002 (U 30/27 SbNU 337)]. Jinak řečeno, teprve po případném vyčerpání shora popsaných prostředků ochrany stěžovatelových práv bude možné podat věcně projednatelnou ústavní stížnost, která by však primárně nebrojila přímo proti tzv. jinému zásahu orgánu veřejné moci, spočívajícímu ve způsobu provedení domovní prohlídky, jak požadoval stěžovatel nyní, nýbrž především proti rozhodnutím příslušných státních zástupců.

20. Ústavní soud si je vědom toho, že ve dvou případech v minulosti odmítl v řízení o ústavní stížnosti posuzovat vyrozumění státního zástupce, neboť vyřkl, že toto vyrozumění nelze považovat za rozhodnutí, proti kterému by příslušelo právo opravného prostředku, a už vůbec ne za rozhodnutí nebo opatření ve smyslu ustanovení § 72 odst. 1 zákona o Ústavním soudu. Takto zdejší soud odmítl pro nepřislušnost ústavní stížnost směřující proti sdělením státních zastupitelství s odůvodněním, že "do právní sféry stěžovatele nijak nezasahují, neboť jimi byl stěžovatel pouze informován o průběhu a způsobu řešení svého podnětu; nejde tudíž o úkony, jimiž by byla orgánem veřejné moci zakládána, měněna, rušena či závazně určována práva a povinnosti stěžovatele" [srov. usnesení sp. zn. IV. ÚS 708/10 ze dne 5. 5. 2010 (v SbNU nepublikováno, dostupné na <http://nalus.usoud.cz>)]. Tento případ se nicméně odlišuje od nyní projednávané věci v tom, že v citovaném případě daná sdělení procesně navazovala na předchozí usnesení policejního orgánu a okresního státního zastupitelství týkající se odložení trestní věci, která k přezkumu před Ústavním soudem připuštěna byla, a Ústavní soud tedy správně dovodil, že do právní sféry stěžovatele mohla zasáhnout pouze ona usnesení, a nikoli následná vyrozumění státních zastupitelství. Nyní projednávaný případ stěžovatele je proto diametrálně odlišný, neboť ten nehodlá napadat žádné dříve vydané formální rozhodnutí, nýbrž pouze postup orgánů činných v trestním řízení, a za "rozhodnutí" zasahujících do jeho práv bude tedy možno považovat i případné sdělení státního zastupitelství. Ve druhé podobné kauze odmítl zdejší soud pro nepřislušnost ústavní stížnost stěžovatelky napadající mj. vyrozumění státního zastupitelství o tom, jak bylo naloženo s její žádostí na vydání souhlasu s vkladem vlastnického práva k zajištěným nemovitostem dle § 79d odst. 5 trestního řádu, poněvadž jde o "sdělení výsledku určitého administrativního postupu, který není Ústavní soud oprávněn korigovat" (srov. usnesení sp. zn. II. ÚS 948/12 ze dne 24. 7. 2012). I zde však bylo pro posouzení daného případu klíčové, že stěžovatelka napadala také přímo usnesení policejního orgánu o zajištění předmětných nemovitostí, které koupila od prodávajícího a které byly následně zajištěny z důvodu trestné činnosti prodávajícího. Svých práv se tedy mohla domáhat tímto postupem, včetně podání stížnosti proti usnesení policejního orgánu o zajištění nemovitostí, na což ji Ústavní soud upozornil. V nyní projednávaném případě však stěžovatel tuto možnost nemá, a tak způsob vyřízení jeho podnětu státním zastupitelstvím (pakliže stěžovatel této možnosti využije) bude následně Ústavním soudem považován za rozhodnutí, které se dotýká jeho ústavně zaručených práv a svobod, a tedy i přezkoumatelné v řízení o ústavní stížnosti. Výše naznačený postup, jímž se má stěžovatel dobírat svých práv, tedy nikterak nekoliduje s dosavadní judikaturou Ústavního soudu.

21. Okrajem Ústavní soud uvádí, že zvažoval též možnost ochrany práv stěžovatele prostřednictvím žaloby na náhradu škody dle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů, avšak dospěl k závěru, že tento postup by nebyl v nyní posuzovaném případě efektivním. Stěžovatel totiž ve svém podání nepožaduje přiznání žádné náhrady škody, pouze se domáhá vyslovení nezákonnosti provedeného zásahu. Proto se jeví jako nejvhodnější shora nastiněný postup, kterým stěžovatel bude moci náležitě ochránit svá práva a svobody, aniž by musel deklarovat, že mu vznikla určitá nemajetková škoda. Vhodným prostředkem ochrany práv se tak jeví pouze shora uvedený postup dle § 174 odst. 2 písm. b) trestního řádu a navazujících ustanovení zákona o státním zastupitelství.

22. Ústavní soud tedy dospěl k závěru, že vůči stěžovatelem tvrzenému zásahu, spočívajícímu v porušení náboženských práv a svobod v důsledku prováděné domovní prohlídky, je nutno se nejprve bránit shora popsanými procesními prostředky obsaženými v trestním řádu, a proto je podaná ústavní stížnost nepřipustná pro nevyčerpání všech procesních prostředků, které stěžovateli zákon k ochraně jeho práva poskytuje.

(strana 5/5)

(zdroj: Usnesení ústavního soudu [online].)

Dokument č. 4: Stanovisko Českého helsinského výboru

Český helsinský výbor, Štefánikova 21/216 150 00 Praha 5 IČ: 00539708 T: +420 / 257 221 141 E: info@helcom.cz
W: www.helcom.cz

RESPEKT
K PŘIROZENÝM PRÁVŮM
ČLOVĚKA

V Praze dne 2. února 2016

TISKOVÁ ZPRÁVA

Stanovisko Českého helsinského k porušení svobody vyznání

Stát po Listopadu 1989 respektuje svobodu vyznání a smýšlení. V jednotlivých případech se však v přístupu státních orgánů pravděpodobně projevuje vliv nálad veřejnosti a může docházet k jednotlivým výjimečným porušením tohoto práva. Podle našeho přesvědčení k tomu dochází v případě zásahu proti Ústředí muslimských obcí v roce 2014 a trestního stíhání Vladimíra Sáňky.

Podle svědectví přítomných dne 25. dubna 2014 proběhly zásahy České policie v domácnosti Vladimíra Sáňky a ve dvou modlitebnách v Praze. U Vladimíra Sáňky byla provedena domovní prohlídka a odebrány rodinné finance, počítače, externí úložiště a CD, knihy a další osobní věci. Jmenovaný byl zadržen a v poutech převezen k výslechům. Jednu noc strávil v cele předběžného zadržení.

Stejný den došlo k zásahu ozbrojených komand v islámských modlitebnách v době bohoslužby (modlitby a kázání). Policisté vnikli do modliteben, přítomní museli zůstat bez pohnutí na zemi, údajně pod pohrůzkou zabití. Asi 20 z nich bylo zadrženo a posléze propuštěno. Muslimským organizacím, které na adresách mešit působí, byly zabaveny finanční hotovosti, počítače, dokumentace, knihy a další věci potřebné pro jejich činnost. V modlitebně v centru Prahy policejní komando zasahovalo nepřetržitě více než 20 hodin.

Jako důvod zásahu bylo uváděno vydání českého překladu knihy *Základy tauhídu* od Abu Ameenaha Bilala Philipse s odůvodněním, že kniha šíří rasismus, xenofobii, antisemitismus a nenávisť k tak zvaným méněcenným rasám. Podobné tvrzení bylo prezentováno v médiích s odvoláním na policejní zdroje. Kniha je běžně v různých překladech prodávána a distribuována v demokratických zemích. Její text je dostupný a snadno lze ověřit, že ani vzdáleně nepotvrzuje tato obvinění. Je nábožensky konzervativní a polemická a odmítavá k neislámské vládní moci. Nic z toho však zjevně nenaplnuje skutkovou podstatu trestného činu Založení, podpora a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka podle § 403 Trestního zákoníku (zákon č. 40/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů), ze kterého byl Vladimír Sáňka obviněn. Kniha si zaslouží zevrubné kritické hodnocení z hlediska občanského postoje k náboženství.

Stejně polemické texty však publikují i jiné náboženské subjekty. Jednotlivci se veřejně vyslovují urážlivě o jinak smýšlejících např. z hlediska různých křesťanských vyznání, aniž by to vyvolávalo zájem orgánů činných v trestním řízení.

Zásah v islámských modlitebnách se jeví jako neadekvátně silový a chování k účastníkům bohoslužeb jako ponižující. Přípravné řízení u Vladimíra Sáňky bylo podle dostupných informací ukončeno. Policie v dubnu 2015 podala návrh na obžalobu. Tento návrh státní zástupkyně zamítla, s odvoláním na jednu z námitek obhajoby, že vyšetřovatelé vůbec neprokázali úmysl obviněného něco takového propagovat. Policie rozšířila údaje o mediální vystoupení a e-mailovou korespondenci V. Sáňky a státní zástupkyně dne 17. 12. 2015 podala obžalobu. Soud stanovil termín hlavního líčení na 24. 2. 2016.

Český helsinský výbor pokládá policejní zásah a obžalobu Vladimíra Sáňky za porušení svobody vyznání a je odhodlán důsledně sledovat právo Vladimíra Sáňky na spravedlivý proces a rovněž postavit tuto kauzu před oči světové veřejnosti.

Členové předsednictva ČHV

Kontaktní osoba pro media za ČHV v této kauze: Doc. Ivan Štampach, tel.: +420 603 897 412.

(zdroj: Stanovisko Českého helsinského výboru k porušení svobody vyznání [online].)

Dokument č. 5: Dopis Českého helsinského výboru

Český helsinský výbor z.s., Štefánikova 21 150 00 Praha 5 IČ: 00539708 T: +420 / 257 221 142 E: info@helcom.cz W: www.helcom.cz

RESPEKT
K PŘIROZENÝM PRÁVŮM
ČLOVĚKA

RNDr. Vladimír Sáňka
Ústředí muslimských obcí
Blatská 1491,
198 00 Praha 14 Kyje

V Praze dne 1. června 2018

Vážený pane doktore,

Český helsinský výbor, který od roku 1988 sleduje dodržování občanských svobod a lidských práv, věnoval od počátku pozornost zásahu policie v mešitách a modlitebnách, jakož i Vašemu obvinění v souvislosti s vydáním knihy *Základy tauhídu* od Abu Ameenaha B. Philipse. Aniž bychom hodnotili autorovy názory, jsme vyslovovali přesvědčení, že vydáním této knihy nedošlo ke spáchání trestného činu. Protestovali jsme proti nepřiměřenému zásahu policie a sledovali jsme i osobní přítomností na soudu dodržení Vašeho práva na spravedlivý proces před nezávislým soudem.

Těší nás, že soudní instance s konečnou platností potvrdily, že jste se nedopustil ničeho trestného. Jsme rádi, že i v tomto případě se potvrdila ústavně zakotvená svoboda vyznání. Sdílíme s Vámi radost, že máte toto jistě nepříjemné období za sebou a přejeme Vám bezpečné vyznávání Vaší víry a vše dobré v osobním životě.

S pozdravy

Táňa Fischerová
předsedkyně Českého helsinského výboru

(zdroj: Dopis Českého helsinského výboru Vladimíru Sáňkovi [online].)

Dokument č. 6: Návrh novely zákona

Platné znění části zákona s vyznačením navrhovaných změn

Hlava XIII

TRESTNÉ ČINY PROTI LIDSKOSTI, PROTI MÍRU A VÁLEČNÉ TRESTNÉ ČINY

Díl 1

§ 403

Založení, podpora a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka

(1) Kdo založí, podporuje nebo propaguje hnutí **nebo ideologii**, které prokazatelně ~~směřuje~~ **směřují** k potlačení práv a svobod člověka, nebo hlásá rasovou, etnickou, národnostní, náboženskou či třídní zášť nebo zášť vůči jiné skupině osob, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

(zdroj: Trestné činy proti lidskosti, proti míru a válečné trestné činy: Platné znění části zákona s vyznačením navrhovaných změn [online].)

Dokument č. 7: Návrh novely zákona

ZÁKON

ze dne 2017,

kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

V § 403 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, se za slovo „hnutí“ vkládají slova „nebo ideologii“ a slovo „směřuje“ se nahrazuje slovem „směřují“.

Čl. II

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti patnáctým dnem po dni jeho vyhlášení.

(strana 1/3)

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

A. Obecná část

I. Zhodnocení platného právního stavu, hlavní principy navrhované právní úpravy a nezbytnost navrhované právní úpravy

Cílem § 403 je zamezit hlásání veřejné nenávisti k druhým lidem a potlačování lidských práv a svobod. Proces s předsedou Muslimské obce v Praze Vladimírem Sánkou ovšem ukázal, že zákon má formální mezeru - lze ho vyložit tak, že **postihuje pouze propagaci konkrétního hnutí, které hlásá potlačování svobod, ale nikoli samu ideologii, která nenávist a likvidaci lidských práv představuje a propaguje.**

V konkrétním případě se obviněný Sánka podílel na redakci a vydání knihy, „Základy tauhídu - Islámský koncept Boha“, která podle českého odborníka a soudního znalce Pavla Ťupka „Vysloveně vybízí k nenávisti vůči neislámským vládám, což je doktrína, kterou právě šíří radikální islám. Tato kniha, Základy tauhídu, je v podstatě dokladem knihy o jedinečnosti boží, která sloužila jako takový učební text pro wahhábitské hnutí, které bylo velmi radikální“.

Autorem knihy je Bilal Philips, kanadsko-jamajský konvertita k islámu, který byl v Německu, Anglii, Austrálii a Keni uznán vinným z šíření islámského extremismu, protože mu byl do těchto zemí zakázán vstup.

Jako prostředek pro napravení zločinců propaguje Philips mrzačení odsouzců. Mezi další kontroverzní názory Philipse patří tvrzení, že podle islámského práva šaría není násilněním, jestliže manžel vykoná sex s manželkou za pomoci fyzického násilí. Philips obhajuje islámské právo šaría v oblastech fyzických trestů (bičování, kamenování, utínání rukou a nohou a podobně), podporuje manželství s nedospělými dívkami (pod 15 let věku), které považuje za legitimní po vzoru zakladatele islámu Mohameda. Philips také přikazuje věřícím neislámské vlády nenávidět.

V závěru knihy Philips vysvětluje jednu ze zákonitostí islámského práva šaría, a tím je nerovnoprávnost nevěřících s muslimy před Alláhem a jeho zákony. „*Obnáší to i skupinový závazek, že zavedeme Alláhovy zákony všude na zemi. A proto jsou věřící v Alláhových očích vysoko nadřazeni nevěřícím, protože přijímají své odpovědnosti,*“ konstatuje Philips.

Soudce osvobozující rozsudek odůvodnil tím, že „**Senát dospěl k závěru, že salafismus jako takový představuje ideologii, nikoli konkrétní hnutí, a že předmětná kniha nepropaguje žádné hnutí, pouze salafistickou ideologii,**“.

Jediný důvod, proč muslimského extremistu soud osvobozuje, je fakt, že nepropagoval hnutí, ale ideologii. Šířením islámského extremismu v podání knihy předního teoretika salafismu Bilala Philipse se druhý nejvlivnější český muslim Sánka nedopustil trestného činu jen díky tomu, že propagoval salafistické myšlenky a ne hnutí.

II. Dopady návrhu na státní rozpočet a na rozpočty obcí a krajů

Návrh zákona nemá žádné dopady do státního rozpočtu, ani do rozpočtů krajů a obcí.

III. Soulad s ústavním pořádkem a mezinárodními smlouvami podle čl. 10 Ústavy ČR

Návrh zákona je v souladu s ústavním pořádkem České republiky a s mezinárodními smlouvami podle čl. 10 Ústavy ČR.

B. Zvláštní část

K čl. I

Toto ustanovení je vlastní podstatou osnovy. Obecná východiska jsou částečně rozebrána již v obecné části důvodové zprávy.

Zákon by měl zcela jednoznačně říkat, co zákonodárce a společnost chce - a to zamezit společensky nebezpečné veřejné propagaci nenávisti, popírání lidských práv a omezování rovnosti lidí bez rozdílu národnosti, příslušnosti k etnické skupině, rase, náboženství, třídě či jiné skupině osob.

Navržený zákon přitom nijak neomezuje jakoukoli lidskou víru a to ani tu společensky negativní - pouze omezuje veřejné šíření a propagování takové víry (ideologie), která ohrožuje svobody ostatních.

K čl. II

Tento zákon nabývá účinnosti patnáctým dnem po dni jeho vyhlášení.

Legisvakační lhůta se stanoví s ohledem na předpokládanou délku legislativního procesu.

V Praze dne 18. prosince 2017

Tomio Okamura v. r.

Radim Fiala v. r.

Jaroslav Holík v. r.

3

(strana 3/3)

(zdroj: Návrh novely zákona [online].)